

ISTANBUL YALOVAH IZNIK ESKISEHIR AFYON

Hoş Geldiniz ♥ Welkom

2009 VOETREIS DOOR TURKIJE

TERIE LEIJS

KONYA EREGLI ADANA ISKENDERUN ANTAKYA

ROUTE 2009 VOETTOCHT ISTANBUL – ANTAKYA

INDELING:

PAGINA 3	WEEK 1	ISTANBUL-ESKISEHIR
PAGINA 16	WEEK 2	ESKISEHIR-ILGIN
PAGINA 31	WEEK 3	ILGIN-ISMIL
PAGINA 33	WEEK 4	ISMIL-DORTYOL
PAGINA 44	WEEK 5	DORTYOL-ANTAKYA
PAGINA 52	WEEK 6	ANTAKYA-ISTANBUL
PAGINA 81		PERS TURKIJE

WEEK 1 ISTANBUL - ESKISEHIR

30 maart : Istanbul- veerboot -Yalovah

31 maart: Yalovah- Sugorenkoyu- Ortakoykoyu-Yenikoyu

1 april: Yenikoyu- Boyalica- Cakircakoyu- Iznik

2 april: Iznik- Osmanely

3 april: Osmanely -Bilecik

4 april: Bilecik –Bozuyuk

5 april: Bozuyuk- Eskisehir

Reisbrieven

De deur van het keukentje gaat open. Het gezicht van Ilan verschijnt.

Op een aanrechtblad liggen bleekwitte pizzabodems. Enkele zijn ingesmeerd met tomatensaus, waarop groenten, vis, vlees en snippers kaas prijken.

Met een lange spaan schuift een andere man de pizza's in de oven.

Zweet parelt op zijn voorhoofd.

Zodra Ilan me ziet slaat hij zich hard tegen zijn hoofd.

Hij is de Turkse vertalingen van mijn reisbrieven weer vergeten.

Ilan was vroeger onderwijzer in Ankara, Turkije, en werkt tegenwoordig in Oisterwijk als pizzabezorger bij een pizzarestaurant..

Hij belooft me mijn reisbrieven voor mijn wandeltocht in het Turks te vertalen.

Tijdens mijn tocht door Griekenland, Italië, Portugal en Spanje bleken de vertaalde kennismakingsbrieven belangrijk bij een eerste contact met lokale mensen.

Ik schrik van Ilans heftige reactie. Hij was bereid om mij te helpen, maar reageert zijn vergeetachtigheid boos op zichzelf af.

Ik voel mezelf rot; stomme klojo Terie!

Tijdens mijn pelgrimstocht door Portugal knalde een auto naast me op zijn voorligger.

De bestuurder hing tijdens dit incident uit het autoraampje om naar mij te zwaaien.

De auto voor hem stopte plots. Nu bij Ilan voel ik hetzelfde.

VERTREK

De lokroep van een nieuwe tocht heeft mij vroeg in het voorjaar al aan het fantaseren gezet .

“Thuis zullen je dromen vergaan!”

“Opgegaan kan betekenen plaatsje vergaan,” staat met kleine letters in mijn levenspolis.

De nacht voor vertrek slaap ik alleen in het statige grachtenpand van mijn jongste zus in Amsterdam.

's Ochtends sluit ik de hoge groene deur van het herenhuis achter me. In het roerloze donkere water van de singel weerspiegelen de contouren van de bomen.

Uit het verstilde centrum van de stad sijpelen de laatste nachtbrakers.

Schotse voetbalsupporters dwalen na het verlies tegen het Oranje-elftal doelloos door de verlaten binnenstad. Hun bleke verkleumde benen bewegen traag onder de geruite rokjes.

Op de Dam sproeien zwenkende karretjes het plein nat. Driftig draaiende borstels slurpen het grauwe schuim op en spugen het in de maag van de veegwagen.

Na de landing op Ataturk Airport, Istanbul. rijd ik met een bus naar de veerhaven.

De veerboot vaart in ongeveer een uur van Istanbul, Europa via de Zee van Marmara naar de overkant, het stadje Yalova in Azië . Daarmee ontloop ik de drukte van Istanbul.

Mijn voettocht begint aan de overkant in een rustiger gebied.

Op de boot ontmoet ik Achmed. Deze 40 jarige Turkse backpacker heeft een trektocht door Thailand achter de rug en keert nu terug naar zijn familie in Oranghazi.

Voor zijn reis werkte hij als financieel manager in de Oekraïne.

Het project mislukte.

Achmed zucht moedeloos dat de corruptie, in alle lagen van Oekraïense samenleving, hem de das heeft omgedaan.

Hij moet nu een nieuwe start maken. Hij ziet er tegenop. In Turkije heerst grote werkloosheid. Hij voelt zich gesterkt. Zijn zelfvertrouwen is tijdens zijn laatste avontuur toegenomen.,

In de haven van Yalovah verlaten stromen passagiers en auto's het schip.

Mensen wijzen mij vriendelijk de brandweerkazerne.

Het drukke Istanbul ligt achter mij. Ik zie geen opvallend verschil tussen het Aziatische en Europese deel van Turkije.

Een overhellende brandweerwagen met blauwe zwaailichten verlaat luid grommend de kazerne en zwenkt de ringweg op.

In de kazerne worden mijn reisbrieven aandachtig gelezen. In het manschappenverblijf drinken we thee. Vanzelfsprekend ben ik hier welkom. Ieder spreekt alleen Turks. Wij praten met handen en voeten en enige hulp van mijn woordenboekje.

Na het eten spelen we een volleybalwedstrijd in de garage tussen de brandweerwagens.

Uitgerolde rode brandslangen markeren het speelveld. Mijn lengte bezorgt me een positie bij het net. Een flitsende smash zit er bij mij helaas niet in.

Nieuwsgierig dwaal ik door de kazerne. Het is mijn eerste kennismaking met een Turkse brandweerkazerne.

Boven in het gebouwtje is een kamertje, de gebedsruimte, de cami, (dzjami) voor de moslims. Op de vloer liggen zachte tapijten.

Met sierlijke Arabische leettertekens staan de namen van Allah, Ebu, Bekir, Ali, Osman en Ömer op de wand geschreven.

Op de voorgeschreven tijden bidt men in deze ruimte.

's Avonds praten we uitgebreid over de verschillende religies. De Islam en het Christendom komen hoofdzakelijk aan bod.

Iedereen is Moslim.

De spuitgasten stellen mij kritische vragen als:

Welke geboden hebben jullie, wat betekent jouw geloof in jouw dagelijks leven, hoe vaak ga je naar de kerk, welke regels hebben jullie, welke goede daden heb je vandaag gedaan.

Ik word tegen een religieuze maatlat gehouden en scoor erg laag op de vragen.

Mijn geringe Turkse woordenschat belet me om deze vragen afdoende (en laag scorend) te beantwoorden. Desondanks blijft de sfeer vriendelijk.

In de kazerne hangen aan de muren foto's van een grote aardbeving in 1999.

Zwart-wit afbeeldingen van ravages, ingestorte huizen, reddingsploegen. Trieste foto's van menselijk leed. Er vielen alleen hier al 500 doden.

Aardbeving

Turkije ligt op de grens van drie continentale platen. De Arabische plaat beweegt noordwaarts in de Eurazische plaat en duwt tegen de Anatolische plaat. Dit veroorzaakt aardbevingen langs de Noord Anatolische breuklijn.

In 1999 was Izmit het epicentrum van de aardbeving (7,4 op de schaal van Richter)

Er waren tenminste 25.000 doden.

ISTANBUL-YALOVAH-YENIKOYU-IZNIK-OSMANELY-BILECIK-BOYZUYUK - ESKISEHIR

BRANDWEER YALOVAH

PAARDENVOER

SLAKKENFABRIEK

BOMEN SNOEIEN

ONDERWEG

YENIKOYU MOSKEE SLAAPPLAATS

Ik vertrek 's ochtends, licht en vol energie. De voorspoedige reis en de gastvrije ontvangst in de kazerne hebben mij gesterkt. Er is nauwelijks verkeer op de ringweg.

Er schijnt een bleek ochtendzonnetje.

In het stadje Yalovah staan huizen met fraaie gevels en pastelkleurig stucwerk. Ze worden afgewisseld door verveloz kale woningen, afgetimmerd met resthout van kratten en pallets.

Huizen en schuttingen, opgelapt met wonderlijke collages van platgeslagen olieblikken en verweerde stukken hout.

Het wegdek lijkt, door de talloze reparatieplekken van grijs grit en donkere teer, op een afgedragen kledingstuk vol stoppen en lappen.

Het zonnige zachte weer voelt aangenaam.

Door de zuiging van passerende auto's wervelt gruis en vuil uit de berm op.

Ik probeer me te beschermen en houd mijn adem in.

Achter hekken ontdek ik afvalbergen van lege slakkenhuizen.

Nieuwsgierig loop ik een pad af en stap een grote loods binnen.

Een honderdtal vrouwen met kleurige hoofddoekjes en bonte kleding staan naast zinken goten..Ze halen de slakken uit de slakkenhuizen.

In de centrale goot worden de ongepelde slakken aangevoerd. In de goten aan weerszijden van de centrale goot worden de lege slakkenhuizen afgevoerd.

Mijn komst veroorzaakt een hevig gekakel. In de hoge loods van golfplaten galmt het geluid van de vrouwenstemmen. Na mijn binnenkomst stopt het werk .

Vrouwen zwaaien en roepen naar mij. Enkelen wijzen naar hun buurvrouw als mogelijke kandidaat voor een duistere activiteit. Vrouwen bieden zich aan om te poseren, zodra ik mijn camera tevoorschijn haal.

Bij een kantoortje maak ik kennis met de eigenaars van het bedrijf; een echtpaar en hun 35-jarige zoon. Deze heeft 3 jaar in Australië gewerkt als hotelmanager en spreekt goed Engels.

Volgens hem verwerkt het bedrijfje jaarlijks ongeveer 2000 ton slakken.

Een belangrijk deel wordt naar Frankrijk geëxporteerd.

De slakken worden aangevoerd vanuit heel Turkije. Als ik wil, kan ik vanaf Adana met een vrachtauto van het bedrijf terugrijden naar Istanbul.

Verderop kom ik boomkwekerijen tegen met een variatie aan subtropische boomsoorten en struiken.

In een chauffeursrestaurant stel ik mijn maaltijd samen door gerechten aan te wijzen:

kip, rijst, champignons en een homp brood met nog een lekker toetje na.

Vanaf de autoweg loop ik een zijweg in.

Dit weggetje kronkelt omhoog en loopt door kleine dorpjes.

Voor het eerste dorpje Sugorenkoyu stopt een tractor. De boer nodigt me uit om met hem mee te rijden. Ik wiebel met een bil op het rammelende spatbord, waarbij ik me krampachtig moet vastklampen aan een beugel.

Schokkend rijden we door het dorpje.

Elk steegje biedt veel verrassingen; vervallen lemen huizen, vrouwen in lange jurken, die mij te laat op het spatbord zien zitten. Een enkeling groet terug, het merendeel van de vrouwen wendt zich af of zoekt een veilig heenkomen.

Bij een splitsing in het dorp stopt de boer. Ik wandel weer alleen verder..

Golvende heuvels zinken in dalen. Het landschap lost in de verte op in een nevelige laagvlakte.

Aan de horizon spiegelt het water van een groot meer en contouren van een bergketen.

Mijn tocht gaat in een noordelijke boog om het Iznik-meer heen.

Ortakoykoyu is een klein dorpje met slechts enkele huizen, een schooltje en een theelokaal op het kruispunt.

Een paadje slingert omlaag, op het laagste punt onderbroken door een beek. Daarna stijgt het pad naar het dorp Yenikoyu.

Dit dorp is langgerekte en ligt tegen een helling.
 De lange hoofdstraat loopt parallel met de laagvlakte.
 Aan het begin van deze dorpsstraat staat een grote geparkeerde truck.
 Het lijkt een grote moloch, gevangen in een web van bouwvallen.
 Een band stulpt vervaarlijk uit. De band staat op springen. Met een boog loop ik langs het gevaarte.
 Aan weerszijden van de weg prijken lichtgrijze vervallen boerenwoningen.
 Ik word begroet door de levende have van het dorp; loslopende koeien, schapen, geiten, kippen en spelende kinderen.
 Het dorpsplein ligt aan een kruispunt.
 Op een hoek pronkt een fraaie witte moskee met 2 ranke minaretten.
 Het nasale stemgeluid van de Imam galmt over door het dorp: "Allaaah.... Akbar"
 Op de twee hoeken tegenover elkaar zijn twee theelokalen.
 Voor het lokaal zitten op straat mannen naast elkaar op lage stoeltjes.
 Ze praten met elkaar, houden hun dorpsgenoten op de andere hoek in de gaten en volgen het dorpsgebeuren.
 Enkele mannen wenken mij en bestellen goudbruine thee in de bekende tulpglaasjes.
 De mannen lezen mijn kennismakingsbrief. De brief circuleert.
 Er wordt diep nagedacht en overlegd over een slaappleats. Elke voorbijganger wordt bij het overleg gevraagd. De groep wordt steeds groter; maar de oplossing lijkt steeds verder weg..
 Uiteindelijk vraag ik waar de Imam is. Deze zit bij een ander theelokaal tussen een groepje mannen.
 De Imam wordt gewenkt en komt onmiddellijk naar mij toe.
 Voor me staat een vriendelijke toegankelijke Imam, gekleed in een grijze terlenka broek en een stijf colbertje. Hij leest mijn brief.
 Dan komt hij in actie. Via smalle steegjes komen we bij een winkeltje waar de Imam eten voor mij bestelt. Terwijl ik köfte eet, leest hij de krant.
 Het is inmiddels buiten donker geworden. De Imam brengt me naar een grote ruimte onder de moskee. Deze heeft dezelfde oppervlakte als de moskee erboven. Er is een vergaderruimte, een grote keuken, douche en een ruimte waar overleden moslims gewassen worden.
 Het is ijskoud in deze betonnen ruimte met marmeren vloeren.
 Voor ik ga slapen wil ik nog van dit wonderlijke dorp proeven.
 Buiten hangt een zoete zomeravondsfeer. Slingers met lichtjes boven tafeltjes met theedrinkende babbelende mannen..
 Onder lantarenlicht naast de moskee staat een visboer achter een hakblok en een natte glimmende plank met schoongemaakte vis onder een blauwe parasol. Voor de foto haalt hij het doek van een teil. Water klotst over de rand door wild spartelende vissen.
 Vanaf een donker terras kijk ik over de uitgestrekte laagvlakte beneden me. In het duister twinkelen enkele verspreide lichtjes.
 De verlichting boven het plein weerkaatst tegen de helwitte stenen van de moskee.
 Na deze vermoeiende dag met zoveel indrukken ga ik naar de ruimte onder de moskee.
 In de kille ruimte ligt achter de deur van mijn slaapvertrek een warm, behaaglijk nestje.
 Op de vloer liggen dikke zachte tapijten waarin ik wegzak en een slaapbank met een zwaar warm dek.
 Mijn eerste kennismaking met dit Turkije voelt licht, welkom en gemakkelijk.
 Het geeft me een gelukkige kick.
 Ondanks mijn luchtige stemming blijf ik alert.
 De vriendelijke gastvrijheid bij het begin van mijn tocht is verrassend.
 Ik slaap heerlijk. Zodra het buiten licht wordt, wekken de schapen naast de moskee me met hun gemekker. Opstaan, wassen en weer vertrekken.
 Na de metalen buitendeur van de moskee sta ik in een smal straatje in een file van keutelende schapen.

In de dorpsstraat is de theevisite begonnen. Mannen wiebelen op lage iele krukjes op de smalle stoeprand. Ze begroeten me vriendelijk en nodigen me uit voor de thee. Ik bedank voor de gastvrijheid.

Ook de Imam kan ik nog bedanken, als ik hem even later tegen kom.

Buiten het dorp daalt een pad omlaag naar het meer. Met lichte lange passen stap ik over het vlakke zandpad tussen olijfbomen. Boven me glimt een gulle zon.

Tractoren met grommende motoren rijden schokkend langs.

Mannen zitten achteloos achter het stuur. Vrouwen, gehuld in hoofddoeken, mede als bescherming tegen stof, zitten in de bokkende aanhanger.

Uit de boomgaard klinken stemmen, alsof de bomen met elkaar praten.

Tussen de bladeren ontdek ik mensen op ladders, die takken snoeien.

Aan het eind van het pad sla ik af en volg de weg naar Iznik..

Over delen van de weg stroomt warm water van heetwater bronnen.

De entree van de stad Iznik bestaat uit restanten van een oude Romeinse vestigingspoort.

Iznik was een belangrijke stad in het Romeinse en Byzantijnse keizerrijk en heette tot de middeleeuwen Nicea.

In 787 vond hier het tweede concilie van Nicea plaats.

De eerste kruistocht rond 1097 was een reactie op de verovering van Iznik door de Seltsjoeken.

Rond de 17^e eeuw ontwikkelde zich de keramiekindustrie.

De Iznik-tegels werden gebruikt in veel moskeeën in Turkije, vanwege hun decoratieve en kleurrijke karakter.

Achter de hoofdstraat loopt een zandpad met twee lange rijen houten loodsen. Ik noem het de krattenstraat.

Boomstammen worden hier tot planken verzaagd. Hiervan worden houten kratjes gemaakt voor het verpakken van fruit.

Vrouwen slaan bedreven spijkers in het hout. De houten raampjes voor bodem en zijkanten worden aan elkaar verbonden met hoekijzertjes. Een hydraulische nietmachine maakt met korte sissende klappen van de houten raampjes kratten.

Zodra een kratje gereed is, zweeft het als een boemerang door het open raam en belandt met een sierlijke boog op de stapel kratten, midden op het zandpad..

In de zijstraatjes staan zwarte vettige schuren voor smeed- en montagewerk.

De houtafdeling bevindt zich op het zandpad, de zijstraatjes zijn voor de afdeling ijzerwaren.

Smederijen, ijzeren profielen, autoreparatie, tractoren. Vuur, lassen, beuken op metaal, alles lijkt hier mogelijk.

In het centrum van Iznik loop ik door een straatje gevuld met marktkramen.

Lappen textiel hangen tussen de huizen over draden. Het zonlicht schijnt door de kleurige stoffen en bezorgt het straatje een kleurrijke feestverlichting.

Passerende kinderen draaien zich om en staren giechelend naar mij. Jongeren reageren nieuwsgierig; enkelen zijn wat opdringerig.

Ik loop een winkel binnen en rits er mijn beenpijpjes aan mijn korte broek onder de goedkeurende blik van de man achter de toonbank.

In het postkantoor probeer ik te telefoneren naar Nederland. De telefooncabine is bezet.

De man achter het loket helpt vriendelijk.

Terwijl ik wacht klinkt luid door het postkantoor mijn naam:” TERIE.”

Ik vraag me verbaasd af hoe deze man in hemelsnaam mijn naam kent, totdat hij vrolijk naar de achterkant van mijn rugzak wijst. Daar hangt een label met mijn naam!

ROMEINSE VESTIGINGSPOORT IZNIK

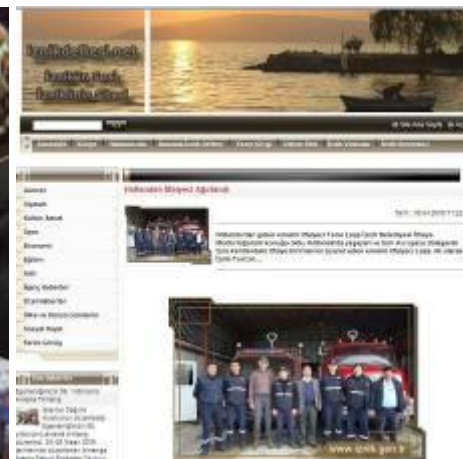
SMEDERIJ

IZNIK KRATTENSTRAAT

KERAMIEK SCHILDERKUNST

NIEUWSBERICHT BRANDWEER

RUINE HAGIAS GEORGIOS KERK

Het keramische museum in Iznik bestaat uit een twintigtal winkeltjes. In deze houten chaletjes staat de beschilderde keramiek tentoon gesteld.

Schalen zijn verfraaid met prachtige Ottomaanse motieven. Voornamelijk vrouwen beschilderen de keramiek en beheren de winkeltjes..

Nadat enkele vrouwen een tolk gevonden hebben, praten we geanimeerd over onze beide religies; de Islam en het Christendom.

Het groepje bestaat uit redelijk geëmancipeerde en ontwikkelde Moslima's, leergierig en creatief. Ik vergeet de tijd en moet me haasten naar de brandweerkazerne op het bedrijventerrein.

De kazerne bestaat uit een oude barak. Binnen heerst een gemoedelijke kameraadschappelijke sfeer. Een tafel wordt gedekt met kranten, waarop vervolgens de gerechten worden uitgestald.

Gegrilde zoetwaterbaarzen, schotels met sla en grote sneeën brood. We eten zonder bestek of borden.

Op de krant worden kegeltjes zout gestrooid. Daarna trekt ieder een stuk van de vis af en dept deze in het zout.

Tijdens het zuigen aan de vis, het trekken aan het brood en het plukken in de sla klinkt er om me heen een genietend smakken. Een oudere brandweerman zuigt de graten schoon.

Tegenover me zit een man van de gemeentepolitie.

Plots klinkt het melodietje van zijn mobiele telefoon. Met zijn vette vingers kan hij het apparaat niet uit zijn zak halen.

's Ochtends word ik gewekt voor het ontbijt.

Ook nu liggen er weer schone kranten op tafel, nu met kaas, komkommer en olijven, brood en thee.

's Ochtends voor mijn vertrek verschijnt een journalist, die me met de ploeg voor de kazerne fotografeert..

Door de groene vallei langs de rivier, de Tarim, waait een koude westenwind.

Nadat het 's middags begint te regenen, trek ik mijn poncho aan. Een auto neemt me mee en zet me af in Osmanely. .

Hier is een kleine wrakke kazerne op het terrein van Gemeentewerken en de vuilnisdienst.

Ersin, de wachtcommandant, ontvangt mij gastvrij.

Hij zit in een klein en sober wachtlokaal. Ik slaap in een klein vertrek met een stapelbed.

's Nachts dreunt het geluid van de TV in het wachtlokaal luid door tot in de slaapkamer.

Er is geen Cami.

Mehmet en Murat rijden me rond door Osmanely met hun bestelbusje.

Met gebaren en luid roepen legt men de plaatselijke bijzonderheden uit.. Ik begrijp weinig van hun Turkse woorden.

We bezoeken de ruïne van de Hagias Georgios Kilisesi, een Armeense Orthodoxe kerk.

Even later bekijken we het vervallen huis van de Orthodoxe priester. Men vertelt dat deze vermoord werd.

Als avondmaal worden twee pizza's bezorgd.

Buiten is een toilethokje. Het toilet is een gat in de grond en een stukje slang aan een kraan.

Ik dwaal 's avonds door de donkere steegjes van het dorp. Dichtbij me schalt de slepende stem van de Imam vanaf de Minaret..

In een winkelstraatje vind ik een telefoonwinkeltje.

Na mijn telefoontje naar Nederland word ik onthaald in het kantoortje achter in de winkel.. Het jonge echtpaar is pas getrouwd.

De man speelt computerspelletjes, terwijl zijn goedlachse jonge vrouw het werk in de winkel doet.

Buiten is het donker. In het kantoortje achter in de verlichte winkel voel ik me een welkome gast in de gelukkige warme sfeer.

Terug in de kazerne troont Mehmet me mee naar zijn Turkse Fiat voor een extra rondje Osmanely.

Mehmet is chauffeur op de brandweerwagen.

Hij is daar trots op en demonstreert het door als een coureur over de weg te scheuren.

Hij zwaait naar bekenden, stopt abrupt en trekt daarna vol gas met gierende banden op.

In de wachtkamer en in mijn slaapkamertje branden alle elektrische kacheltjes op de hoogste stand. In het donker komt Ersin de slaapkamer binnen, doet het licht aan en rolt een kleedje uit.

Hij knielt en buigt en prevelt zijn gebeden.

De volgende ochtend bij mijn afscheid staat ieder buiten om me uit te zwaaien.

Uit een zijstraatje schiet Ibrahim, een jongen in schooluniform, grijze broek en blauw colbertje, tevoorschijn.

Een dag eerder wandelde hij met me mee tot de kazerne. Onze conversatie verliep moeizaam.

Vandaag heeft Ibrahim een woordenboek meegenomen.

Zijn zelfvertrouwen is gegroeid. Ons gesprek gaat beter.

Een steile weg klimt omhoog naar een scholencomplex. Er staat de Technische School van Ibrahim en een universiteit met een tweejarige opleiding..

In de kantine van de universiteit drink ik thee met de conciërges. Leerlingen en docenten gaan naar hun leslokalen.

De oude weg van Osmanely verandert in een nieuwe strakke verkeersweg, die de brede vallei volgt.

De machinist van een passerende trein wuift. Chauffeurs van trucks groeten; zwaaien, toeteren of geven lichtsignalen.

Een ploegje wegwerkers onderbreekt het werk. Belangstellend komt ieder naar me toe.

We praten en drinken samen thee.

In het volgende dorpje staan rond een parkje enkele winkeltjes en een cafetaria.

Een jongetje vertelt trots in het cafetaria, dat ik 's ochtends zijn school heb bezocht.

Naast me zit een oude man aan een ander tafeltje.

Ik drink thee met twee vrachtwagenchauffeurs. Op tafel ligt een krant met enkele schaars geklede dames, waar de oude man gretig naar kijkt. Als ik hem de krant wil geven, reageren mijn tafelenoten geschrokken en maken met gebaren duidelijk, dat met een mes de keel wordt doorgesneden.

De oude man is getrouwd met een conservatieve potige moslima, die de traditionele zwarte burka draagt; helemaal ingepakt

Als ze dit zou zien, snijdt ze haar man de keel door.

Het is erg warm. De weg stijgt 500 meter. Even voor de hoogste top rust ik uit tegen de vangrail.

Rondom liggen grijze rotsheuvelds; een ongeschoen ruige natuur met groene stoppels van boompjes, die door de rotsen naar het licht groeien.

Afgravingen merken het grijze panorama met heldere gele littekens.

Een truck stopt naast me, de deur zwaait open en Selim, de chauffeur, gebaart vriendelijk om in te stappen. Mijn rugzak, voortasje met GPS, camera en wandel stok duw ik omhoog. Alles zit met karabijnhaken aan elkaar. Selim trekt de waslijn met spullen, mijn uitrusting, in de cabine.

De truck klimt grommend het laatste stukje omhoog. De motorrem brult ratelend, de perslucht ontsnapt luid sissend bij de afdaling naar de stad..

In Bilecik wordt de lading gelost in een smal zijstraatje.

Onverstoorbaar manoeuvreert Selim net zo lang tot hij pal voor het magazijn staat.

Ondanks de overlast die dit veroorzaakt, blijft ieder kalm, zelfs aardig.

Ik stap tijdens het lossen een theelokaal binnen. Toevallig komt later Selim, mijn trucker, binnen, nadat hij klaar is.

De stad Bilecik straalt welvaart uit. Er zijn veel winkels en het bezit een moderne allure.

Aydin, de eigenaar van een theelokaal wil met mij praten.

Na de eerste glaasjes thee brengt hij me naar een eetzaakje in de buurt.

Ik moet hem beloven om na de maaltijd weer naar zijn theewinkeltje te komen.. Aydin heeft jaren gewerkt in hotels langs de Turkse kust. Na zijn huwelijk kocht Aydin van zijn gespaarde geld dit winkeltje.

Iedere ochtend staat hij 2 uur eerder op om de boiler aan te zetten. Als het water eenmaal opgewarmd is, kan hij de hele dag tulpglasjes met oranjebruine thee of gele citroenthee schenken. Hij mist bij zijn zoon de discipline, die hij zelf wel bezit.

Na enig zoeken brengt een jongen me naar een nieuwe brandweerkazerne.

Brandweermannen en stadspolitie lopen wat doelloos in de garage rond.

Mijn introductiebrief gaat rond. Ieder leest het verhaal.

Er gebeurt vervolgens niets. Niemand spreekt Engels. Bovendien is het niet duidelijk, wie de leiding heeft. Ik begrijp het niet.

Later arriveert een jonge agent van de stadspolitie. Niemand kan me uitleggen wat er gaat gebeuren.

Een politiebusje brengt me naar het fraaie gemeentehuis .

In de zeer luxe kamer van de burgemeester is zijn secretaresse. Zij zal mij verder helpen.

De jonge agent laat zijn charmes op de secretaresse los.

Zij koketteert met de allure van een over het paard getilde filmster en paradeert in de chique kamer van de burgemeester uitdagend langs de agent.

Met mijn outdoorkleding val ik uit de toon. Het is een gênante vertoning. Ik ben de toeschouwer.

Een vrouw brengt mij thee en warme toast. De secretaresse pleegt enkele telefoontjes.

Daarna word ik naar het Teacher's Home gebracht; een hotel voor onderwijzers en ambtenaren.

Daar krijg ik een comfortabele kamer. Na een verfrissende douche en het wassen van mijn kleding kan ik rustig bijkomen.

Uitgerust verlaat ik de volgende ochtend het Teachers Home.

Een politiebusje passeert me en een oudere, mij bekende agent, zwaait enthousiast.

Enkele kilometers verder doemt tussen een colonne vrachtauto's het gezicht van Selim op, met wie ik de vorige dag meelifte.

Een warme golf spoelt over me. Ook Selim begroet me glunderend.

Achter de spiegellende ruit wuift hij naar mij met grote gebaren om daarna te verdwijnen in de verkeersstroom.

De weg wordt vernieuwd. Er wordt hard gewerkt. Herrie van machines, constante stofnevel, wegversmallingen en verkeer wat op sommige wegstukken behoedzaam door een woestijn lijkt te manoeuvreren.

Onduidelijk is hoe lang de afstand tot het volgende dorp is. Sporadisch kom ik enige bebouwing tegen.

De vrachtwagens veroorzaken dichte stofwolken.

WAT IS DE ROMANTIEK VAN HET LOPEN?

Balanceren langs de scheve afgebrokkelde richeltjes langs verkeerswegen.

Passerende trucks zuigen het vuil van de weg mee en laten stofwolken en gore dieselwalmen achter als afscheid van vriendelijk zwaaiende chauffeurs.

WAT IS DE ROMANTIEK VAN HET LOPEN?

Het malende rad van talloze nieuwe mensen, andere opvattingen en verhalen, andere religies, andere manieren van leven, andere landschappen, krotten en monumenten.

Soms vraag ik me af of dit alles wel zo anders is.

Mijn ervaring is dat godsdiensten en mensen bij nadere kennismaking meer op elkaar gaan lijken.

Lopen voedt mijn drang naar afwisseling, het onbekende verkennen.

ONGESCHOREN RUIGE NATUUR

MOSKEE BILECIK

STADHUIS BILECIK

BILECIK

STOFWOLKEN

DIESELWALM

ZWAAIENDE CHAUFFEURS

In een restaurant bij een snel stromende beek trakteer ik mezelf op een lekker maal.
 Het bleekgroene water van de beek wringt zich tussen rotsblokken, springt omhoog, spoelt
 eroverheen en valt klaterend omlaag.
 Het is heerlijk verkoelend na uren sjouwen door stof in de hitte.
 Na dit intermezzo sjok ik verder. Ademhalen betekent weer stof happen.
 Tien kilometer voor Boyzuyuk lift ik met een vrachtauto mee. Het lopen in stof en uitlaatgassen is
 te ongezond en het drukke verkeer te riskant.

Voor de brandweerkazerne van Boyzuyuk ontdek ik een winkeltje, waar ik mijn reisbrieven wil laten kopiëren.

De originelen slijten, dankzij hun succes.

Ik vraag aan de jonge winkelier om enkele kopieën te maken. Tot mijn verbazing leest hij eerst mijn brieven en leest daarna de inhoud voor aan de andere klanten in de winkel.

Eerst ben ik vermakelijk verbaasd, maar grijp uiteindelijk in als hij zijn mobieltje pakt om de brandweerkazerne te bellen en het nieuws van mijn komst aan te kondigen.

“Alleen enkele kopieën, meer niet.”

De wachtcommandant van de kazerne in Boyzuyuk reageert enthousiast op mijn komst.

Wij zijn arkadash (vrienden).

Op een memoblaadje schrijft hij woordjes die ik in mijn woordenboekje echter niet kan vinden. Zijn chef, commandant Suha Bayrak, komt even later binnen.

Suha vraagt in het Engels:” Wil je mij de eer aandoen om gast in mijn huis te zijn?”

Ik rijd met hem naar zijn appartement en maak kennis met Funda , zijn vrouw, en kinderen Ahmet en Kutay.

Ahmet, 21 jaar, volgt een universitaire opleiding op Cyprus. Studeren daar is goedkoper.

De Turkse overheid probeert onderwijs en wetenschap op Cyprus te centraliseren.

Het gezin van Suha leeft vrij modern. Zoon Ahmet spreekt trots over zijn ouders.

Moeder Funda, een sportief geklede vrouw, maakt schilderstukken met behulp van verschillende kleuren zand.

Ahmet spreekt perfect Engels. Met hem kan ik gemakkelijk praten.

’s Avonds rijden we naar een soort soos. Deze wordt bezocht door een gemengd jong publiek van familie en vrienden.

Ieder heeft een plekje op de zitjes langs de kale wanden of leunt op statafels. Er wordt geen alcohol geschonken,

Ik praat met enkele art-mensen, werkzaam in de design-sector, zoals het decoreren van keramiek,

De volgende dag ga ik op weg naar Eskisehir. Halverwege stap ik een restaurantje binnen.

Schilders staan op hun ladders tussen de gasten en witten de wanden en het plafond.

Mijn tafeltje wordt telkens een stukje verschoven, afhankelijk van de voortgang van het schilderwerk. .

Voetbalsupporters uit Eskisehir komen met veel kabaal binnen.

Zij zijn op weg naar een belangrijke voetbalwedstrijd in Istanbul.

Een grote koekenpan met een vette massa van gebakken worst en omelet wordt op tafel gezet.

De supporters soppen met plukken brood in de pan en pakken daarmee stukken worst en omelet. Ze nodigen mij uit om mee te soppen. Ik bedank uit vrees dat mijn maag deze machtige prak niet kan verwerken.

Ik wil vertrekken en reken af bij de eigenaar.

Tot mijn verbazing wordt de eigenaar door het groepje gecorrigeerd. Hij moet mijn geld teruggeven: De voetballers betalen, want “Ik ben hun gast,” klinkt het gul en gedecideerd.

Het glooiende landschap is monotoon. Het is te ver naar Eskisehir. Voor het donker wil ik onder dak zijn.

Twee motorrijders aan de overkant van de weg wenken me.

Zij bieden me een lift op hun motor aan. Eerst wil ik niet meerijden. Ze blijven hardnekkig aandringen.

In vliegende vaart knetteren de twee lichte motoren naast elkaar over de autoweg naar Eskisehir.

Bij een benzinepomp stoppen we. De twee mannen spuiten er hun motoren glimmend schoon.

Daarna spuit ik mijn bergschoenen af. De donkerbruine kleur van het leer komt weer tevoorschijn.

De vorige dag zakte ik tot mijn enkels in een dikke brei vette gele leem..

De Turkse motorrijders beschouwen het als hun plicht om mij, de hulpeloze buitenlander, te redden. Ze charteren een vriend die Duits praat en bevelen enkele hotels aan.

Na enkele broodjes en glaasjes thee geven ze hun pogingen op. Het dringt dan tot ze door, dat ik alleen maar naar de brandweerkazerne wil.

Hoewel ze er niets van begrijpen, zetten ze toch me af bij de grote kazerne.

Daar word ik ontvangen door Achmed, chauffeur van de ladderwagen. Als truckchauffeur heeft hij vroeger in Duitsland en Libië gewerkt.

Trots leidt hij me rond en toont hij zijn lievelingen, de verzorgde voertuigen in de garage.

Hij is fan van Duitse merken. De Duitse namen die spreekt hij met bewondering en vertraagd uit.

Achmed neemt me ook deze avond onder zijn hoede.

Bij de wachtcommandant vult hij een vergunning in, waardoor we met de oude jeep door het centrum van de stad mogen rijden .

Eskisehir is een grote moderne stad met een half miljoen inwoners.

Achmed spreekt een mengelmoesje van Engels en Turks. De mimiek van zijn Fernandel-gezicht is grappig en maakt zijn bedoeling duidelijk. .

Het nachtelijke uitgaansleven speelt zich af in het stadscentrum langs de grachten.

Groepjes jonge mensen, verliefde stelletjes, studenten, wandelen langs horecagelegenheden.

Jongeren op een terras volgen een voetbalwedstrijd op een groot wit scherm.

Het opspuitende water van een fontein staat in een blauwe gloed. Het lijkt een enorme kerstboom, overdadig versierd met blauwe lichtjes.

Een grote moskee, eveneens blauwgekleurd door schijnwerperverlichting. Als erwachten staan op de hoeken van de moskee ranke minaretten.

Het grote rechthoekige gouvernementsgebouw glanst in een witgele lichtgloed.

WEEK 2 ESKISEHIR - ILGIN

6 april: Eskisehir -Seyitgazi

7 april: Seyitgazi- Kirka

8 april: Kirka- Afyon

9 april: Afyon- Cay

10 april: Cay- Aksehir

11 april: Aksehir- Argithani

12 april: Argithani – Ilgin

In de perskamer van het gouvernementsgebouw zit ik achter een tafel. Tegenover me zitten een zevental journalisten. Enkele camera's nemen het interview op.

Naast mij zit Mustafa Yeter, commandant van de plaatselijke brandweer en Ayse Balakan, de Engelse tolk

Haar hulp bij het vertalen is onmisbaar, gezien het gebrekkige Engels van de journalisten.

Nadat de vragen zijn afgevuurd, pakken de journalisten hun spullen in en lopen met mij naar de fraaie grote moskee voor een fotosessie.

De avond ervoor reed ik al met Achmed langs deze moskee en het gouvernementsgebouw. Ik was onder de indruk van deze imposante gebouwen en had geen idee van mijn comeback vandaag in dezelfde gebouwen

Deze ochtend stond ik startklaar voor het volgende traject. Bij het afscheid van de wachtcommandant, wijst deze naar zijn epauletten, terwijl zijn hand omhoog beweegt.

Het betekent zoveel als: "Er komt een hoge pief aan."

Deze hoge pief, commandant Mustafa Yeter, komt even later. De brandweermannen staan rechtop in de houding als hij langs hen loopt.

De commandant nodigt me uit op zijn werkkamer, waar we naar vast gebruik eerst thee drinken.

Tijdens ons gebabbel ontdekken we dat onze beide dochters in het onderwijs werken.

We praten met trots over hen en over de speciale band met hen.

Mustafa nodigt mij uit voor een bezoek aan een modern kleuterdagverblijf, waar zijn dochter werkt.

Het is volgens hem het enige dagverblijf, waar kleuters de Engelse taal aangeboden krijgen. Ayse Balakan, een leidster, spreekt uitsluitend Engels met de kleuters.

Na een rondleiding zingt het groepje kleuters de Turkse versie van Vader Jacob.

Ik zing na hen de Nederlandse versie.

Daarna haasten we ons naar de jeep. We worden verwacht bij de Gouverneur van de provincie Eskisehir voor een audiëntie. .

Ayse, de lerares Engels, rijdt ook mee.

We stappen uit voor het monumentale rechthoekige gebouw. Bij daglicht ziet het er kil,

Oostblokachtig uit. Het alarm van het security-poortje reageert heftig zodra ik deze passeer.

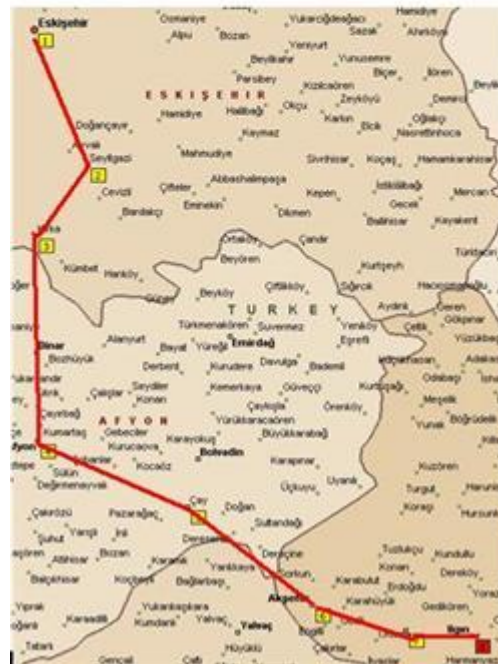
Mustafa gebaart me door te lopen. De veiligheidsmensen zeggen er niets van; ze lijken dit gewend te zijn. We wachten in de kamer van de secretaresse. Als een sjofele zwerver met pet steek ik af bij de mannen in keurige pakken. Ik mag mijn pet ophouden.

Samen met de commandant Mustafa en tolk Ayse, word ik welkom geheten door de gouverneur.

De gouverneur is benieuwd waarom ik deze tocht door Turkije maak. Onderwerpen worden besproken als: "Vrede tussen de verschillende godsdiensten, Antakya als symbool van vrede, de grote overeenkomsten tussen religies en hun gemeenschappelijke oorsprong, de enorme gastvrijheid in Turkije en het gewelddadige slechte beeld van Moslims in de Westerse pers.

De sfeer is mild. De gouverneur onderschrijft de opvatting dat het doden van mensen niet te rijmen valt met welke religie ook en sluit het gesprek af met: "Turkije is een democratisch land".

We dalen de stenen trappen voor het gebouw af en komen journalisten tegen, waarna we opnieuw het gebouw binnengaan en vervolgen met een interview in de perskamer.

ESKISEHIR-SEYITGAZI-KIRKA-AFYON-CAY-AKSEHIR-ARGITHANI - ILGIN

ESKISEHIR

MUSTAFA TERIE AYSE

TERIE ACHMED

KLOOSTERCOMPLEX

SEYITGAZI

Terug in de kazerne praten Ayse en ik met Mustafa na, terwijl onophoudelijk verse thee worden gebracht. We moeten even afkicken van ons onverwachte publicitair optreden.

Ayse, 21 jaar, is vandaag even de geadopteerde Turkse dochter van ons beiden..

Ze vertelt verdrietig over de dood van haar vader, zes maanden geleden. Hij vond haar te modern, maar zij voelde dat hij veel van haar hield.

Ayse, een lief mooi vogeltje, zoekt haar eigen positie tussen enerzijds een cultuur van achtergestelde vrouwen binnen de starre Islamwereld en de cultuur van de emanciperende vrouw in een moderne wereld met volop perspectief.

De regen valt gestaag uit een grauwe lucht. Mustafa, de brandweercommandant, is deze hele ochtend met mij op stap geweest. Mijn geplande dagetappe naar Seyitgazi is lang.

Nu het te laat geworden is om te kunnen lopen, regelt Mustafa onderdak in Seyitgazi en als toegift ook bij de brandweer in Afyon en Konya.

In de stromende regen wachten we buiten op de bus. .

De busrit bevalt me matig. "Een meer principiële Terie zou gelopen hebben."

Regenslierten kruipen langs het raam. Het golvende landschap danst voorbij.

In Seyitgazi meld ik me in het gemeentehuis.

Een politieagent brengt me naar een luxe verzorgingstehuis. Er is een tweepersoons kamer vrij voor mij met uitzicht op een oud kloostercomplex boven op een berg.

Het kloostercomplex is gebouwd ter ere van Seyyial Battal Gazi, een beroemde Islamitische bevelhebber, die streed tegen het Byzantijnse Rijk. Het complex wordt gerestaureerd.

In het complex zijn de verschillende invloeden te zien van Seljoeken, Byzantijnen en Moren(Islam).

In het pas geopende verzorgingstehuis wonen sinds kort 6 mannen en 1 vrouw.

De oude vrouw reageert aanvankelijk gespannen en angstig-agressief naar mij.

Ze went geleidelijk aan mij, de vreemde gast. Mijn mondharmooncamuziek zorgt voor een geanimeerde vrolijkheid. Ook de vrouw vindt het leuk. Ik kus haar hand en druk deze tegen mijn voorhoofd, als compliment en teken van respect.

Een forse man spreekt wat Duits. Hij heeft vroeger in Duitsland gewerkt. Sinds het overlijden van zijn vrouw woont hij hier.

De mannen raken in een ondeugende uitgelaten stemming. Ze zingen vrolijk, dansen op de muziek en dagen elkaar uit.

Een gebogen mannetje was vroeger oud-militair en bokser Hij is slechtziend en wendt zijn gezicht in de richting van het geluid. Hij gniffelt om alle ondeugende uitlatingen.

Enkele verzorgsters komen op het rumoer af en schuiven aan.

Na de warme maaltijd vraag ik de Duits sprekende man om mij het dorp te laten zien.

Even later lopen we de voordeur uit, het dorpje in.

Zijn kinderen wonen ver weg. Hij bleef hier alleen achter.

Hij leidt mij rond in de plaatselijke moskee. Tot onze verbazing mag er niet gefotografeerd worden van de Imam.

Op mijn kamer gniffel ik na van deze opwindende dag. Het gastvrije onthaal bij de brandweer in Eskisehir, het bezoek aan het dagverblijf, de ontvangst door de Gouverneur, het interview met de Turkse pers, het bekijken van het oude klooster boven op de berg en de sfeer in het verzorgingstehuis.

Zoveel gevarieerde kontakten, zoveel verrassingen uit zoveel verschillende hoeken reeds vanaf het begin van deze tocht.

's Avonds voor het slapen, zap ik de tv kanalen af en zie tot mijn verbazing mijzelf op het scherm verschijnen.

De volgende ochtend zie ik mezelf op twee andere kanalen.

In het verzorgingstehuis heeft ieder veel plezier. Oude herinneringen komen bij bewoners weer boven.

Een oude stramme militair blaft luid door het zaaltje: "Good Morning," en ik blaf enkele kreten naar hem terug. De oude man herinnert zich verbrokkelde stukjes uit zijn leven bij militairen in Duitsland en Engeland.

Bewoners en personeel zwaaien me uit. Met rugzak om en stok in de hand laat ik het dorp achter me en stap door de groene heuvels van de Anatolische Hoogvlakte. Een voormalige moskee is verbouwd tot streekmuseum. Ik krijg een rondleiding langs landbouwwerktuigen, kleding, mineralen. Het toont beelden van het leven in dit gebied.

Op 1000 mtr hoogte sjok ik verder. Het regent en er waait een koude wind.

De streek is verlaten, soms een enkel klein gehuchtje met bouwvallen en glibberige modderpaadjes met plakken koeienstront. Soms dwalen er herders met hun kudde rond.

Ik vind in de nattigheid geen geschikt plekje voor een rustpauze. Daarom loop ik alsmaar door.

De kille hoogvlakte geneest me resoluut van mijn eerdere euforie.

Mijn vingers verkrampen door de kou; scherpe korreltjes steen kruipen tussen mijn sokken en belagen mijn voeten. Ik pees stug verder.

De afstand tot het mijnwerkersdorpje Kirka is volgens een schaapsherder nog maar 3 km.

Na 2 uur doorstompen doemt het dorp nog niet op.

Een passerende boer in een jeep stopt en biedt me een lift aan.

In de cabine hangt een weeïge geur van stront en stro.

Kirka is een doorgaande weg met aan weerszijden enkele winkels.

In een theelokaal ga ik iets drinken.

Bij het eerste tulpglaasje thee, komt een man met een krant naar me toe.

Op de voorpagina van de krant prijkt een foto van mij.

De andere gasten drommen om ons heen, bekijken de foto en reageren vervolgens verbaasd. Dan leest men luid het artikel.

Een vrachtwagenchauffeur staat tussen de gasten en somt de plaatsen op waar ik de afgelopen dagen geweest ben.

Hij zwaaide elke keer vanuit zijn truck naar me wanneer hij langsreed en kon mijn tocht helemaal volgen.

In een steeg achter het theehuis staat een stoffige oude bouwval. Binnen staan tussen schotjes computers op een rij. Ik ga achter een PC zitten en verwerk mijn mailtjes.

Via een houten ladder klimmen jongeren naar boven naar de vliering, een provisorisch ingerichte halfduistere ruimte, waar zij zich vermaken met computerspelletjes. .

Terug in het theelokaal praat ik met de plaatselijke veearts. Op zijn kantoortje in het gemeentehuis belooft hij een slaapplek voor me te regelen. We stappen eerst samen naar de burgemeester.

Een politieagent brengt me met een massieve bejaarde Dodge jeep naar een grote afgraving buiten het dorp, Kirka Bor.

Het uitgestrekte terrein is afgesloten met hekken en slagbomen. In dit mijnbouwdorp wonen de gezinnen van werknemers.

De afgraving levert kostbare mineralen. Er zijn stoffen waar veel vraag naar is, maar schaars zijn. De mijn is daarom zeer winstgevend. Toch is er kritiek. Het grondwater verontreinigt en men denkt dat hieruit onvruchtbaarheid en andere afwijkingen voortkomen.

In het appartement van Achmed kan ik douchen en overnachten. In het grote hotel-restaurant kan ik eten. In de recreatiezaal biljarten mannen of zijn bezig met gezelschapsspelletjes.

Nadat ik me geïnstalleerd heb in het appartement wordt er aangebeld.

Dezelfde politieagent staat voor het flatgebouw met de jeep. Hij heeft opdracht gekregen om me naar een pension in Kirka te brengen.

Ik begrijp er niets van, maar vermoed dat er onenigheid is tussen de veearts (de gemeente) en de mijnbouwfirma.

's Avonds eet ik in een restaurantje tegenover mijn pension.

Mijn maaltijd stel ik weer samen door gerechten aan te wijzen.

De dochter, die haar vader helpt in de zaak, probeert wat verleggen haar school-Engels lessen in praktijk te brengen.

Na een onzeker, wat hulpeloos begin krijgt ze geleidelijk meer zelfvertrouwen.

Haar vader kijkt trots naar zijn dochter en geeft bij mijn vertrek de welverdiende fooi aan zijn dochter.

In een donkere steeg speur ik bij het licht van mijn ledlamp naar de ingang van mijn pension.

Alle deuren zijn op slot. In een winkel waar nog licht brandt gaan behulpzame mensen op zoek naar de man van de sleutel.

Het volgende traject van Kirka naar Afyon is 70 km.

Enkele moederloze puppies spelen dartel in het gras. Ze zijn verdiept in hun spel en merken mij pas laat op. Ze krimpen geschrokken ineen en kruipen dicht tegen elkaar.

De kleuren van het golvende landschap verlopen van bleekgrijs tot een breed scala van groene tinten. Erboven hangt een grijs dreigend neveldek. Mijn hoogtemeter staat op 1050 meter.

De nevel omhult de bergen. De kou trekt in mijn botten.

De bergschoenen stampen met een vast ritme op het wegdek, de stok tikt kort en scherp en de rugzak piept en kreunt.

Buiten mijn geluiden heerst er om me heen. In dit verlaten gebied is het volkomen stil.

Ver voor me aan de horizon doemt iets op; het lijkt op de ingang van de Efteling.

Dichterbij blijken het de contouren van een monumentale moskee te zijn.

Dit welvarende bouwwerk staat als een pronkstuk in schril contrast met de zichtbare armoede van het dorp.

Verderop wacht op de stille weg een man op de bus. Mijn watervoorraad is op. Hij gebaart dat achter de steile glooiing langs de weg mensen wonen.

Bij een boerenwoning opent een vrouw de deur en wijst in de richting van een schuur .

Op mijn kloppen en roepen komt moeizaam schuifelend een oude vrouw tevoorschijn.

We begrijpen elkaar niet. Ik stap bij het schuurtje naar binnen en doe mijn bergschoenen uit. Gebukt passeer ik een deuropening en sta dan in een donker hok. Een houtkachel brandt. Langs de wand staan twee banken. Een bank dient als bed voor de vrouw.

Een potje met grijze prut wordt opgewarmd boven het houtvuur. Ze neemt een hapje en proeft of de prut warm is.

Ik krijg het pannetje met haar lepel.

Ik hoop dat mijn vaccinaties bescherming bieden. Hoopvol is dat de vrouw zonder deze injecties al 85 jaar geworden is.

Door de schuurdeur komt de boerin van het huis ernaast naar binnen.

De boerin is haar dochter. Ze stalt op het vloerkleed schaaltes uit met eten; rijst met vlees, dunne soep met gort, brood, gesmoorde groenten en yoghurt.

Het eten is lekker, maar erg veel. Betaling wijst ze verontwaardigd af. Ik voel me verrast en verlegen door dit enorme gulle onthaal.

Uitgerust en met volle maag daal ik de helling weer af. Ik stap verzonken in mezelf, door het stille verlaten gebied, tot een auto naast me stopt. Een man vraagt in het Nederlands: "Hoe gaat het?"

OP WEG NR KIRKA

KIRKA BOR MIJNBOUW

POLITIE KIRKA IN DODGE JEEP

ANATOLISCHE HOOGVLAKTE

GASTVRIJHEID

PERS-INTERVIEW

PERSFOTO

Een student, die ik eerder ontmoet heb, heeft een kennis, een journalist, gebeld. Deze journalist heeft een Turkse gastarbeider uit België die Nederlands spreekt, ingeschakeld.

Ze zijn met de auto richting Afyon gereden in de hoop me op te sporen voor een interview en enkele foto's.

Na de tocht ontdek ik thuis, dat journalisten hun artikel soms in meerdere kranten plaatsen.

Ik hoor een auto naderen. Het is een zwart busje met opschrift "Gulcicekcilik" uit Afyon.

Boeketten en losse bloemen liggen rommelig door elkaar in de laadruimte. Ze verspreiden een weeïge vochtige geur als in een mortuarium.

Mijn rugzak wordt voorzichtig op de hoop gelegd. De bloemenwinkel staat in het centrum van Afyon. De hele familie helpt mee in de zaak.

De schuifdeur van de laadruimte wordt geopend, waarna oma de lading inspecteert. Ze pakt er enkele bloemen tussenuit en voegt ze kunstig samen. Even later worden haar kleurrijke smaakvolle boeketten en bloemstukken in de winkel uitgesteld.

De schaduw van een hoge rots valt dreigend over het stadje.

Met het bloemenbusje wordt ik naar de brandweerkazerne gebracht. Ook in Afyon speelt het brandweercorps op de binnenplaats een volleybalwedstrijd. Ook hier word ik onmiddellijk opgesteld, weer pal voor het net.

Ik maak na de wedstrijd kennis met iedereen. Ik voel me welkom in de gezellige sfeer.

Een man stapt binnen met een pakketje. De kranten worden weggehaald en met trots wordt mijn maaltijd aangekondigd: de specialiteit Turkse pizza.

Op de grote slaapzaal staat mijn bed ook al klaar.

Daarna belt men de commandant.

De ploeg reageert zeer boos als de commandant zijn toestemming weigert voor mijn overnachting.

De relatie tussen de ploeg en deze commandant lijkt niet best.

Met vijf man persen we ons in een oude terreinwagen; mijn rugzak kiepert in de laadbak.

Via het stadhuis rijden we naar een pension in een drukke winkelstraat.

De mensen van de brandweer gaan met me mee naar de vijfde etage.

Ondanks de taalbarrière voel ik me veilig door hun stoere bezorgdheid.

Een robuuste brandwacht zegt voor ons afscheid nog eens luidkeels de eigenaar de wacht aan. Hier zal het mij aan niets ontbreken.

Daarna is ieder vertrokken. Ik blijf alleen achter in een kamertje op de vijfde verdieping met enkele lege stapelbedden.

Op het smalle gangetje naar de wc schijnt geel licht door de matglazen bovenlichten van de deuren. Gedempte stemmen verraden dat er mensen zijn.

Voor ik de volgende ochtend vertrek, bezoek ik de kapperszaak aan de overkant van het pension.

De kapper wast en knipt mijn haren voor 6 TL (€ 3).

Fris gekortwiekt loop ik langs de moderne uitvalsweg richting Cay.

Een jongen op een mountainbike steekt de autoweg over, stapt af en wandelt een stuk mee.

Hij zoekt werk en probeert een baantje te krijgen verderop bij een steenfabriek.

Door met mij te praten kan hij de Duitse taal oefenen. In het vakantieseizoen werkt hij in Antalya als receptionist. Daarnaast geeft hij massages in de hamam.

Voor hij weer op zijn fiets stapt, waarschuwt hij me dringend tegen gewapende overvallers. Zelfs mijn rugzak is voor criminelen volgens hem aantrekkelijk als buit.

De opsomming van gewelddadige berovingen klinkt weinig geruststellend.

Bij een restaurantje langs de weg geniet ik van een heerlijk maal. Gesmoorde groenten, sappig vlees, tomaat met gehakt en aardappelen, salade, rijst en tot slot cake, drijvend in zoete honing met daarboven een dikke laag blanke kwark.

Mijn maag begint al spoedig te protesteren. Ik vlucht in een Turks toilet, waar ik, nederig gehurkt, verlost word van de kramp.

Langs de weg staan veel steenfabrieken.

Tussen gestapelde rijen stenen roepen zwaaiende arbeiders naar me en gebaren me om naar hen toe te komen en thee te drinken.

De holle rode gresstenen worden hier massaal gebakken en ook geëxporteerd.

Een grote steenoven herinnert aan beelden uit mijn kindertijd. Mijn vader fietste met mij naar eenzelfde type steenoven in de buurt van Tilburg.

Onder een afdak van golfplaten wachten rijen ongebakken grijze stenen op de felle hitte van de oven.

Ik wandel tussen de rijen stenen naar een groepje mannen bij de ingang van een kantoortje.

Selim, een goedlachse doofstomme man schenkt thee voor me in.

Aandachtig probeert hij mijn verhaal te volgen. Zijn vriend verduidelijkt de delen die hij niet begrijpt met gebarentaal.

Selim speelt daarna in een perfect pantomimespel mijn tocht na. Hij demonstreert met forse passen hoe ik loop, zweet en met dreigende bolle spierballen hoe sterk ik moet zijn.

Met geweldige humor en ook zeer begrijpelijk geeft hij een indrukwekkende voorstelling tot groot vermaak van mij en van zijn collegae.

Het werk op de steenfabriek ligt even stil. Als ondeugende kinderen praten we zachtjes om het kantoorpersoneel niet te storen.. Na een stukje harmonicamuziek en een demonstratie met de trompetslang stijgt het enthousiasme extra.

Na deze warme, feestelijke ontmoeting volgt opnieuw het afscheid; zo karakteristiek voor deze reis.

Met mimiek en gebaren tovert Selim een vliegtuig tevoorschijn. Hij laat het in Istanbul landen. De toegestroomde arbeiders volgen ademloos de reis die hij uitbeeldt aan de hand van mijn verhaal. Ieder volgt de bootreis over de kabbelende golven. Daarna hijst de doofstomme Selim de zware rugzak op zijn schouder. Aanvankelijk dreigt hij onder het gewicht te bezwijken, maar verrast dan het publiek door zijn spierballen als een worstelaar te tonen. Weken lopen over bergen en door dalen tot hier bij zijn steenfabriek. Glimmend van trots en plezier daagt hij het publiek uit; "doe hem dat maar eens na."

Ik loop door tot 17.00 uur en rijdt het laatste stukje met een dolmus mee. Een bergketen met hoge besneeuwde toppen doemt op. Het vlakke landschap verdwijnt geleidelijk.

De conducteur van de bus is landbouwkundig ingenieur. Hij stelt veel vragen en vertaalt ons gesprek voor de andere passagiers.

Hij stelt in het Engels gebruikelijke vragen als; waar kom je vandaan, ben je getrouwd? Heb je kinderen? Wat is het doel van je tocht en wat vind je van de Turkse bevolking, van het land en van de relatie van de Europese Gemeenschap met Turkije.

Op het Otogar (busstation) van Cay brengt een man me naar een dolmus, die me dicht bij de brandweerkazerne afzet.

Cay is weinig meer als een brede stoffige weg met een entourage van enkele huizen. Het ligt in de beschutting van machtige bergen, die het dorpje omringen. De huizendaken lijken kwetsbaar bij deze imposante achtergrond.

Ik voel me beland in het filmdecor van een dorpje uit een Western. Karren getrokken door hitjes draven door de dorpsstraat.

Koeien met donkerbruine vacht en een paard sukkelen sloom over de weg terug naar de stal.

Auto's laveren geduldig tussen de beesten door. De bewaker van de kudde, een herdershond, heeft genoeg van zijn taak en volgt de beesten traag op afstand.

Als de baas verschijnt, komt er plots actie. Met grote stappen probeert de man de meest weerbarstige koe de pas af te snijden.

In dit dorp lijkt de tijd stil te hebben gestaan.

Er tuffen platte karren langs met voorop alleen een bloot motorblok en een zitje voor de bestuurder. Het lijkt op een kruising tussen een tractor en een bestelauto.

In de kazerne heerst een luidruchtige, ruwe hartelijkheid.

Een luidruchtig telefoongesprek gaat over mij, maar ik begrijp er niets van. Terwijl ik voorzichtig slurp van de hete thee, wacht ik af.

De kazerne lijkt op een primitieve wachtpost uit een western. Niemand draagt kleding van de brandweer.

Een jeep brengt me naar een wegrerestaurant langs de autoweg. Hoog beladen trucks stoppen voor het restaurant.

Buiten staat achter een barbecue een forse man, snor, dikke wollen trui. Hij verzorgt de vleesafdeling. In een gekoeld glazen kastje hangt de voorraad schapen- en geitenvlees.

De man haalt een streng vlees uit het kastje, snijdt met een groot mes stukjes vlees en verdeelt dit tussen de katten, die van onder de vrachtauto's tevoorschijn komen. Ik heb de indruk dat moslims met katten een speciale band hebben.

Katten hebben binnen de Islam een bijzondere plaats toebedeeld gekregen.

Van Mohammed wordt gezegd dat hij erg gesteld was op katten. Een trouwe metgezel van de Profeet droeg altijd een kat bij zich.

De Profeet zag dit en gaf hem de titel Abu Hurairah (vader der katten).

De brandweer vertrekt weer, na mij te hebben toevertrouwd aan de zorg van de eigenaar van het restaurant. Deze stuurt me naar de gemutste snorremans, die met vette voorschoot achter het houtvuur staat. Ik wijs naar een grote brochette met schapenvlees.

Even later suddert deze boven de gloeiende barbecue.

In de eetzaal heerst bedrijvigheid. Gasten worden snel en stipt geholpen.

Smay, een 16 jarige jongen, draaft bedrijvig af en aan.

Hij begint zijn werk 's ochtends om 7.00 u. en mag om 19.00 u. 's avonds weer vertrekken.

Ondanks dat er regelmatig op hem gemopperd wordt, is hij vriendelijk en goedlachs. Ik onthoud zijn naam ook als "smile".

Enkele keren moet Smile wanbetalers achtervolgen. Een scherp fluitje van de baas alarmeert Smile.

Deze sprint onmiddellijk weg achter vertrekkende truckers aan. Een enkele keer haalt hij zelfs een rijdende vrachtauto in. Soms heft hij zijn armen machteloos omhoog.

Mijn Nederlandse aard bezorgt me een ongemakkelijk gevoel. Ik heb niet begrepen wat er afgesproken is tussen de brandweer en de restauranteigenaar en vrees dat mijn luxe behandeling prijzig zal zijn.

Het hotel-restaurant ligt aan de voet van een bergketen. Vanuit het raam van mijn luxe hotelkamer zie ik in het neonlicht voor het restaurant veel vrachtwagens.

De besneeuwde bergtoppen lijken door het licht van de maan langs de hemel te zweven.

In deze moderne karavanseraai slaap ik heerlijk.

's Avonds laat neemt de broer van de eigenaar de dienst over.

Hij heeft in Duitsland gewerkt en vergokte er zijn hele kapitaal.

Volledig berooid keerde hij terug naar Turkije

Ik ben verbaasd en voel me verlegen, als ik hoor dat ik niets mag betalen. Mijn aanvankelijke achterdocht zit me niet lekker.

Bij het afscheid vertrouwt Smay me toe, dat hij mij als zijn vader voelde.

Ik ga weer verder en verlaat de trouwe oprechte warme speelse Smay.

Ten zuiden van de vlakke weg naar Aksehir ligt de Sultandaghari bergketen. Boven op deze bergketen ligt nog royaal sneeuw.

Brede afwateringskanalen staan nu nog droog, maar de grootte voerspelt een kolossale vloed van smelt- en regenwater.

STEENFABRIEK

BRANDWEER CAY

BARBECUEMAN

SMAY

CAY KARAVANSERAI

SULTANDAGHARI BERGKETEN

Onder langs de bergen ligt een uitgestrekte vlakte met bloeiende fruitbomen.
 De bloesems worden royaal besproeid met insecticiden. Landarbeiders spuiten royaal het gif zonder enige bescherming voor zichzelf.
 Ik begroet een echtpaar in een boomgaard. Ze stoppen met hun werk en nodigen me uit voor een gezamenlijk maal. Een kleed wordt op de grond gespreid.
 We drinken thee en eten platte ronde broden met kaas.
 Een stuk verder is een koelhuis voor opslag van fruit. Daar rust ik uit.
 Ik praat er met een groepje jongens.
 Een van hen rijdt met zijn tractor weg en komt daarna terug met zijn Engels sprekende vriend.
 Men wil weten, wat ik vind van bijvoorbeeld de Deense cartoon over Mohammed.
 In het begin verloopt het gesprek aardig en open. Soms onderbreek ik later het gesprek, als de toon opdringerig en fanatiek wordt.

Laat in de middag krijg ik een lift aangeboden van een man in een Renault 12, een gammel wrak. Op het dashboard staan alle wijzers onbeweeglijk in de nulstand. Portierhendels ontbreken en het kofferdeksel zwiept op en neer doordat het slot mist.

De auto sukkelt als een kreupel dier over de weg. Het overige verkeer passeert ons, terwijl mijn chauffeur onverstoort doorhobbelt.

Langs de weg staat een standbeeld van Nasreddin Hodja. Hij zit als Dik Trom achterstevoren op een ezel.

Nasreddin Hodja was een islamitische mulah (voorganger) en wijsgeer.

Hij werd geboren omstreeks 1300 in het dorp Hortu in Centraal Turkije.

Zijn vader was Imam.

Er bestaan talloze kluchtige anekdoten rond Nasreddin. Deze spelen zich af in Turkije.

De verhalen lijken op de boeken van Dik Trom en Tijn Uilenspiegel, maar hebben een morele strekking.

Nasreddin is in de hele Islamitische wereld bekend. Hij overleed in 1284 (683 volgens Islamitische jaartelling)

In Aksehir staat het mausoleum, waar hij begraven is.

Een reizende prediker bezocht een keer Aksehir en vroeg aan de Hodja:

- Hoe is de plaats waar wij vandaan komen en een keer weer heen gaan?

- Nou, ik geloof dat het er verschrikkelijk is, antwoordde de Hodja.

- Hoe weet je dat? vroeg de prediker.

- Baby's worden in deze wereld geboren en huilen. En ook de meeste mensen verlaten slechts met tegenzin deze wereld en ze huilen ook

In Aksehir til ik mijn rugzak uit de bagageruimte van de Renault.

Een lange brede weg door de buitenwijk leidt naar het centrum. Woonblokken met groezelige kleine huisjes worden afgewisseld door flats en winkeltjes.

Ik trek veel aandacht. Mensen blijven stilstaan en staren me aan of praten met elkaar terwijl ze naar mij wijzen..

In de brandweerkazerne ben ik welkom. Alles lijkt aanvankelijk in orde. Uiteindelijk verontschuldigt de wachtcommandant zich.

Hij stuurt me naar het Teachers Home, een luxe hotelachtig verblijf tegen het stadscentrum aan.

Aan de overkant van het Teachers Home staat een hoge muur met prikkeldraad.

De torens op de hoeken van de gevangenis dienen als wachtpost. Soldaten met semi-automatische geweren staan er op wacht.

In het grote lege restaurant van het Teachers Home brengt een koerier mijn eten.

's Avonds bezichtig ik het rommelige centrum van Aksehir.

In het donker voel ik me minder veilig in de straatjes.

Ik kan niet schatten of het werkelijk onveilig is.

Na een goede nachtrust loop ik langs het industrieterrein. Er staan talloze werkplaatsjes.

Het is er stoffig en smerig. Mannen staan in een halve cirkel rond een stuk metaal.

Met zware voorhamers beukt men beurtelings op het ijzer. Na veel klappen ontstaat een scheur in het metaal. Na nog enkele stevige klappen valt het in stukken uiteen.

Het is zwaar en ongezond werk, waarmee weinig verdiend wordt.

Er zijn talloze kleine bedrijfjes. Auto's, motoren, banden, uitlaten worden in de smoezelige werkplaatsjes opgelapt.

Bij de brandweerkazerne las ik een theepauze in.

Buiten Aksehir liggen uitgestrekte velden met gewassen. Vrouwen staan voorovergebogen in rijen naast elkaar.

Het is erg warm, als ik Yesilkoy nader, een lieflijk dorpje met zachtgeel gekleurde lemen huisjes. Een muur van leem biedt afdoende beschutting tegen de felle zon. Het dorp lijkt verlaten. Tussen de huisjes verschijnt dan een jongetje op een fiets, die nieuwsgierig bij me stopt. Daarna komen langzaam meer mensen tevoorschijn. Een man leest mijn kennismakingsbrief en belt daarna een familielid. Mijn zitplaats op een boomstam verandert in een drive-in restaurant. Broodjes, drinken en gevulde flinterdunne Turkse pannenkoekjes worden gebracht. De broer van de eigenaar van de boerenwoning tegenover me is gearriveerd. Wij praten in eenvoudig Frans met elkaar. De broer is gepensioneerd, maar was vroeger inspecteur in het onderwijs. Hij vraagt me binnen in een boerenwoning. Enkele vrouwen vluchten via een gordijn naar de zijkamer. In plaats van deuren hangen er gordijnen in de woning. In de lemen woonkamer is het halfdonker. Tot mijn verbazing prijkt er wel een computer op een bureautje met Internet aansluiting. Ik kan naar Nederland mailen. Buiten het dorpje slingert de weg tegen een heuvel omhoog. Boven gekomen zie ik een wijds licht glooiend landschap voor me. Ik kijk nog een keer achterom. Beneden ligt de weg die ik de afgelopen dagen bewandeld heb. Over het lint van de weg kruipen vrachtwagens. In de verte zijn het nog maar minuscule traag kruipende stipjes, die naarmate ze dichterbij komen groeien en uiteindelijk me grommend als grote kolossen voorbijrijden. Koeiendrijvers hoeden het vee op het land. We zwaaien naar elkaar. Gemotoriseerde karren rijden met een staccato plofgeluid langs. Het dorp Arghitani is een verzameling mest, lemen woningen en boerderijtjes. Ik blijf staan en kijk hoe een vrachtwagen geladen wordt met balen hooi of stro. Een man loopt over een paal behendig naar boven als een circusartiest met een grote baal op zijn schouders. De balen worden aangereikt door een deurtje van een schuur. In de deuropening verschijnt een bestofte grauwbroune schim, gehuld in stoffige juten lappen.. Het gezicht van de man in de schuur is bedekt met een doek. Met een ijzeren haak slingert hij de balen naar buiten. Daarna verdwijnt hij weer in het stof om de volgende baal te halen. Bij het theehuis verderop is een man, die Engels spreekt. Na enkele theeglaasjes, loopt hij met me mee naar een oom, die in het gemeentehuis werkt, om voor mij onderdak te regelen. Ondertussen zijn er nog enkele vrienden bijgekomen. Ze brengen me naar een huisje in het dorp. Het slot gaat eerst niet open. Een der jongens trekt de pin waar het slot aan vastzit uit de muur. Via een laag donker gangetje komen we in een kamertje waarvan de vloer bedekt is met Perzische tapijten. Langs de muren liggen rijen zitkussens. Dit is mijn slaapkamer. De maaltijd in het dorp bestaat uit Turkse Pizza. Een langwerpige platte pizzareep met vlees en kaas erop.

Langs de grijze stoffige weg staat een wankel houten bouwsel met een opzichtige blauwe kleur. Het bouwsel lijkt te wankelen op de fundering van gestapelde keien en dreigt voorover te vallen. In het theehuis zijn geen klanten. Door de vierkante ruitjes ontdek ik achter een tafeltje de eigenaar van deze bouwval. Met dikke brillenglazen kijkt hij verwonderd naar buiten, naar mij , de fotograaf, niet begrijpend waarom ik zijn archeologisch wonder fotografeer.

Voor het theelokaal verzamelt zich de dorpsjeugd. Ze zijn een beetje aan mij, de vreemdeling, gewend en beginnen elkaar uit te dagen.

Een man, ongeveer van mijn leeftijd, moppert op hen en waarschuwt dat mijn slaappleats “no good” is.

Hij haalt zijn zoon, de eigenaar van het theelokaal erbij en regelt voor mij een keurige kamer in zijn huis. In de huiskamer van de woning zitten vijf jonge meisjes op het tapijt.

Drie dochters zeggen tegen de oudere man, mijn gastheer, babá (papa).

De twee kinderen van zijn zoon noemen hem dèdè (opa).

Zijn schoondochter brengt een schaal met fijn gesneden fruit. Het is een heerlijke traktatie.

De kinderen luisteren naar de melodietjes van mijn mondharmonica en klappen wat geforceerd mee op het ritme dat opa aangeeft. Verbaasd enthousiast reageren ze op mijn trompetslang. Ieder blaast erop en probeert er geluid mee te produceren.

De schoondochter lijkt bij onze eerste kennismaking even benaderbaar. De volgende ochtend is ze voor mij onzichtbaar. Ik hoor alleen haar gedempte stem als ze in een ander kamertje tegen de kinderen praat.

Met mijn stramme benen probeer ik ook de soepele kleermakerszit van mijn gastheer na te doen.

Het lukt mijn “stoelengewende” lijf niet.

Voor me op een kleed worden schaaltes met vruchten, groenten, kaas, kwark en de altijd klaarstaande pot thee neergezet.

Voorbij het dorpje lijkt ik in Mongolië te wandelen; in een golvend groene vlakte gevangen tussen besneeuwde bergen.

De GPS geeft 1150 meter hoogte aan.

De minaretten van de moskee van Kaplikoy doemen op. Ik loop langs een herderin. Ze hoedt haar kudde schapen en is tegelijk bezig met een breiwerkje.

Zondagochtend in Kaplikoy; een auto met 3 jongens scheurt met lawaai en bravoure voorbij. Een jongen hangt uit het autoraam. Ze eisen de publieke aandacht op en scheuren nog een keer langs me.

Kaplikoy, een dorp met twee theehuizen. Ik drink thee in het theehuis bij de ingang van het dorp en drink thee als afscheid in het theehuis bij de uitgang van het dorp. Mijn tocht, de bergschoenen, de GPS en de wandelstok worden kritisch en met verwondering geïnspecteerd.

Onderweg vertellen mensen mij over de Turkse familie-hamam in Ilgin; “Termal Tessleri”

“Wil je echt kennismaken met Turkse gezinnen, dan moet je daar heen.

Voor weinig geld bezoeken Turkse families deze hamam. “

Het klinkt erg leuk en het maakt me nieuwsgierig.

Vroeg in de middag na een mooie tocht door het golvende landschap bereik ik Ilgin.

Achter een muurtje is een speelplaats annex picknickveldje met spelende kinderen en vrolijke gezinnen.

Het is een vrolijk schouwspel met gezinnen, die het samen gezellig hebben en plezier maken.

Er is een hamam met appartementen. Mijn kamer kost 25 TL (€ 12,50)

Het gebouw is erg vochtig. De stemmen weergalmen in de gangen met kale stenen vloeren en muren.

In mijn kamertje staan stapelbedden. De vloer is drijfnat. Ik zet de deuren open om het vocht kwijt te raken. Op het balkonnetje lucht ik mijn kleding.

Vanaf mijn balkonnetje zie ik een terreintje met speelwerktuigen waar vrouwen in lange jurken en lange jassen bedrijvig, zelfs fanatiek bezig zijn.

De snerpende stem van de Imam galmt over de omgeving. Ook de andere minaretten in Ilgin ontwaken en de boodschap van Allah raakt verward in de elkaar beconcurrerende klanken.

Via de stenen trappen bereik ik de kelder van de hamam.

De witkalk op muren, plafonds en trappen is roodbruin roestig uitgeslagen.

SULTANDAGHARI BERGKETEN TUSSEN CAY EN AKSEHIR

TUF-TUF

GASTVRIJ

VROUWENWERK

BREIENDE HERDERIN

NASREDDIN HODJA

OMZIEN

YESILKOY

STOFFIGE SCHIM

BALEN SJOUWEN

KIND-KLEINKIND ARGHITANI

Via diverse deuren kom ik in de ruimte van de handdoekenman. Ik krijg van hem een rood geruite doek, om me in te wikkelen en een grote badhanddoek.

Na een ruimte om te douchen en enkele fonteintjes kom ik in de Hamam.

Deze bestaat uit een marmeren vloer, betegelde wanden en een plafond van witte plastic schrootjes.

In de met vocht verzadigde ruimte ploempden druppels vanaf het plafond in het bassin.

Een man, als een walrus met bleekwitte blubberhuid, ligt levenloos in het water. Hij rust met zijn hoofd op de marmeren rand.

Het bassin meet twee bij vier meter en is tachtig centimeter diep.

De temperatuur van het water is 42 graden. Het bad voelt in het begin erg heet aan.

Langzaam wen ik eraan en ontspan me. Alle energie lijkt weg te vloeien.

Ik imiteer het badritueel van de andere Turkse man; weken, douchen, spoelen, rusten op mijn geruite handdoek om daarna opnieuw de cyclus te herhalen.

HAMAM

Koningen, beroemdheden en de gewone man zochten genezing in de heetwater bronnen van Ilgin gedurende de Romaanse, Byzantijnse, Seljukse en Ottomaanse periode.

De baden waren beroemd in de Romaanse periode.

Mevlana zou hier zijn befaamde boek "Menevi" hebben gedictieerd.

De Turkse reiziger Evliya Çelebi schrijft in zijn Book Of Travels:

"Water bevat mineralen, anyons en catyons en is licht radioactief.

Het helpt tegen interne en externe ziekten. Temperatuur is 42 graden.

Men moet het 7 of 15 of 21 dagen drie maal daags drinken."

WEEK 3 ILGIN - ISMIL

13 april: Ilgin-: Kadinhana

14 april: Kadinhana

15 april: : Kadinhana- Ladik

16 april: Ladik- Konya

17 april: Konya

18 april: : Konya – Sakyatan

19 april: Sakyatan – Ismil

Voor ik verder trek bezoek ik nog een keer de hamam. Voorzichtig laat ik mezelf in het hete water zakken en wacht zolang tot het lijkt alsof het vlees van mijn armen en benen loslaat..

Alle geluid klinkt hier donker en hol. Het water valt klaterend in het kleine bassin.

De kale marmeren muren fungeren als klankkast.

Op mijn balkonnetje werk ik mijn dagboek bij. Beneden bij de oefenwerktuigen zijn dik geklede vrouwen weer paraat. Fanatiek oefenen ze.

Buiten schijnt de zon hel.

Bij een schoolplein in het dorp volgt de belhamel van de school me.

Het schoolplein stroomt leeg; alle schoolkinderen volgen me als opgewonden opdringerige vaarzen.

Ik loop naar de overkant van de straat en schuif aan bij enkele mannen, die aan een tafeltje thee drinken.

De Imam, de onderwijzer en de bakker sturen rustig maar gedecideerd de schoolkinderen weg. Ieder gehoorzaamt zonder protest. De Imam spreekt een beetje Frans.

Na Ilgin schijnt de zon uitbundig over het groene agrarische landschap. De bergen in het zuiden zijn nog steeds bedekt met de laatste sneeuw.

Een boer repareert zijn defecte zaaimachine. Ik blijf stilstaan en bekijk de klus. Tijdens een pauze drink ik met enkele knechten limonade. Als ieder daarna weer aan het werk gaat en ook de zaaimachine gaat rijden, breekt een schakel van de ketting. De boer haast zich naar het dorp om een nieuwe schakel op te halen.

Een ploeg scheurt de grond van de akker open. Boven het land zweven ooievaars rond en zoeken tussen de kluiten achter de tractor voedsel.

Bij de laatste grote bocht voor Kadinhani krijg ik een lift.

Tegenover een karavanserai ligt het Gemeentehuis. Daar huist de brandweer in twee kamertjes. De tekst van mijn brief wordt door een brandweerman langzaam gespeld.

Een ingenieur wordt erbij geroepen. Deze kent slechts een beetje Engels.

Hij zegt mij wel te begrijpen. Hij kan niet vertalen wat men tegen mij in het Turks zegt.

Men heeft het over een hotel. Vervolgens komen twee fotografen van de krant binnen.

Gelaten wacht ik af.

Wanneer de oproep tot gebed vanaf de minaretten klinkt, opent de chauffeurbrandweerman het raam, vouwt zijn handen en zingt devoot de gebeden.

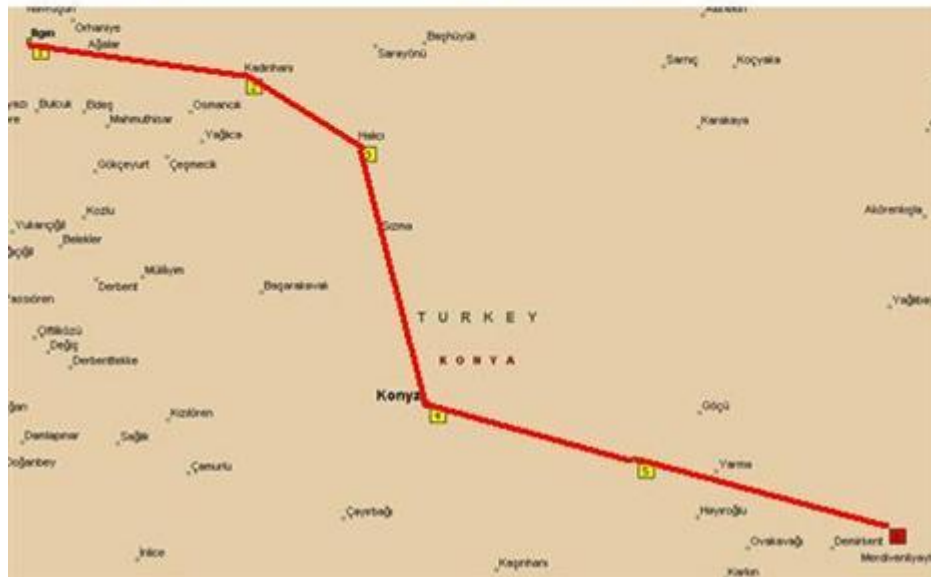
Na veel glaasjes thee rijdt hij met een auto voor.

De burgemeester, een collega-brandweerman en ik stappen in.

Eerst wordt de burgemeester thuis afgezet en daarna de collega. Deze woont in een huisje langs een zandpad buiten het dorp.

Ik word naar een hotelletje in een smal straatje gebracht, waar ik voor 20 TL (€ 10,-) een kamer krijg.

Vlakbij de brandweerkazerne eet ik smakelijk in een modern restaurant.

ILGIN-KADINHANA-LADIK-KONYA-SAKYATAN-ISMIL

HAMAM ILGIN

PERSBERICHT

BRANDWEER KADINHANA

MANK KARRETJE

MOTORFIETS

Ik pendel telkens op en neer naar de brandweer. Met mijn mondharmonica vul ik de stilte in, bij gebrek aan tekst in het Turks. Het woordenboekje schiet tekort voor een sappig gesprek. De muziek stimuleert het aanwezige muzikale talent. Een man trommelt vaardig enkele ingewikkelde ritmen.

Een voorzanger uit de Moskee zingt daarna bezield over Allah. Het klinkt als een improvisatie met vibrerende klanken.

Plots snelt een brandweerman het vertrek in met hevig bloedende vingers.

Hij is bekneld geraakt tussen de grasmaaimachine.

Snel haal ik verband en ontsmettingsmiddel uit mijn rugzak. Met zijn hand in het verband wordt hij naar het ziekenhuis gebracht. Opgelucht komt hij later terug. De wond is gehecht.

Hij is van de schrik bekomen en heeft nu honger. Een grote braadpan wordt op de brander van een gasfles gezet.

Als de prut klaar is en op tafel staat, soppen de twee brandwachten met stukken brood in de pan en vissen in de gesmoorde groenten en gebakken eieren.

Het is een boertig en grappig tafereel. Zodra er gebeden wordt, is iedereen ernstig..

Plechting worden hardop de gebeden uitgesproken.

De voorbidder maakt een gebaar naar mij. Hij wil dat ik ook mijn handen omhoog hef.

Achmed, de chauffeur van de brandweer, leidt me rond door Kadinhani.

Wanneer hij merkt dat ik zijn Turks niet begrijp, herhaalt hij zijn woorden, alleen veel luider.

Als hij daarna merkt dat ik zelfs dat niet begrijp, beweegt hij geluidloos zijn mond en mimet geluidloos dezelfde woorden.

In het hotel zit de manager achter zijn pc en schakelt de vertaalfunctie van Google in.

Op het beeldscherm verschijnt :” De burgemeester heet U welkom en biedt U als gast aan om de kosten van Uw verblijf te betalen.”

Ik krijg mijn 20TL terug.

Ik schuif het geld weer naar de manager toe en zeg, dat ik nog een extra dag wil blijven.

Op het scherm verschijnt:” De burgemeester betaalt alle kosten, zolang als U zijn gast wil zijn.”

Met Turkse moslims praat ik over onze gemeenschappelijke God of Allah.

Tijdens mijn reizen groeit de twijfel over zijn bestaan.

Onderweg zie ik bij alle religies die ik ontmoet, vormen van eeuwenlange indoctrinatie.

Deze krijgt vorm via verering, overgave, monumentale gebouwen, rituelen en versterde onaantastbare waarheden.

De kleinheid van mensen, de angst van gelovigen heeft bijgedragen aan de macht van religieuzen als Imams en Priesters.

“Bestaat God, of hebben wij hem samen gecreëerd?” Een twijfelend gevoel, wat me tijdens het wandelen regelmatig bezig houdt.

Daarnaast vraag ik me af: “Als God de oppermachtige is, waartoe dient dan alle verering?”

De toon van de goedge wat onbehouwen Achmed kan plots omslaan en dan gebiedend streng klinken.

De schoenen gaan uit en de handen worden gespreid achter de oren tijdens het gebed.

Zodra er gezang klinkt vanuit de moskee gaat het raam open en murmelt ieder mee met half gesloten ogen.

In de garage staan twee aftandse brandweerwagens.

Achmed start het zware projectiel. Onder protest komt de motor stotterend tot leven.

Achmed temt het ijzeren monster met vaste hand. Voor de handrem pakt moet hij drie keer krachtig aan de handle trekken.

Kadinhani, een dorp met 13.000 inwoners, is een geschikte plek om de vaste sleur van het lopen te onderbreken. Ik ben nu ongeveer halverwege. Het lijkt alsof de tijd nu sneller gaat.

Overdag loop ik regelmatig bij mijn brandweer binnen.
 Een man met een krant stapt het kantoortje binnen. Het dagblad wordt door alle aanwezigen gelezen.
 Op de voorpagina staat een artikel en een foto van mij.

Karavanserais

In Anatolie staan langs de oude karavaanroutes karavanserais (herbergen) en hans (opslagruimten)

Deze werden door Seldjoeken en Osmanen gebouwd ter bescherming van kooplieden.

Deze routes liepen over het Romeins-Byzantijns wegennet.

De kameelkaravanen vervoerden zijde en specerijen van uit China naar het handelscentrum Bursa.

Slaven uit het achterland rond de Zwarte Zee waren eveneens handelswaar.

In Kadinhani staat een dergelijk karavanseraï.

Het gebouw valt tegen. De massieve muren vormen een gesloten vierkant blok. Boven de ingang staat een modern reclamebord met de letters "REGAL."

Dit gebouw roept bij mij niet de spannende fantasie op van avonturen, reizigers, kamelen en handelsgoederen..

Na een halve dag ronddolen heb ik genoeg gezien van het dorp.

Vooraf de kleine aparte tafereeltjes boeien me:

Een oude man die op zijn manke karretje, getrokken door een vaalwit schraal hitje, de dorpsstraat op en neer rijdt. Een wiel draait excentrisch rond en vertoont ook een kromme slag. Het deert de man niet en het wiebelende wiel schiet tot mijn verbazing niet los van de as.

Op een begraafplaats liggen alle graven in de richting van Mekka.

Ik loop er wat suffend rond, tot ik een kletterend geluid hoor. Tussen de graven bonken enkele hitsige schildpadden met hun schilden tegen elkaar.

Rond een marktplaatsje is een soort Turkse Boerenbond, een winkel met materiaal voor de agrarische sector. De gereedschappen zijn allen met de hand gemaakt, eerlijk, simpel en efficiënt. Deze rustige dag voel ik me loom. Regelmatig duik ik in bed om even te luieren.

Dwalend door het dorp roept een luide stem uit de speaker van de moskee moslims op tot gebed.

Mannen komen uit de steegjes lopen en haasten zich naar de gebedsdienst.

De moskeegangers slippen met gemak uit hun schoenen. Schoenen van Moslims hebben platgetrapte hielen. Ik moet eerst omslachtig de veters van mijn bergschoenen losrijgen.

Mijn forse schuiten, maat 46, passen niet in het schoenenkastje, dus moeten boven op de kast staan. Stram van het lopen, probeer ik, zoals iedereen, op het tapijt te gaan zitten. Het knielen kost moeite en ook de kleermakerszit lukt me niet.

Een Duits sprekende moslim, die mijn probleem gezien heeft, brengt een krukje.

Een jonge man, Necip, vraagt me om naast hem te gaan zitten.

ISLAM 1

Moslims geloven in God (Allah) Koran en Bijbel hebben veel zelfde verhalen en profeten. Moslims zien Christus uitsluitend als een der profeten uit de rij, waarbij Mohammed, de rij sluit.

Mohammed openbaarde uiteindelijk de waarheid van God aan de mensheid.

De Islam gelooft dat Allah de heilige teksten van de Koran via de aartsengel Gabriel doorgaf aan Mohammed.

De 5 fundamenteën van het leven van de moslim zijn:

- *geloof in de Eenheid van God (Allah) en Mohammad (s.a.w.) als Zijn Profeet (s.a.w.).*
- *Het uitvoeren van de 5 dagelijkse gebeden.*
- *Het geven van aalmoezen aan de armen.*
- *Het vasten tijdens de Ramadan*
- *De Hadj, de bedevaart naar Mekka, voor iedere moslim die daar financieel en lichamelijk toe in staat is.*

De Moskee

De Moskee is een gebedsruimte voor de moslims binnen de Islam. In het Turks Cami of Mesjid.

De Moskee is voorzien van een minaret waarvandaan de muezzin (gebedsoproeper) 5x per dag de moslims oproept tot gebed. Deze oproep heet de Adzaan. Tijdens de Adzaan wordt de Shahada (geloofsbelijdenis) herhaald.

Na afloop van de dienst vraagt Necip me mee naar de juwelierswinkel van zijn oom.

Necip is overtuigd moslim. Op zijn laptop zoekt hij een filmpje van Youtube om mij te laten zien.

Een Australier zoekt na een wilde periode in zijn leven naar de ware godsdienst.

Zoals in menig reclamefilm vergelijkt hij alle concurrenten met het ultieme product; De Islam.

In de juwelierswinkel komen meer bezoekers als klanten.

Iedere avond worden de uitgestalde juwelen uit de etalage gehaald.

De winkel is al drie keer beroofd.

Een winkelbediende haalt onder de toonbank een geladen pistool tevoorschijn en steekt het in zijn zak.

Necip nodigt me uit om met hem en zijn vriend te gaan eten in het restaurant. Het personeel kent me nog van de vorige avond.

De vriend handelt in autobanden.

Necip vertelt over elk gerecht iets bijzonders. Hij heeft gewerkt in Amerika bij de firma die Google Earth ontwikkeld heeft.

Zijn verblijf daar vond hij erg zwaar en moeilijk.

Het was een schok om na het veilige zorgzame en gastvrije Turkije te belanden in een harde uitgekookte vercommercialiseerde samenleving.

Hij voelde zich daar erg eenzaam. Ik begrijp het. Tijdens deze tocht door Turkije ervaar ik een ongekende en warme gastvrijheid.

Necip neemt afscheid; hij moet naar een vergadering in de moskee.

's Ochtends verlaat ik het hotel. Aan de overkant drink ik thee in een smoezelig theehuis.

De plankenvloer is zwart van vet en vuil. Kapotte vloerplanken zijn gerepareerd met stukken ijzer van slaolieblikken. De vloer lijkt daardoor versierd met kleurige schilderijtjes.

Een groepje jongens kauwt op broodringen met sesamzaad als ontbijt.

Ze geven mij een stuk. Ik kauw lang op dit kurkdroge brood en slik het met moeite door.

Buiten Kadinhani wandel ik in een druilerige regen langs glooiende velden. Het groene tapijt strekt zich voor me uit. Rechts van mij lopen de groene velden vast tegen een bergmassief.

Het gaat harder regenen.

Een vrachtauto passeert. De chauffeur zwaait vriendelijk en claxonneert.

Zijn achterwielen zwiepen onverwachts als afscheid een plens water recht in mijn gezicht.

HANDELAAR KADINHANA

LADIK

LADIK HELPERS

ZAHID

MEVLANA

DANSENDE DERWISHEN

KONYA VROUWENWERK

BAKOLIE

SCHOENPOETSSTRAAT

Even verder ligt het dorp Ladik, ook Halici genaamd.

De bouwsels van dorp liggen in de schaduw van de besneeuwde bergen.

Ik loop in de richting van het dorp langs een school voor voortgezet onderwijs.

.Op deze school zitten leerlingen van 12 tot 16 jaar.

Kinderen op de speelplaats ontdekken mij en rennen op mij af: "Hello, my name is Achmed. What is your name?"

Op de bovenverdieping verschijnen achter de ramen gezichten van nieuwsgierige leerlingen. De school stroomt leeg, ieder rent naar buiten; opgewonden leerlingen, lawaai, gedrang.

Bij de hoofdingang verschijnt een leraar, die naar me toe komt.

Hij spreekt Engels. Achter hem paradeert een kleine kalende snorremans, de directeur, parmantig in mijn richting. Hij nodigt me uit voor de thee.

Het groepje leraren begeleidt me naar de directiekamer.

Tijdens de thee vertel ik over mijn tocht. Nieuwsgierig komen meer leraren de kamer binnen en maken kennis.

Daarbij is een knappe zwartharige oosterse schoonheid, de schoolpsychologe.

Ze is vrij lang, waardoor ze boven de mannen uittorent.

De komst van een jongetje uit Alkmaar wordt gemeld..

De 15 jarige Achmed, komt bedeesd de directiekamer binnen. Hij woont met zijn ouders in Alkmaar en logeert bij familie in Ladik.

Hij is in Nederland geboren. Wat dromerig en bedeesd vertaalt hij het gesprek.

De godsdienstleraar haast zich naar de voorbereidingen voor het feest van Mohammed, de volgende dag. Hij heeft geen tijd.

Buiten barst een onweer los, waarna het stortregent..

Het schoolhoofd pleegt enkele telefoontjes en probeert een slaappleats te regelen.

Uiteindelijk vergezelt Achmed me naar een kleinere moskee, waar ik kan overnachten.

Achmed brengt me erheen en kiest een binnenpaadje, waarbij we een beekje over moeten.

Het water in de beek is gezwollen door de hevige regen. Daardoor kunnen we de beek niet oversteken, maar moeten langs de steile beekoever van glibberige gele klei worstelen.

De klei blijft plakken in het profiel van mijn schoenzolen. Mijn zolen lijken op glibberige zeep. Ik heb geen grip meer op de gladde schuine oever. De zware rugzak is nu een handicap. De regen roffelt steeds heftiger tijdens de glibberpartij naar de moskee. Een Turkse jongen probeert me dapper en behendig weer omhoog te trekken.

Nat en smerig van de klei bereik ik de moskee.

In de voorruimte maak ik mijn bed op en spoel de geelbruine leem van mijn rugzak, kleren en schoenen.

Als ik eindelijk alles weer op orde heb, maken enkele moskeegangers bezwaar tegen mijn verblijf in hun moskee.

Ik mag er niet slapen ondanks de eerdere toezegging.

Het schoolhoofd stuurt drie jongens met me mee naar het gemeentehuis enkele kilometers verder.

Na de regenbui staat de weg op enkele stukken onder water. Kinderen spelen in de plassen.

We worden ontvangen door de gemeenteraad. Tijdens de thee wordt mijn slaappleats geregeld.

Met een auto brengt men mij naar een hotel langs de verkeersweg, 5 kilometer terug tegenover een tankstation, waar ik 's middags heb gegeten.

*Baran en Seymus zijn Koerden die samen met hun oom (50 jaar) een tankstation runnen.
Het levendige en vrolijke duo woont boven de benzinepomp.
Toen ik hen daar deze middag bezocht, werd ik onmiddellijk boven gevraagd om samen met hen te eten.*

Ze stelden mij belangstellend vragen, terwijl ik probeerde zicht te krijgen op de positie van de Koerden in Turkije. Ze uitten geen enkele kritiek, misschien veroorzaakt door hun redelijk welvarende positie.

Ik moest beloven hen te bellen, wanneer ik onderweg in problemen kwam.

's Avonds slaap ik in het hotel tegenover dit tankstation.

In het hotel werkt personeel uit het dorp Ladik. Het is er gezellig. Men is verwonderd en ook belangstellend naar mijn tocht. De Gemeente betaalt de kosten.

De Gemeente blijkt het hotel te betalen. Ondanks dit gastvrije gebaar, vind ik het niet prettig.

Liever slaap ik in een geïmproviseerd onderkomen of in een brandweerkazerne.

Turkije is een zeer gastvrij land. Zou ik hen ook zo gastvrij bij mij thuis ontvangen?

Als een slaapplek niet doorgaat, laat men mij niet barsten, maar helpt tot er een oplossing gevonden is.

Met de föhn op mijn hotelkamer droog ik de natte kleding.

Buiten barst het noodweer opnieuw los; regen, hagel en onweer.

Beneden in het restaurant sla ik een krant open. Op de voorpagina zie ik een foto van mezelf staan. Er is veel personeel. Een ober uit Ladik zoekt me regelmatig op, stelt vragen en schuift me telkens iets extra's toe.

's Nachts valt er verse sneeuw op de bergen. Mijn natte kleding is weer droog.

Ik vertrek op tijd, maar.....mensen van het benzinestation naast het hotel pakken me vast en sleuren me vriendelijk naar binnen voor de thee.

De grauwe lucht is somber dreigend. De wind komt gelukkig scheef van achter.

Met de poncho om loop ik door de bergen met friskgroene hellingen.

Op een hoogte van 1275 meter waait de wind krachtig tussen de bergen door.

Mijn poncho waait klapperend omhoog.

Om me heen ligt een groots uitgestrekt berglandschap. De besneeuwde bergtoppen blijven me gezelschap houden.

Verscholen tussen de bergplooien kruipen kleine huisjes dicht tegen elkaar. Het lijkt of ze dicht tegen elkaar beschutting zoeken tegen het dreigende natuurgeweld boven hen.

De bergkloven vormen glijbanen voor sneeuwlawines en vallend gesteente.

De wind heeft hier tussen de bergen op de hoogvlakte vrij spel.

Soms raak ik uit balans doordat de wind plots wegvalt bij passerende vrachtauto's.

Aan de windzijde van de weg heb ik er geen hinder van.

Ik wil vandaag proberen Konya te bereiken.

Bij een kartonfabriek word ik gevraagd voor de thee.

In deze fabriek worden kartonnen platen voor dozen gestanst.

Men werkt met eenvoudig ouderwets materiaal.

Mijn gastheer Yehiya spreidt zijn handen naast de oren. Daarmee nodigt hij mij uit om mee te gaan voor het gebed.

Later schenkt hij mij een kleine uitgave van de Koran in de Turkse taal.

In de hal speel ik op mijn mondharmonica. Het galmt mooi in de hoge ruimte.

Iedereen stopt met zijn werk en luistert naar de muziek.

De ploegbaas waarschuwt de arbeiders. Ieder gaat weer aan het werk.

In het begin vind ik het hier leuk.

Later krijg ik het gevoel dat Yehiya, de kantinebaas, me als zijn trofee koestert.
 Opdringerig blijft hij over de Islam praten.
 Om 18.00 uur rijden enkele arbeiders met het busje naar Konya.
 Yehiya zal me bij de brandweerkazerne afzetten.
 Bij een nieuwe kazerne stap ik uit.
 Yehiya hangt ver uit het raampje van de bus en zwaait.
 Het boekje van de Koran schenk ik aan twee voorbijgangers.
 In de grote kazerne meld ik me bij de wachtcommandant.
 Een groepje bezwete mannen in sportkledij komt uit het moderne gymlokaal.
 Een ploegje brandweerlieden beoefent hier de worstelsport.
 Een van de jongeren onder hen, spreekt prima Engels.
 Dat ik op mijn leeftijd een dergelijk tocht maak en bovendien een aanbeveling van de commandant uit Eskisehir heb, spreekt tot ieders verbeelding.
 In het Engels kunnen we gemakkelijk en plezierig ervaringen uitwisselen.
 Mijn tolk heeft bij de brandweer in Eskisehir gewerkt. De wachtcommandant van Konya heeft mij op TV gezien.
 Ik ben erg welkom en mag zo lang blijven als ik wil.
 Zahid, een brandweerman van ongeveer 40 jaar, neemt me onder zijn hoede en zal me de volgende dag Konya laten zien.

Grote steden

Zodra ik een grote stad nader ben ik op mijn hoede. Het overzicht, de intimiteit en de warmte van het platteland is meestal weg in een grote stad.
Evenals vorig jaar in een grote stad als Tekirdag en op deze reis in Eskisehir wordt ik ook in Konya tot mijn opluchting gastvrij ontvangen. Het lijkt alsof ik op familiebezoek ben.

Ik blijf twee dagen en hoop meer te weten te komen over Mevlana.
 Voor en tijdens deze tocht heb ik regelmatig anekdotes over hem gehoord.
 Zijn teksten bevatten wijze en vredevolle boodschappen die aansluiten bij mijn opvattingen.
 De bovenverdieping in deze nieuwe kazerne is nog onbewoond. Ik krijg een splinternieuwe slaapkamer.
 Zahid schenkt me een pocketboekje in de Engelse vertaling van de Koran.
 In de kazerne voel ik me vrij en op mijn gemak.
 's Ochtends om acht uur pikt Sahid me op en rijdt daarna naar het centrum van Konya.
 Het is een moderne grootstad met brede aanvoerwegen en moderne bussen en trams.
 In het centrum, Beyeshir, manoeuvreert Sahid een parkeerplaatsje op, geklemd tussen gebouwen.
 Sahid geeft er zijn sleutels af aan een man. Deze moet ondertussen zijn auto wassen.
 In een winkeltje van zijn familielid drinken we thee.
 In een klein cafetaria ontbijten we. We kunnen kiezen uit 6 soorten soep. Daarna wordt een schaal met grote lappen brood, komkommer en tomaat op tafel gezet.
 Ons eerste contact in de kazerne met hulp van de Engels sprekend collega verliep prima, Sahid kent geen Engels. Onze taalproblemen bemoeilijken ons contact. Het woordenboekje ondersteunt te weinig. We bezoeken in het centrum een oude Seljoeken moskee en het Mevlana Museum.

KONYA BAZAAR

GROENTENMARKT

BUREAU MUHTAR

SAKYATAN

SCHRALE GROND

BRANDSTOF

LEMEN HUIZEN

OPA EN KLEINKIND

SCHRALE GROND

De verheerlijking van de filosoof Mevlana in dit monument druist tegen zijn opvatting in.

*Ik zocht hem aan het kruis van Christus;
 Hij was er niet
 Ik ging naar de Hindoe tempel en naar de oude pagodes;
 Ik vond nergens een spoor van hem.
 Ik zocht in bergen en valleien;
 noch op de toppen, noch in de diepe valleien vond ik hem.
 Ik ging naar de kaaba in Mekka;
 Daar was hij ook niet.
 Ik vroeg de studenten en de wijsgeren,
 Maar hij ging hun verstand te boven
 Toen zocht ik in mijn hart, waar hij huisde zodat ik hem zag.
 Hij was nergens anders te ontdekken*

MEVLANA 1207-1273

Hier zochten derwisjen, monniken, leerlingen naar de goddelijke waarheid.
 Bekend is ‘de dans der Derwisjen,’ Monniken draaiden rond op de muziek van fluiten en trommel
 waardoor ze in trance raakten.

*De Soefi-mysticus Celaleddin Rumi, ook genoemd Mevlana, richtte de orde op van de dansende
 Derwishen, de Mevlevi-orde. Door middel van dans en muziek zou men in een extatische staat van
 universele liefde raken, wat de mens bevrijden kon van angst en pijn.*

In het museum zijn belangrijke soefi-geleerden opgebaard. De doodskisten zijn bedekt met zware
 fraaie kleden. Er worden allerlei versies van de Koran geëxposeerd. Er staan ook miniaturen van de
 Koran en teksten uit de Koran.

Volgens de Islam mogen geen afbeeldingen van mensen of goden worden gemaakt
 Islamitische kunstenaars maken kunstwerken met prachtige gekalligrafeerde letters.

Terug in het familiewinkeltje, gaat mijn gastheer Sahid op zoek naar een tolk.

Hij komt terug met 2 Korans in de Engelse taal, een pocketuitgave en een dik zwaar boek.

Hij begrijpt dat het dikke boek te zwaar is voor mijn rugzak en het weer terug naar de boekwinkel.

Zahid woont met zijn gezin in een appartement naast het appartement van zijn ouders.

Ik maak kennis met zijn vader, een oude eerbiedwaardige Imam.

Hij plaatst zijn handen naast zijn oren en strijkt met wasgebaren met zijn handen over zijn gezicht.

Ik begrijp dat hij nu naar zijn moskee moet om tot Allah te bidden.

Zahid zet me af in het centrum, zodat ik de rest van de dag alleen door de stad kan ronddwalen.

Het centrum van Konya bestaat uit smalle kronkelende straatjes met gevarieerde handelswaar en
 activiteiten.

Specerijen, zeepoeder, noten, gedroogde vruchten, erwten in juten zakken; alles is los of per
 gewicht verkrijgbaar.

Groenten en fruit liggen kleurig en fraai gesorteerd uitgestald in een markthal..

Het weer is onbestendig; een koude wind waait.

In de kazerne praat ik met de aanwezige ploeg met behulp van Tekin, mijn tolk,

We praten over mijn tocht en men stelt vragen over wat wij, Nederlanders, weten van de Turkse
 Islam.

De wachtcommandant bekijkt aandachtig het vrouwelijke schoon op het TV scherm.
 Hij smacht naar een mooie slanke metgezellin. Daarmee schakelen we over naar een omstreden onderwerp: de vrouw in de Islam.
 's Ochtends zet een brandweerman me af bij de bushalte en zorgt dat ik gratis kan meerijden.
 De bus rijdt langs nieuwe flatgebouwen, die verspreid in plukjes bij elkaar staan.
 Bij een ringweg stap ik uit. Hier is het autopark op een groot industrieterrein. Tot mijn verbazing staat er midden tussen de bedrijven een nieuwe luxe moskee.
 Mijn GPS geeft aan dat ik van mijn koers ben afgeweken, doordat ik bij de verkeerde halte ben uitgestapt. Het apparaat wijst me gelukkig wel in de juiste richting.
 Mensen, wie ik ook de weg vraag, waarschuwen me om vooral niet via Adana te lopen.
 Het is een slechte stad met dieven en zakkenrollers.
 Buiten de ringweg van Konya loop ik door een schraal vlak landschap.
 Een vlakte strekt zich uit tot aan de horizon met in de verte op scheepsmasten lijkende objecten.
 Dichterbij blijken het lichtmasten te zijn. Het dorre landschap wekt de indruk dat er naast me een groot water ligt, waardoor ik de associatie met schepen leg.
 Het blijkt echter gezichtsbedrog.
 Tegen de middag doemen in de verte vage contouren van bergen op.
 Het eerste gehuchtje ziet er armoedig uit. Tussen lemen bouwsels ontdek ik vrouwen, gekleed als zigeunerinnen met lange rokken.
 Vaak reageert men schuw. Soms wenkt men mij om dichterbij te komen.
 Intuïtief blijf ik op veilige afstand, achteraf mogelijk ten onrechte.
 Warme opstijgende lucht boven het wegdek veroorzaakt vreemde spiegelingen.
 Uit deze trillende werveling nadert een vreemd voertuig.
 De berijder van het bakfietsje op drie wielen is een venter met honingringen.
 De handelswaar ligt in een glazen kastje op de bak.
 De man remt af en stopt bij me.
 Hij spreekt zelfs Frans. Uit het kastje tovert hij een krokante ronde donut tevoorschijn, druipend van honing. In een servetje biedt hij het mij aan en wil niets van betaling weten.
 Het is zijn eerbewijs aan mij. Hij vindt dat ik het verdiend heb.
 Tegen vier uur ben ik beland in het dorpje Sakyatan, een klein dorpje met bleke lichtgrijze lemen huizen.
 Een man en vrouw stapelen stenen en voegen deze samen met een mengsel van stro en natte klei.
 Ze bouwen een muur om hun huis.
 Hun kinderen spelen ook buiten. Op het onverharde pad hebben ze een hinkelbaan gekrast.
 Ze wijzen mij een slaapplek in de moskee.
 Ik overweeg om door te lopen, maar wil de kans niet voorbij laten gaan om nader kennis te maken met dit aparte gehucht.
 Ik ontmoet enkele oudere mannen, die voor de Cami wachten tot de gebedsdienst begint.
 De oproep knalt met oorverdovend geluid uit de speakers dicht boven mij.
 Mijn jeugdige helpers lopen met mij door het dorp.
 De auto van de Muhtar (dorpshoofd) stopt. De kinderen vertellen hem wie ik ben.
 De Muhtar neemt me mee naar een wegrestaurant, waar het voltallige personeel kennis met me maakt.
 De ober schuift een stoel bij voor zichzelf aan neemt plaats tegenover mij aan mijn tafeltje.
 Na een inleidende babbel graait hij onbevangen zonder enige gêne in mijn papieren en leest ze aandachtig.
 Vervolgens loopt hij met deze reisbrieven naar het terras en toont de papieren trots aan elke gast.
 Verbaasd zie ik dit ongewone tafereel aan en vind het vermakelijk.

*HOŞ GELDİNİZ**Hoş Geldiniz betekent Welkom.**Met deze woorden word ik overal begroet.**Het bord Hoş Geldiniz hangt boven de weg bij dorpen en steden**Dit welkom ervaar ik dagelijks in Turkije*

De Muhtar van dit arme dorp betaalt tegen mijn zin mijn maaltijd.

's Avonds daalt de temperatuur flink. Om warm te blijven loop ik nog een rondje door het dorp. Er hangt een aparte sfeer. Een stilte, alleen verbroken door het geluid van dieren.

De eigen dieren, vogels, schapen, kippen en koeien lopen los rond.

Een man hoedt zijn koeien; de schaapherder loopt met de kudde tussen de huizen door, op weg naar de stal. De hond volgt traag op een afstand.

De muren van de lemen huizen bestaan uit kleistenen of grove holle bouwstenen, die met stro en leem worden dichtgesmeerd. Ieder huis is door de bewoners eigenhandig gebouwd.

Kinderen komen rennend op me af. Opgewonden gebaren ze dat er een gevaarlijke hond rondloopt, die bijt. Het beest kan volgens mij geen kwaad.

Als de grote hond speels komt aanrennen, klimmen de kinderen angstig over een hek om te schuilen.

De Muhtar verhuist me van de moskee naar zijn bureau, een klein gebouwtje.

Er is geen wc, zodat ik 's nachts van een plastic zak een noodtoilet maak, die ik met een knijper sluit.

Later op de avond dringt de kou mijn verblijf binnen. Ik kruip weg in mijn slaapzak en trek de capuchon over mijn hoofd.

Uitgerust hang ik 's ochtends de rugzak om en verlaat het dorp.

Ooievaars scharrelen op de vlakke schrale grond rond, op zoek naar voedsel.

Moerassen en vruchtbare akkers wisselen de grauwe dorre grond af.

Het helle zonlicht wordt fel weerkaatst door plaveisel bij de tankstations.

Op deze zondag zijn er nauwelijks klanten. Ondanks dat de zaken slecht gaan, word ik, de Nederlandse pelgrim, hier met glaasjes thee welkom geheten.

Na het dorre landschap volgen steeds vaker vruchtbare groene velden. Mensen werken er op het land. Sissend spuiten de grote sproeiers de gewassen nat.

Trucs passeren; claxons hoempen met zware rauwe bastonen, schijnwerpers lichten op. Ik voel me net als hen bij de weg horen en zwaai uitbundig terug.

Aan de andere kant van de weg graast een grote kudde schapen. Achter de kudde zit een herder op een ezeltje. Vijf grote honden cirkelen rond de schaapskudde.

Zodra de honden mij ontdekken, waaiëren ze uit en komen verspreid in een brede linie naar me toe.

De leider in het midden komt op me af, terwijl de koppen van de overige vier beesten over de berm steken.

De leider steekt de weg over. Enkele truckchauffeurs die het tafereel al op een afstand hebben gezien, toeteren en verjagen de honden. De leider wijkt slechts een stukje terug.

Zodra de trucs doorgereden zijn komen de honden gezamenlijk opzetten.

Een truck zet tot mijn opluchting zijn trailer scheef over de weg en scheidt daardoor de hondenroedel van mij.

De chauffeur groet me en ik bedank hem.

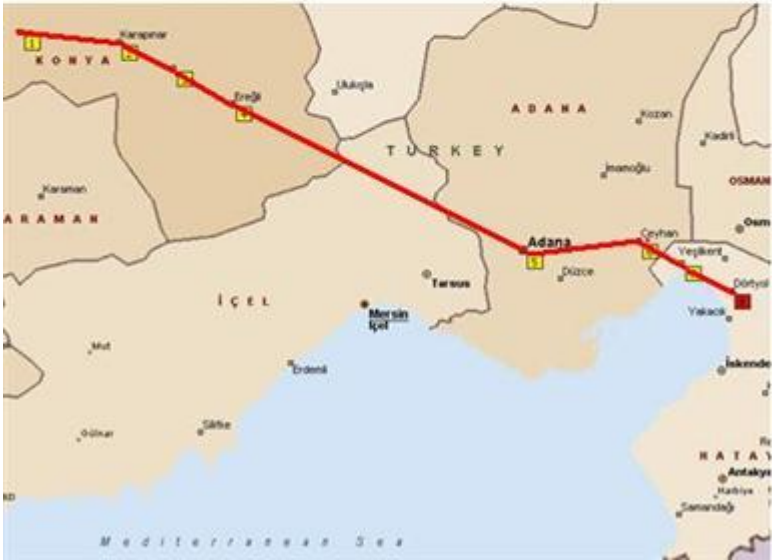
De weg voor me is een lang recht lint. Het witte kalkzand weerkaatst het zonlicht. Er rijdt weinig verkeer.

Met de bergen opzij van mij, lijkt het of ik door een woestijnlandschap dwaal.

Een boerenfamilie nodigt mij uit voor de maaltijd. Mijn stoel-verwende-lijf laat het afweten, als ik probeer in kleermakerszit aan te schuiven.

In de leegte van de vlakte staat op een eenzame kruising een wit theelokaal.

Onder een boom drinken truckchauffeurs thee. Ik schuif aan bij het groepje.
 De theepot gaat telkens rond.
 Ze bieden me aan om mee te rijden tot Adana. Even rijdt de colonne langs. We zwaaien naar elkaar als goede bekenden.
 In het dorp Ismil werkt een boer op zijn land. Ik vraag hem naar de Muhtar.
 Een bestelwagen met buizen voor transport van water, brengt me naar de boerderij van de boer.
 Het boerderijtje van grijze leem is afgesloten door een lemen muur, onderbroken door een schuurtje. We eten met vijf man. Buiten op een kleed wordt soep, koude frites met groenten, gepocheerde eieren en ronde broden opgediend, voor de werklui, de boer en ik.
 Zijn vrouw heeft zich teruggetrokken in het schuurtje.
 In de boerenwoning staan geen meubels. Op de grond liggen kleden en enkele kussens.
 Het is zeer sober.
 Er staat wel een grote diepvriezer. Er zijn geen deuren, alleen gordijnen.
 Vanuit het schuurtje klinken de stemmen van vrouwen.
 Na het eten rijd ik mee naar het centrum van Ismil.
 Voor de moskee zitten drie oude mannen op een bankje. We drinken samen thee.
 Ze weten geen slaappleats. Ik laat mijn rugzak bij hen achter.
 Voor een winkeltje praat ik met een Teacher(onderwijzer). Hij haalt de Imam erbij.
 We praten gezellig. De reisbrieven worden gelezen en goed begrepen.
 De Imam regelt dat ik in de Cami(moskee) kan slapen.
 Om 19.00 u haalt Achmed me op.
 Hij is 58 jaar en woont in het dorp in een huis met een royale binnenhof.
 Langs een zijde staat het huis van zijn ouders; op een hoek een schuurtje met de WC en op een andere hoek staat het huis van Achmed en zijn vrouw.
 De binnenhof meet ongeveer 40 x 40 meter.
 Ook hier een lemen woning, zonder meubels. Het plafond bestaat uit ronde palen waarop gevlochten matten liggen.
 Tegen de wanden is plastic met tafelkleedjesdessin bevestigd. Op de vloer ligt tapijt. Langs de wanden liggen zitkussens.
 Via een poortje kom ik op de binnenplaats. Het is een andere wereld, lijkend op een kloosterhof.
 Een krom gebogen vrouwtje, de moeder van Achmed, doet de was.
 Zijn vader loopt, als een monnik in zwarte kleding, in gedachten verzonken langs de grijze muur van de binnenhof.
 De WC is in een lemen schuurtje. In de betonnen vloer zit een smalle gleuf. Voor het toiletbezoek is enige trefzekerheid gewenst.
 Een kannetje staat op de grond om door te spoelen. Het stinkt er echter niet.
 's Avonds in het donker kan ik de drang niet weerstaan om een blik naar binnen te werpen via een raampje van Achmeds huis.
 Een lichtpeertje verlicht het vertrek, waar een vrouw alleen geknield zit terwijl een TV aan staat. De kortstondige blik wekt bij mij de indruk dat de vrouw eenzaam is.
 's Nachts gebruik ik weer mijn plastic zak. De tocht naar het WC hokje is in het donker te ingewikkeld.

ISMIL-KARAPINAR-KAZANHUIGU KOYU-EREGLI-ADANA-CEYHAN-SARIMAZI-DORTYOL

ISMIL

ISMIL

GASTENVERBLIJF ACHMED

WEGRESTAURANT

WEEK 4 ISMIL - DÖRTYÖL

20 april: Ismil- Karapinar

21 april: Karapinar – Kazanhuigu Koyu

22 april: Kazanhuigu Koyu – Eregli

23 april: Eregli – Adana

24 april: Adana- Ceyhan

25 april: Ceyhan- Sarimazi

26 april: Sarimazi – Dortyol

's Ochtends brengt Achmed een uitgebreid ontbijt. Hij zet het grote dienblad met eten op een rekje. Ik kan nu wel met mijn benen gestrekt op het tapijt zitten. Op de binnenplaats was ik me onder een kraan.

De vrouwen die ik tegenkom reageren schuw, zijn verstoep of onzichtbaar.

Het lijkt alsof de vrouwelijke helft van de bevolking grotendeels weggemoffeld is.

Contact met vrouwen, al kijk ik slechts naar hen, lijkt indiscreet. Een enkele keer lukt het me om ongedwongen en open contact te hebben of een gesprek te voeren.

Ik vind dit lastig. Het verbergen van vrouwen maakt een samenleving saaier en kleurlozer.

Vanaf een afstand zie ik de gestalten met lange rokken en kleurige hoofddoeken tussen de schapen en geiten, of gehurkt aan het werk tussen de huizen van leem.

In een benzinestation langs de weg ontmoet ik Mehmet. Hij spreekt goed Engels.

Zeven jaar lang werkte hij in een kebabzaak in Engeland. Dit hield abrupt op, toen hij gearresteerd werd en op een vliegtuig naar Istanbul werd getransporteerd.

Mehmet wil graag in Engeland werken. Nu werkt hij in het benzinestation van zijn oom.

Hij vindt de manier waarop hij toen in Engeland is behandeld onrechtvaardig.

Hij deed niets crimineels, alleen maar werken. Toch werd hij gepakt.

Bij Schiphol is een vliegtuig van Turkish Airlines omlaag gevallen.

Mehmet geeft zijn commentaar: "Probleem was de piloot. Het was geen slimme man, hij zat te slapen."

Steden in Nederland kent hij van het voetballen. Dat betekent dat Alkmaar AZ is.

Deze dag bereik ik Karapinar.

Nog 400 km tot Antakya, het eindpunt van mijn tocht.

In Karapinar loop ik langs ommuurde lemen huisjes. Mensen reageren nieuwsgierig.

Jongeren zijn soms opdringerig; enkele schoolmeisjes lopen giechelend achter me aan.

De brandweer in Karapinar draagt geen uniform en ziet eruit als een stel haveloze arbeiders.

De kazerne staat ook hier op een terrein met de vuilnisdienst en gemeentewerken. Ook hier zie ik niet wie de leiding heeft.

Niemand spreekt een andere taal. Wel weet ieder veel van het internationale voetballen.

Zelf ben ik voetbal-analfabeet, wat in dit gezelschap een handicap is.

Een man, gekleed in een degelijk grijs pak, rijdt traag op zijn mobylette bromfiets tegen een helling op en stopt voor de kazerne. Hij gebaart om bij hem achterop de brommer te kruipen en met hem mee te rijden.

We hobbelen over keien. De brommer rijdt bonkend door kuilen. Ik vervloek het lage vehikel.

Mijn kuitspieren hebben het zwaar te verduren.

In het gemeentehuis worden we ontvangen door de burgemeester.

Mijn bromkoetsier is tevens journalist. Na een wat stijve formele foto van mij, de lange Hollander en de kleine burgervader, moet ik weer bij de journalist achter op de brommer. We rijden naar het clubhuis van de plaatselijke voetbalclub.

Het logement ziet er verwaarloosd uit.

Hassan, de conciërge, brengt me naar een slaapkamer, keurt de matras door er een keer op te slaan en zoekt in een hoop textiel een kussen. Hassan is klein van stuk en moet op het stapelbed klimmen om bij het lichtknopje te kunnen.

Hassan volgt me op de voet.

Hij ziet er groezelig uit, is kruiperig onderdanig.

Hij draaft telkens langs met theeglazen om de mannen in de recreatieruimte te bedienen.

Ik moet via hem mijn eten laten bestellen. Hij wil geld van mij, omdat hij te weinig verdient. Hij wil mijn schoenmaat weten en tovert onmiddellijk een nieuw paar schoenen in de juiste maat tevoorschijn.

Langzaam ervaar ik de sfeer in dit smoezelige verwaarloosde hotel als beklemmend.

De manager van het clubgebouw, de baas van Hassan speelt de hele avond domino.

Hassan heeft voor twee man eten besteld. Hij rekent af en eet samen met mij in het nauwe keukentje de wrap gevuld met groente en vlees.

Het clubhuis van de voetbalclub dient ook als pension.

Laat op de avond komen twee joviale journalisten binnen. In het recreatiezaaltje spelen ze rummicub.

Ze willen me interviewen, maar blijven desondanks onverstoort rummicuppen.

Pas nadat ik hen welterusten heb gewenst, beginnen ze haastig met het interview, terwijl hun spel tegelijk doorgaat.

Met hun mobieltje bellen ze een kennis, die mij de vragen in het Engels stelt.

De vertaler biedt mij een koran in het Engels aan en nodigt me uit in zijn huis in Cappadocie.

Hassan wil graag als schoenmaker in Nederland aan de slag.

Door een glooiend dor woestijnlandschap loop ik richting Kazanhuyugu Koyu.

Na een klim omhoog bereik ik een kale troosteloze heuveltop waarachter een kratermeer ligt.

Ooievaars scharrelen tussen de schrale vegetatie.

Vrachtwagenchauffeurs reageren overwegend vriendschappelijk.

Vandaag schrik ik plots van het agressieve gedrag van een gestoorde trucker die luid claxonnerend en imponerend met zijn gevaarte over de vluchtstrook op me afrijdt en dreigt me van de weg te drukken. Ik vraag me af of dit een spel is of een felle agressie. Ik vermoed het laatste.

Het dorpje Kazanhuyugu Koyu ligt enkele honderden meters van de hoofdweg af.

De huizen in het dorpje zien er redelijk verzorgd uit. Waarschijnlijk zorgt hier de landbouw voor een redelijk bestaan.

Een vrouw wijst me het huis van de Muhtar. Even verder bouwen enkele mannen samen een huis.

Zij hijsen een vette brei van leem en stro omhoog en spreiden dat uit over het dak.

Geen hypotheek of onroerend goedbelasting, maar gezamenlijk werk met eenvoudige materialen.

Een man komt via de ladder van het dak af om me helpen.

Hij trekt zijn mobylette van de standaard en gebaart om achterop te gaan zitten.

Het gewicht van de rugzak trekt me achterover, terwijl mijn benen verkrampen.

De slappe schokbrekers verlangen van mijn gemartelde kuitspieren om hun taak over te nemen.

Kreunend rijdt de bromfiets over de smalle paadjes door de velden.

Bij bochten staan we bijna stil, vallen bijna om en worden telkens gered door het opendraaien van de gashandle, waardoor de brommer weer vaart krijgt. Na een lange rit door de vruchtbare akkers komen we bij plek waar de Muhtar aan het werk is. Na de dorre woestijn sta ik hier midden in een vruchtbaar en productief landbouwgebied.

Kamil, de muhtar stapt na overleg met zijn twee dorpsgenoten op dezelfde bromfiets en neemt mij mee terug naar het dorp. Mijn eerste helper neemt het werk van Kamil over. Kamil is een jonge krachtige zelfbewuste boer, een harde werker met een helder verstand. Hij is trots op zijn verantwoordelijke positie van muhtar. In zijn woning is zelfs een douche. De jonge zeer dikke echtgenote, Meral, is ook in huis. Ik zie haar echter nauwelijks. Vader en oudste zoon Mustafa houden me gezelschap in een kamertje, mijn slaapvertrek. We wennen snel aan elkaar. Kamil stimuleert zijn zoon Mustafa om Engels met mij te spreken. Daarna krijgen mijn kuit een intensieve massage van de muhtar. Ondanks onze taalbarrière ervaar ik een warme intimiteit. Ik heb bewondering voor de veelzijdigheid van deze eenvoudige boer. Kamil noemt de namen van ieder. Eerst zegt hij de namen van zijn zoons en pas daarna van zijn dochtertje. Als laatste volgt de naam van zijn vrouw met een overduidelijk gebaar van "die dikke." Dilara, het dochtertje van 3 jaar is speels ontwapenend en ondernemend. Haar gave open gezicht met donkere zuivere ogen en het fraaie zwarte haar vertederen mij. Haar plaats als meisje is duidelijk lager; ze wordt vaak gecorrigeerd. Ik voel me 's avonds niet lekker. Koude koorts, rillingen, geeuwen, overgeven. Onderweg heb ik gegeten op het veld bij een ploegje bomenplanters. Ik vermoed dat ik een voedselvergiftiging heb, maar het zou ook te wijten kunnen zijn aan een tekort aan koolhydraten. Mijn lichaam blijft verkleumd. Kamil neemt me mee naar een andere kamer en maakt de houtkachel aan. De ouders van Kamil komen op visite. Na enkele koppen thee voel ik me weer opknappen. De volgende ochtend voel ik me in orde. Meral, de echtgenote, verschijnt 's ochtends met de baby Mehmet van 5 maanden. Tijdens het ontbijt geeft ze Dilara een stuk brood, waarop ze mayonaise uit een tube spuit. Mehmet, de baby, ligt tegen haar aan en sabbelt op stukjes komkommer. Om half acht wacht Mustafa op de schoolbus. Tevoren heeft hij in zijn nette schoolkleding de kippen graankorrels gevoerd. Hij ziet er netjes uit in zijn grijze terlenka broek met wit overhemd en een rode stropdas. De schoolmeisjes dragen een blauwe pullover. In de schoolbus reageren alle kinderen enthousiast als ik instap en met hen meerijd tot de weg. Mustafa glimt van trots. Na ongeveer drie uur lopen in het vlakke landschap rust ik uit bij een moskee. Twee Turkse wandelaars vertrekken er en lopen in tegenovergestelde richting. Zij maken een voettocht van Antakya naar Konya. Tot mijn verbazing hebben ze nauwelijks bagage bij zich. Het zijn de enige wandelaars, die ik tijdens deze tocht ontmoet. Bij een wasplaats voor de moskee drink ik wat. Naast me luistert een oudere man naar mijn verhaal. Na elke zin borrelt een zwaar stemgeluid uit de diepe spelonken in zijn binnenste omhoog en klinkt op verbaasde toon een sonoor: "Oooo Allaaaah." Vlak voor Eregli stopt een tractor. Op de groene aanhanger prijken sierlijke kleurige geschilderde decoraties. Zo tuffen wij, de bestuurder, zijn vriend en ik de wandelaar, voorovergebogen klem in de cabine de stad Eregli in. Eregli, een stad met 100.000 inwoners, is een stad van flats met brede winkelstraten. De stad lijkt nietig door de achtergrond van het bergmassief. In de plooiën verzamelt zich de sneeuw, de hellingen zijn wit bepoederd. Ik loop naar de brandweer. Aan weerszijden van een smeerkuil in de garage zitten de manschappen voorovergebogen op houten banken en kletsen met elkaar.

HASSAN

KARAPINAR MOSKEE

SCHAAPHERDERS

OOOOO ALLAAAH

TURKSE PELGRIMS

TEGENLIGGER

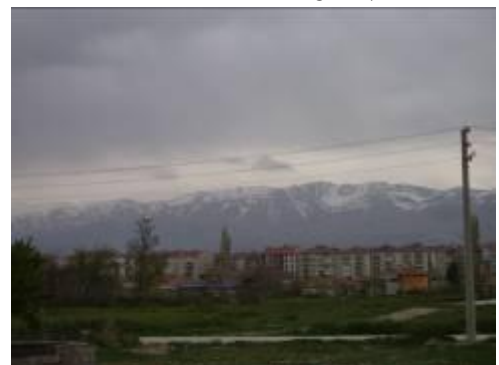
MUSTAFA EN MUHTAR KAMIL

KAMIL MET ZIJN VADER

WOESTIJNLANDSCHAP

EREGLI

Buiten liggen vlaggen klaar, die aan een touw vastgeknoopt moeten worden voor het feest van morgen. Morgen is er een feestdag van Atatürk.
Op deze dag vierten ook de kinderen feest. Atatürk was ook volgens de verhalen een kindervriend.

Atatürk is het sterkste merk in Turkije. Hij prijkt op vlaggen en afbeeldingen. Overal kom ik hem tegen via bustes en standbeelden, als naam van gebouwen, straten, pleinen en vliegvelden. Men spreekt in Turkije met veel bewondering over hem.

Ik kan slapen in een nieuwe ladderwagen, mits ik het niet erg vind als de wagen 's nachts uitrukt. Even later heeft een man een beter voorstel: de kamer van de commandant!

Met een brandweerman rijd ik door het centrum van Eregli.

Schoolmeisjes, met grijze of geruite rokjes en zwarte of witte panty's, lopen gearmd samen.

De theetuin in het stadspark is een gezellig levendig ontmoetingscentrum.

Ik wordt er uitgenodigd op de thee.

De eigenaar van een volgend theelokaal spreekt Duits. Ook bij hem drink ik enkele glaasjes thee.

De theebaas bestelt voor mij een maaltijd bij de burens met pilav (rijst) kebab (vlees) en groenten.

De recessie slaat hier ook hard toe. Veel mensen hebben geen werk.

Bij ons afscheid schenkt de theebaas mij een exemplaar van de Koran in het Arabisch.

Het is een vriendelijk maar ook dwingend cadeau.

Ervoor hebben we open en zeer begripvol gesproken over elkaars opvattingen.

Het cadeau ondermijnt dit, zoals een verkoper eerst belangstellend informeert naar jouw opvattingen en je vervolgens een ander product aansmeert.

In de kazerne geef ik het boek aan de zoon van een Imam.

Men vraagt mij om een dag langer te blijven, zodat ik de oude stad kan bezichtigen.

Ik besluit echter door te lopen, zodat ik straks op tijd in Istanbul ben voor mijn terugvlucht.

's Nachts word ik wakker in de kamer van de commandant en denk na hoe mijn rugzak lichter kan worden. Gewoonlijk accommodeert mijn lichaam en went het aan het gewicht. Bij deze tocht lijkt het niet zo te werken.

Ik besluit mijn tent weg te geven aan de man die de volgende ochtend als eerste verschijnt.

Het scheidt 2 kg. Gewicht

AFSCHEID VAN MIJN TENTJE

Op al mijn reizen nam ik mijn een-persoons North Face tentje mee:

*** SPANJE 2002 .**

Kamperen in een rivierbedding

“Boven de heuvels gaat de zon onder. De hemel kleurt van roze naar zachtblauw. Soms tsjilpt een vogel zachtjes in zijn slaap. 's Nachts moet ik naar buiten om te plassen. Bij het licht van de maan zie ik mezelf als een lange schaduw. Het voelt als een andere veilige wereld.”

Kamperen naast een boerderij

“ 's Nachts gaan de honden tekeer, totdat de boer ze in de stal opsluit. 's Ochtends in alle stilte zie ik de zon opkomen. Dit plekje is mooi en vredig!

Kamperen tegen een berg naast een onbewoond huisje.

Onder me staat een prachtige oude kerk met ooievaarsnesten naast de klokkentoren.

In een nest zitten drie jonge ooievaars.

Ik kijk uit over het dorp. Zwaluwen scheren langs en zwenken met scherpe bochten in de lucht. Het geklepper van snavels klinkt vlakbij.”

*** PORTUGAL 2003**

Kamperen in een eucalyptusbos

“De stilte wordt 's nachts alleen verbroken door het geblaf van honden en geluid van kerkklokken.”

*** ZWITSERLAND 2004**

Kamperen in het bos.

“Wild kamperen is verboden in Zwitserland. Ik schuif naar een kant vanwege de ongelijke bodem.”

*** ITALIE 2004**

Kamperen naast een kerk

“'s Nachts waait een stevige wind dwars op mijn tentje. De kerk staat in het felle licht van schijnwerpers. In mijn tentje wordt het daardoor niet donker. Uit de bar aan de overkant klinkt tot ver na middernacht lawaai.”

Kamperen aan het Meer van Bracciano

“Op een omgekeerde boot naast mijn tent bewonder ik alles om me heen. De heldere sterrenhemel, de donkere contouren van een dorpje op een rotspunt. Aan de overzijde van het meer branden de lichtjes van een dorpje. Voor me klotsen zachtjes de golfjes. Door het muggengaas schitteren de sterren; zo mooi, zo harmonieus. 's Ochtends hangt er een nevelsluier over het water. Langzaam loop ik het water in. Tastend over de modderige bodem om de stenen te ontwijken neem ik een bad.”

*** PORTUGAL 2006**

Kamperen langs een riviertje.

“Het gras is erg vochtig. Het is donker wanneer ik wakker word. Ik wil overeind komen uit de mummieslaapzak, maar kramp schiet in beide benen. Stil blijf ik liggen tot de pijn minder is en ik voorzichtig mijn tentje kan open ritsen. De donkere hemel met duizenden flonkerende sterrenlichtjes en de stilte is indrukwekkend. Even later moet ik opnieuw naar de rivier rennen. Misschien is de muesli met melkpoeder oorzaak van de maagkrampen. 's Ochtends is het tentdoek kletsnat. Aan de binnenkant hangen parelende dauwdruppels, die bij elke lichte aanraking het doek loslaten en omlaag vallen. Ik heb zin om te blijven luieren.

*** GRIEKENLAND 2008**

Kamperen bij de Brandweer

“Met de wachtcommandant zoek ik een beschut plekje op het kazerneterrein. Een hulpvaardige brandwacht brengt een stoel en enkele rollen closetpapier. Tot mijn verrassing staan later bij mijn tentje enkele pakken frisdrank, een lief solidair gebaar van een brandweerman, waarschijnlijk de closetrollenman.”

Kamperen aan het strand.

“Kabbelende golfjes waaieren uit over het zandstrand. De hele nacht klinkt het kalme ruisen van de zee. Lampen van vissersbootjes bewegen langzaam in het donker. Door het fijne gaas kijk ik over de zee. Als ik even wakker ben, geniet ik van dit stille fascinerende toneel en voel me een bevoorrechte vrije zwerver.”

Ik word wakker in het kantoortje van de brandweercommandant.

Hij wekt me en ik geef mijn tentje aan hem.

“Papa komt vanavond thuis met een cadeautje voor de kinderen.”

De ladderwagen met groetende brandweermannen rijdt voorbij. Nog eenmaal giert de sirene en flikkeren de zwaailichten.

Vlaggen hangen uit; overal prijken afbeeldingen van Atatürk. Vandaag viert Turkije feest.

Voor het voetbalstadion staan karretjes met suikerspinnen, speelgoed en glanzende gekleurde ballonnen. Uit het stadion klinkt luid muziek. Kinderen zitten op de tribunes.

Op de buitenweg komt een jongetje op een brommer naast me rijden. Hij zeurt om geld en blijft naast me rijden. Bij een benzinstation stap ik naar binnen en ben van hem verlost.

Het bergmassief komt dichterbij. Eregli is de laatste stop voor deze bergen. Tussen Eregli en Adana zijn weinig mogelijkheden om te eten en te overnachten. De afstand tussen de paar dorpjes daar is erg groot.

Vandaag voel ik me mat, een beetje chagrijnig. Ik begrijp zelf de oorzaak niet.

Een grote Mercedes truck met trailer stopt, het raampje gaat omlaag, waarna een lachend open gezicht verschijnt. De jonge trucker heet Jao. Hij is Arabier

Hij vraagt me om mee te rijden. Hij moet via Adana en Antakya door naar Irak en Syrië. Ik kan zelf bepalen tot hoever ik mee wil rijden. Aanvankelijk uit ik talloze bezwaren, maar op aandringen van Jao zwicht ik uiteindelijk en stap toch in de cabine.

In de cabine stukt onze conversatie als we het stadium van eerste kennismaking gepasseerd zijn. Er volgen nog enkele oprispingen, waarbij we beiden het woordenboekje gebruiken.

De sfeer aan boord is gezellig. Regelmatig tringt zijn mobieltje. Zijn vrouw, zijn baas enz.

De Arabische woorden van Jao zingen door de cabine.

Een guitige trek op Jao's gezicht vormt de aanloop tot een schaterende ronde lach.

De Arabische taal met de vele "dzjee" klanken klinkt als een lied van geluk en warmte.

De Mercedes behoudt zijn rechte koers, zelfs als Jao het uitschatert en vergeet het stuur vast te houden.

De muziek die hij opzet klinkt als een Fado. Een intense liefde kermt door de cabine en sterft met smart.

De lift met Jao verloopt gezellig.

We stoppen bij een wegrestaurant. Jao regelt het eten. Hij wil niet dat ik trakteer.

Een collega van hem staat naast hem geparkeerd met een truck. Ze peilen beiden de benzinetanks met een duimstok. Misschien doen ze dit omdat ze later op deze dag de grens zullen passeren.

Langs de snelweg tippelen twee prostituees. We zien ze maar heel even. Ze hebben onmiddellijk klandizie en stappen in stoppende trucks. Volgens Jao zijn ze onderdeel van een dievenbende.

In Adana wil ik uitstappen. Jao laat me liever niet alleen vertrekken. Ook hij waarschuwt me dat er in Adana dieven en zakkenrollers actief zijn.

Dagelijks neem ik afscheid van mensen die me, vaak na een korte ontmoeting, dierbaar zijn geworden. We zijn totaal onbekenden, verschillen van religie, opvoeding, cultuur, welvaart. In een kort moment vonkt warmte, vriendschap, intimiteit en worden kloven overbrugd.

INTOCHT MET TRACTOR

KAZERNE EREGLI

ATATURK FEEST VAN DE KINDEREN

MET JAO VAN EREGLI NAAR ADANA DOOR DE BERGEN

Bij een afrit loop ik langs een talud en beland in een stadspark. Op een bankje pauzeer ik en overweeg wat ik zal doen. Ik vraag een oudere man de weg naar de brandweerkazerne.

Het is een ex-politieagent en waarschuwt alweer tegen zakkenrollers.

Adana is een grote stad, waar ik, mede door alle waarschuwingen, op mijn hoede ben.

Bij een moskee in een drukke winkelstraat rust ik even.

Een bejaarde baardige moslim bewaakt het toilet naast de moskee. Hij bestelt broodjes en karnemelk voor mij.

De bekende kurkdroge broodringen krijg ik met moeite door mijn keel.

Een drukke straat met apothekers, opticiens, revalidatiemateriaal, hulpmiddelen, rolstoelen enz. kondigt de nabije aanwezigheid van het ziekenhuis aan.

Een ijzeren hek midden op de weg scheidt de 2 x 2 rijstroken. Het hek is verwrongen en wordt gerepareerd, terwijl de verkeersstroom doorrijdt. Zonder veilige afscheiding werken mannen tussen de rijdende auto's door met snijbranders en lasapparaten.

Bij een politiebureau toon ik een agent de brandweerbrief.

Ik word uitgenodigd voor de thee in de kamer waar ook politieverhoor plaats vindt en mensen aangiften doen.

Een politiebusje zet me af bij de brandweerkazerne van Adana.

Na de kennismaking neem ik een douche.

Op het platte dak hang ik mijn gewassen kleren over een waslijn om te drogen.

Laat op de dag is het buiten nog warm. Vanaf het dak beschik ik over een panorama van Adana.

Een man probeert in het Engels met mij te praten en vertaalt voor zijn collegae, een ploeg van veertien man. Ook hier is religie een belangrijk gespreksonderwerp.

Zodra het etenstijd is, worden de vertrouwde oude kranten op de tafels uitgevouwen.

Rijst en kebab met brood en karnemelk worden neergezet.

's Nachts als ik slaap, legt een brandweerman voorzichtig een extra deken over me. Zijn zorgzame gebaar verwarmt me extra.

's Ochtends nadat ik de kazerne verlaat, word ik aangesproken door een Koerdische man.

Hij spreekt Engels omdat hij op een Amerikaanse vliegbasis gewerkt heeft even buiten Adana. Elke dag staat hij om 5 uur op, doet dan eerst zijn gebeden en wandelt daarna ongeveer 2 uur met een vriend.

Deze vriend heeft tot zijn pensioen in Saoedi-Arabie gewerkt.

De man nodigt me uit voor het ontbijt.

Hij woont in een groot familiehuis. Zijn moeder woont aan de achterzijde beneden in haar appartement aan een binnenplaats.

Aan de voorkant is beneden een werkplaats. Deze is verhuurd aan een timmerbedrijf.

De zwager van mijn gastheer woont met zijn gezin ook in het complex.

Mijn gastheer woont met zijn gezin boven. Het ziet er binnen keurig uit.

Er zijn twee badkamers naast elkaar, een met een Turks en een met een Amerikaans toilet.

De vrouwen reageren vrijer dan ik tot nu toe gewend ben.

Kinderen op de binnenplaats zitten op losse planken rond een vogelkooi.

Een jongen heeft een stok waaraan plastic tassen zijn vastgebonden en zwaait met de stok heen en weer. Hij geeft daarmee een signaal aan de duiven, die in de lucht vliegen.

De kinderen hebben geen ander speelgoed.

De Koerdische familie reist zomers 500 km in oostelijke richting, naar de streek waar zij oorspronkelijk geleefd hebben.

Als gast voel ik me gevlend door alle belangstelling, maar ook geclaimd als een attractie.

Jongeren volgen me en roepen: "Hello, what is my name?" waarna ze opscheppen naar hun vriendjes door hun lef en hun kennis van de Engelse taal. Meestal bestaat dit uit een vast zinnetje in het Engels. Maar er zijn ook onderhoudende gesprekken met geïnteresseerde mensen.

De afstand van Adana naar Ceyhan is 50 km.

Na de stad volgen veel industriële bedrijven. Er is veel verkeer. Dit veroorzaakt grauwe stofwolken en verontreiniging van smerige uitlaatgassen.

Eerst houd ik mijn adem in. Natuurlijk houd ik dat niet lang vol. Het weer is wisselvallig.

Bij een benzinestation drink ik thee. Er zijn weinig klanten. Men doodt de tijd met tv-kijken of men hangt verveeld achterover in een stoel.

Een jonge werknemer heeft niets omhanden en zegt dat hij een computerbedrijfje runt.

Hij wijst omhoog naar de eerste verdieping. Hij is daar Officemanager, wat in deze uithoek gezwollen klinkt.

De Koerdische jongen vertrekt over enkele maanden naar Finland. Hij gaat daar werken als pizzabezorger bij het pizzarestaurant van zijn oom..

Lopen bij mij krijgt iets intuïtiefs; de route heb ik thuis vastgelegd. Onderweg kan ik er elk moment van afwijken. Soms moet ik een tandje bijzetten, omdat de hindernissen groter zijn dan ik thuis inschat. Mijn reisbrieven in het Turks zijn zeer nuttig.

Mensen zijn gefascineerd door snuffjes in mijn uitrusting. Meestal zijn het spullen die hier onbekend zijn. Wat aan de rugzak bungelt trekt aandacht. De verstelbare wandelstok en de GPS worden door de meeste Turken bewonderd.

Het weggeven van mijn tentje was een goede beslissing. Achteraf had ik het liever aan het zoontje van de Muhtar gegeven.

Boven Ceyhan hangt een inktzwarte lucht. Even later barst een onweer met een zware regenbui los. Bij een benzinepomp kan ik schuilen.

Een Koerdische man probeert een gesprek aan te knopen.

Hij haalt uit zijn auto een lesboekje Turks-Engels en probeert daar zinnnetjes uit te gebruiken om met me te praten.

Met een vrachtwagenchauffeur drink ik thee. Hij heeft bij een Transportbedrijf "Centrum" in Eindhoven gewerkt.

Hij belt een neef, die Nederlands spreekt en een camping bezit bij Iskenderun.

Zodra ik de eerste Nederlandse woorden door de telefoon hoor schiet ik vol.

De mij vertrouwde taal opent abrupt een emotionele klep. De neef nodigt mij uit op zijn camping. Dit aanbod lijkt me leuk.

Ceyhan is bij de eerste aanblik een vaal,smoezelig, smerig dorp met een lange brede straat vol lelijke huizen en lelijke gebouwen van grijs beton met gaten, waarin kozijnen en deuren ontbreken. Langs de hoge trottoirbanden kolk het regenwater.

Een imam stopt om me te helpen.

De voorruit van zijn auto is gebarsten. Hij stapt met mij een internetcafé binnen.

De bedrijfsleider vindt een computervertaalprogramma. Met dit hulpmiddel begrijpen we elkaar. De imam zorgt dat een jongetje met me naar de brandweerkazerne loopt.

Het is een ruime kazerne, waar ook in de gebouwtjes het verval heeft toegeslagen.

In de kamer van de wachtcommandant probeert een man mijn brieven voor te lezen.

De wachtcommandant begrijpt er niets van en lost het op door te lachen. Iedereen lacht met hem mee.

Er is een vriendelijke man die daarna wel voor mij zorgt. Er wordt eten bezorgd: "De beste kebab van Adana", verklaart de commandant.

Mijn helper brengt me naar de slaapzaal. Het is een oude wrakke loods. Tegen de muren staan bedden van aan elkaar gelast hoekijzer met een matras van geplet karton, waarop een zonnematrasje en verschoten dekens liggen.

De bedden staan met het hoofd- en voeteneinde tegen elkaar. De douche is een kaal stenen hokje met enkele spijkers en twee plastic bakken, waarin water drupt. Ik kan er tenminste een douche nemen.

Op de slaapzaal toont mijn helper hoe ik in de beperkte ruimte mijn spulletjes kan opbergen. Hij laat me speciaal zien hoe ik mijn spullen kan verbergen om te voorkomen, dat deze gestolen worden.

Het ziet er armoedig uit, maar ik voel me wel vertrouwd en veilig hier.

Buiten onder een afdak van stukjes golfijzer staan de gele en rode laarzen van het korps op een rij en hangen gele plastic jassen aan spijkers. Deze kleuren vrolijken de oude zooi enigszins op.

De brandweerman haalt uit zijn zak een foto van zijn zoontje van twaalf jaar. Vorig jaar is deze in de rivier verdronken tijdens het vissen.

Ik was van plan om het dorp te bekijken, maar mijn helper loopt met mij ererondjes langs zijn collegae en herhaalt trots: "Chef van de Nederlandse Brandweer."

Ik merk dat men het een eer vindt om met mij de hand te schudden.

In het wachtlokaal bekijkt men de Turkse soaps op TV.

In een plastic krat onder de TV spint een moederpoes met haar jonkies.

Met negen man slaap ik in de kleine bedompte ruimte. Mijn voeten raken soms het hoofd van mijn buurman. Mijn hoofd rust op een plankje met mijn vest erover.

's Nachts moet ik naar buiten en de binnenplaats oversteken voor de WC.

Ik zwaai in het donker naar de loopwacht. Hij vraagt me om met hem thee drinken.

Ik verlang echter naar mijn bed

Voor het wisselen van de ploeg om 8 uur, lopen de mannen enkele rondjes rond de kazerne.

Mijn trouwe hulp is weer paraat en zorgt voor mijn ontbijt. Ook de poes krijgt een stuk kaas, maar laat het hooghartig liggen. Na de thee loop ik verder.

Het regent weer; de lucht voorspelt niet veel goeds..

Na een spoorlijn verandert Ceyhanik abrupt. Hier staat een moderne wijk met welvaart, nieuwe huizen en fraaie appartementen.

Buiten het plaatsje loop ik op een stille weg langs groene velden.

Het regent de hele dag gestaag door

Op een wegwijzer staat het dorpje Sarimazi vermeld.

Even verder staat een zwartharige hond dreigend op de weg. Een passerende auto neemt me mee, waardoor ik de confrontatie met het dier ontloop.

De agressieve hond ziet zijn prooi ontsnappen en springt grommend tegen de kofferbak van de auto.

Zijn poten krassen over het metaal. Dit hondengedrag ben ik niet eerder tegengekomen.

Bij Sarimazi gaan de sluizen van de hemelpoort open en begint het te stortregenen.

Wegen veranderen in beekjes. De bergen vervagen tot bleekgroene schimmen.

Vanaf een heuvel rijden we langzaam naar de woning van het echtpaar via een glibberig modderpad.

Een kudde schapen met natte krullerige vachten wijkt traag voor onze auto uit.

Dan arriveren we bij een woning. Er staat een huis in aanbouw. Het gezin woont tijdelijk in een houten keet naast deze bouw.

De regen in deze bergen zorgt voor wateroverlast. Ook het paadje naar de barak staat onder water.

Ieder helpt met hozen en zand scheppen. Als het meeste water weg is, kunnen we via losse plavuizen naar de barak lopen.

Binnen kan ik schuilen tegen het noodweer. De barak trilt bij de hevige donderslagen, bliksemflitsen schieten door de zwarte lucht. Het enige ruitje van ons veilige huisje is beslagen.

In de krappe ruimte van de barak woont het hele gezin. Het echtpaar heeft een dochter van 12 jaar en zoontjes van 7 en een van 11 jaar.

De man werkt als boekhouder bij een bedrijf in de haven. 's Middags wil ik tegen drie uur vertrekken. Als ik te lang wacht, verspeel ik de kans om een redelijke slaapplek te vinden. Buiten slapen lukt niet vanwege het wisselvallige weer. Het echtpaar vraagt ondanks de krappe behuizing om bij hen te blijven slapen.

De vrouw kookt boven een houtvuur het eten. Onze maaltijd bestaat uit kip, grote plat broden met de vorm van een buitenmodel pannenkoek en gesmoorde groenten, zoals lange groene paprika's.

Een kleed wordt over de vloer gespreid. Op een groot rond dienblad staat het eten.

Iedereen kan afpakken. We drinken cola en karnemelk. Ik eet er lekker van. Op de grond zitten is moeilijk voor mij.

Turkse mensen lijken soepele bekkens te hebben, Men zit gemakkelijk op de grond rond het dienblad. Mijn Koerdische gastheer in Adana legde me uit, dat de gebedshoudingen in de moskee positief werken op de totale mens. Het is heilzaam voor zowel lichaam als geest.

Wat betreft de lichaams oefeningen heeft hij zeker gelijk.

KAZERNE ADANA

FAMILIE KOERDEN

BRANDWEERKAZERNE

LENIN

DORTYOL

OVERGEWICHT

SARIMAZI OUD-NOMADEN

NOODWEER

STILLE KRACHT

TANKERHAVEN

Aan het eind van de middag maken we een uitstapje. Met de auto rijden we tussen golvende heuvels door.

Voor ons in de verte rijzen hoge bergen op.

Achter een heuvel doemt voor ons een haven op in de "Bocht van Akdeniz."

Olietankers uit Irak worden hier overgeladen.

In een glossyblad in Ceyhan las ik een artikel over de plannen voor een oliepijpleiding. Hiermee zou het plaatsje een flinke economische impuls krijgen.

Vanaf mijn uitkijkpost kan ik langs de hele kustlijn kijken en mijn verdere route zien tot de stad Iskenderun.

Terug in het keetje wordt de houtkachel aangestoken. De kinderen helpen ongevraagd en spontaan mee met alle werk in en rond het huis. Ze lijken dit ook zelfs graag te doen.

De dochter stookt de kachel en zorgt voor de thee, terwijl de moeder de rest van het huishouden doet.

De kinderen hebben geen speelgoed. Moeder is kort, stevig, gedrongen. Ze beweegt zich onopvallend in huis, maar zegt als het nodig is haar zegje.

Alle spullen liggen geordend en slim gepakt in de beperkte ruimte.

In alles zie ik sporen van hun vroegere nomadenbestaan. Er staan geen meubels, alles speelt zich af op de grond.

's Avonds komt visite; de moeder van vader, de zus van vader en zijn zwager met drie jonge kinderen, die als jonge diertjes speels over elkaar rollen.

De zwager is kapitein op een tanker en vervoert ermee olie uit Tiflis en andere mij onbekende havenplaatsen.

De oudste zoon van de broer van de man toont een foto met de afbeelding van zijn verloofde. De foto is doormidden geknipt. De verloofde bezit de andere helft.

We keuvelen gezellig samen. Veel woorden worden opgezocht in het woordenboek.

Er wordt vaak gelachen. De vrouwen zitten gemakkelijk op een lage bank. Ze dragen wijde pofbroekrokken van gekleurd katoen. Dit geeft hen een grote bewegingsvrijheid.

Twee kinderen stappen de barak binnen. In het donker vonden ze het blubberpaadje naar de ingang met een zaklantaren.

Ze hebben twee dwergkwartels in hun handen. Ze laten de diertjes in de kamer los.

Ieder speelt met de dieren, die al snel naar een schuilplaats vluchten.

Half elf nemen de familieleden afscheid en verdwijnen buiten in het donker.

Ik heb alleen de familie van de man ontmoet. De familie van de vrouw blijft buiten beeld. Ik hoor daar niets over.

De jongens slapen aan weerszijden van mij op banken van kussens. Vanwege mijn lengte kies ik een slaapplek op de vloer.

De vrouw heeft de matrassen en stikdekens tevoorschijn getoverd. Ze werkt en organiseert alles in haar gezin onopvallend en zeer efficiënt.

De vrouw laat me voorzichtig haar exemplaar van de koran zien. Het is een Arabische versie .

Het boek wordt eerbiedig opgeborgen in een opgevouwen geborduurde doek. Alleen de vrouw mag het boek aanraken en openslaan.

's Ochtends neem ik afscheid van mijn lieve nomaden.

Dromerig vervolg ik mijn route langs heuvels met landerijen; weilanden met grazend vee, graanvelden en boomgaarden.

Later op de dag merk ik dat ik me narrig voel worden bij sommige incidenten.

Vandaag ,zondag , rijden jongeren op brommers langs. Zodra ze mij zien, roepen ze naar me.

Een enkele keer eisen ze op dwingende toon geld van mij.

Ik ga er niet op in, maar het verpest de gemoedsrust.

Bij rustpauzes gaan jongeren naast me zitten en klinkt hun: "Hello ".

Ze lijken niet geïnteresseerd, maar proberen hun vrienden te imponeren.

Op die momenten wil ik liever met rust gelaten worden.

Langs een verkeersweg pauzeer ik bij een winkel. Er staan geen huizen in de omtrek.

Er is een groepje kinderen. Het oudste jongetje past op de winkel.

Na een gemoedelijk praatje met mij spelen de kinderen met elkaar verder. Ze vervelen zich.

De winkeljongen verbergt zich en schiet met een speelgoedgeweer van achter een muur op mij. Ik voel een scherpe prik in mijn nek. Het jongetje loopt snel weg .

Wanneer ik verder wil lopen, dreigt hij openlijk op mij te schieten.

Het groepje kijkt vol verwachting naar het lef van de grote jongen. Hij staat precies voor de winkelruit met zijn geweer op mij gericht.

Ik dreig met een steen te gooien wanneer hij op mij schiet. Hij kiest eieren voor zijn geld en stopt.

Twee herders hoeden een kudde geiten en schapen. Ze knippen op het braakliggende terrein de vacht van enkele dieren.

Op een kruispunt staan enkele winkeltjes en een theehuis. Binnen en buiten het theehuis zitten groepjes mannen.

Een kleine schimmel trekt een kar met oude rommel. Het paard wordt door de koetsier aan een paal vastgebonden. De klanten van het theehuis negeren de man en zeggen mij dat het een dief is. De man negeert hun vijandige houding.

Hij bindt zijn paard vast aan een boom en bestelt thee.

Bij mijn vertrek begroet ik hem en maak een foto.

DORTYOL-KONACIK KOYU-KALE-SAMANDAGI-ANTAKYA

THEEPAUZE

NOMADEN

SPANDOEKEN OPHANGEN

LIJKWAGEN GEMEENTE

WEEK 5 DÖRTYÖL - ANTAKYA

27 april: Dörtüyöl

28 april: Dörtüyöl - Konacik Koyu

29 april: Konacik Koyu

30 april: Konacik Koyu – Kale

1 mei: Kale- Samandagi

2 mei: Samandagi- Antakya

3 mei: Antakya

Tegen 17.00 u. stap ik het terrein op van de brandweerkazerne in Dörtüyöl.

Op de binnenplaats staat een bonte verzameling voertuigen:

- een sproeiwagen om de stoffige wegen nat te maken; een Chrysler Euro 1.
- een oude Dodge, tegenwoordig ook ingelijfd door het merk Chrysler rijdt langs de slagboom
- een Fargo ladderwagen, die al langer onder het merk Chrysler valt.

Het duurt even eer het tot me doordringt, dat ik welkom ben.

De Zabita, de gemeentepolitie, is in deze kazerne kind aan huis.

De aanbevelingsbrief van Cor Kivits, de Oisterwijkse commandant, wordt letterlijk afgewerkt. Eerst honoreert men de vraag om te helpen met een bad.

De badkamer is een klein hokje met een plastic stoel, een kraantje en een tonnetje met warm water.

De sproeiwagen draait met een lege tank het terrein op, na de anti stof-ronde door het stadje.

De kleppen op de tank worden geopend. Een rubberen manchet wordt in de tank gehangen, waarna de tank weer wordt gevuld.

Ik was mijn kleren en zoek daarna mijn bed op. Het bed is een lange salontafel waarop mijn slaapmatje ligt.

Als ik 's ochtends startklaar ben, vraagt men mij nadrukkelijk om nog een dag langer te blijven , zodat ik de plaats kan bezichtigen.

Ik reageer verbaasd. Onze eerste kennismaking gisteren verliep zo aarzelend.

Het lijkt me een leuk voorstel. Dörtüyöl is uitgestrekt qua oppervlak en zit planologisch vreemd in elkaar.

Evenals in Konya worden flatgebouwen afgewisseld door weilanden, akkers en braakliggende stukken grond.

Dichtbij de brandweerkazerne is een groot militair terrein met eromheen een hoge afrastering.

Militairen oefenen hoe ze rellen bestrijden.

Een peloton soldaten is uitgerust met doorzichtige plexiglazen schilden en helmen met vizieren van plexiglas. Bij de kazerne-ingang staat een soldaat op wacht met een mitrailleur achter een stapel zandzakken.

Alleen zijn hoofd steekt net boven de verschansing uit.

Ik praat leunend over zandzakken gemoedelijk met de dienstplichtige soldaat.

De maaltijd in de brandweerkazerne bestaat uit rijst met bruine sliertjes, rauwe mintstengels, losse groene pepers, brood en yoghurt. Men eet de gerechten door elkaar en niet in de volgorde thuis; voorgerecht, hoofdgerecht, nagerecht.

's Middags rijd ik met een dolmus naar het centrum.

Langs de hoofdstraat staan talrijke winkeltjes. Halverwege is een marktplein. Om het plein staan weer winkeltjes, werkplaatsen en theelokalen.

Mobiele telefoons lijken hier zeer populair.

's Avonds als het schemert loop ik langs een verscholen ghetto van krotten met donkere grauwe bewoners. Kinderen zien me lopen en volgen mij.

Ze willen op de foto en willen dat ik met hen naar hun steeg ga. Ik durf het niet te wagen.

In de kazerne staat een open bestelwagen met in de laadbak een lijk-kist geparkeerd.
 De kist is met spanbanden vastgesjord.
 Achter in de garage staan nog enkele lijk-kisten op elkaar gestapeld.
 Deze kisten worden meerdere keren gebruikt. Twee overleden Duitsers zijn enkele dagen geleden in de kisten naar het vliegveld gebracht.
 Nieuwsgierig wacht ik op de terugkomst van deze bestelwagen.
 Met de vastgesjorde doodskist achterop is de bestelauto de kazerne uitgereden. Even later komt de wagen terug met nog steeds dezelfde doodskist achterop.
 De arm van de chauffeur steekt uit het raam met een plastic tasje met brood.
 Hij is terug van de bakker.
 Uit de garage klinkt een nerveus stotterend geluid van een motor.
 Ik ga erheen en ontdek de Jawa, een relik uit mijn jeugd.
 Ik bewonder de motor en praat met de trotse eigenaar.
 Deze is chauffeur van de truck met hijsbakje. Zorgvuldig spuit hij zijn motor schoon.
 Hij nodigt me uit om mee te rijden met de lichte vrachtauto met een liftbakje .
 De spandoeken voor het 1 Meifeest moeten overal worden opgehangen.
 Midden op kruispunten staan we stil en stabiliseren de auto door de stempels uit te schuiven.
 Zodra de auto stevig staat, beweegt de zwenkarm omhoog met een man in het bakje.
 Het spandoek wordt met touwtjes boven de weg aan elektriciteitsmasten bevestigd.
 Losse touweindjes van vorige spandoeken wapperen doelloos heen en weer.
 Bekenden die langsrijden, stoppen.
 De brandweerman stelt mij aan ieder met een trots gebaar voor: "Uit Holland."
 Als ik de volgende ochtend vertrek, neem ik ook afscheid van de kleine gezette donkerbruin gekleurde parkwachter. Aan de overkant van de kazerne is een prachtig park met een kinderspeeltuin. Gezinnen met kinderen vermaken zich daar.
 's Avonds wordt het park in verschillende kleuren verlicht.
 Zodra de thee in de kazerne wordt geschonken, steekt de parkwachter de straat over en gaat op theevisite bij de brandweer.
 De parkwachter geeft mij trouw elke keer een seintje als de thee klaar is of als het eten wordt opgediend.

"HET LAND VAN DE ISLAM IS OOK HET LAND VAN DE THEE"

De route naar Payas en Iskenderun loopt langs de zee.
 Bij Payas neemt het vrachtverkeer en daarmee ook het stof toe. Bij Payas staan massa's trucks geparkeerd.
 "Waarom staan zoveel wagens stil? Is er een overaanbod? Is het de recessie?" vraag ik me af.
 Er hangt een smerige stofnevel veroorzaakt door het drukke verkeer en de industrie.
 Sommige mensen dragen een stofkapje.
 Op een kruispunt voeg ik me tussen een groepje mannen, die op lage krukjes zitten.
 Theeglaasjes worden rondgedeeld door een jongen. Hij loopt telkens op en neer, met een plateautje theeglaasjes, tussen het verderop gelegen theehuis en het groepje mannen.
 Een man heeft een doorzichtig plastic zakje met lichtbruine losse tabak. Deze heeft hij zojuist gekocht bij de handelaar, enkele meters naast het groepje. De andere mannen in de kring mogen ook een shagje van hem rollen.
 Het gebied rond Payas , tussen de zee, golvende groene velden en bergen is een inferno, een smerig vernietigend lucratief industriegebied.
 Langs de weg verdringen vervuilende bedrijven elkaar. Hier staat het grootste staalbedrijf van Turkije, met een eigen dorp van 20.000 werknemers.

Dit bedrijf probeert de vervuiling te beperken, terwijl de omliggende fabrieken er lustig op los smeerpippen.

Gevangen in een ragfijne nevel van grauwege stofdeeltjes loop ik zo snel ik kan door de viezigheid.

De soldaat die op wacht staat bij een kazerne, wisselt enkele woorden in het Engels met mij.

Binnen gehoorafstand klinken zijn woorden, die hij waarschijnlijk heeft opgepikt uit een film:

“I love you..... I love youI love you.”

Een massieve colonne met kreunende bonkende vrachtauto's worstelt grommend langs

Pas als ik een lift krijg ben ik verlost van deze smeerbeol.

” Lopen is gezond”, geldt hier niet. Ik snuif al dagen lang stof en dieselwalm in

Na enkele kilometers stap ik uit. Eerst lijkt hier niemand te wonen, tot uit een verborgen keetje een man tevoorschijn naar buiten stapt. Hij biedt mij fruit en een ontbijt aan.

De zon schijnt helder, de zee glinstert oneindig ver, de lucht is schoon en de mensen zijn weer aangename vrienden.

Op het busstation van Iskenderun, stap ik in de dolmus naar Konacik Koyu. Het dorpje ligt aan de kust, ongeveer 30 km ten zuiden van Iskenderun.

We rijden een lang stuk over een onverharde weg van witgeel kalksteen door kleine dorpjes en langs het blauwgroene water van de Middellandse Zee.

Waar vind ik het koninkrijk van Fadil ? Ik heb geen adres, maar ken alleen zijn voornaam.

Tussen de hoge bergen en de zee moet zijn droom, zijn camping ergens liggen.

Mensen wijzen me de weg. Het is de enige camping in de wijde omgeving.

Na een bruggetje sla ik een zandpad in en loop langs een timmerwerkplaats waar een magere koe naast een berg mest staat, geketend aan een ijzeren ring in de muur.

Langs het zandpad liggen grote keien, geverfd in zuurtjeskleuren. Deze wijzen de weg naar de droom van Fadil “De Orient Camping.”

Een slagboom met een bel aan een paal en een wonderlijk gebouwtje, de receptie. Een keukentje met barbecue prijkt in de openlucht.

Fadil is ijverig aan het werk op zijn groene camping. Water uit de bergen vloeit omlaag naar de camping, stroomt gul door geultjes en voorziet alle gewassen van vocht.

Fadil wil hier buiten leven, zijn eigen camping inrichten en zijn eigen groenten verbouwen.

Op het campingterrein staan twee door hem zelf gebouwde huisjes.

Zijn vrouw is biologe en woont met zijn twee zoontjes in Rotterdam.

Fadil heeft in Nederland gewerkt, maar werd er ziek(ademhalingsproblemen) door de slechte ventilatie in de bedrijfshal waar hij werkte.

Hier in Turkije heeft hij geen schulden. Het huis kost bijna niets. In Nederland zit je volgens hem altijd klem tussen de banken en de verzekeringsmaatschappijen. Ondanks zijn vele talenten komt hij niet luchtig of vrolijk over. Hij heeft een goede band met zijn vrouw en kinderen in Nederland, die regelmatig overkomen.

Fadil beschikt over veelzijdige kennis en een enorm doorzettingsvermogen.

Ik raak onder de indruk van de veelzijdigheid en prestaties van Fadil.

Het zwembad bestaat uit duizenden grote op elkaar gestapelde keien.

Het moet allemaal worden zoals Fadil het heeft bedacht. Het is een slopende sisyfusarbeid.

Desondanks voelt Fadil er zich gezonder en sterker van worden.

Hij bereidt een heerlijk maal.

In het donker lopen we over het campingterrein. Hij laat mij alles zien.

Een zelfgebouwd mooi toiletgebouw; een loods met machines en gereedschap. Tegen een muur staan enkele hanggliders.

RONDJE TABAK

TROTS

DORP STAALINDUSTRIE

VIJF MAAL DAAGS BIDDEN

ISKENDERUN-KONACIK KOYU

OMGEVING KONACIK KOYU

ARSUZ

CAMPING FADIL

Zijn camping is zeer geschikt voor de hangglidersport. Deze sport beheerst hij zeer goed. Ook houdt hij zich bezig met scubadiving.

Fadil is graveur en voelt zich kunstenaar. Zijn plannen zitten allemaal gedetailleerd in zijn hoofd. 's Avonds studeert hij Russisch, door een Turkse bijbel en een Russische bijbel naast elkaar te leggen. Dat gaat hem goed af, omdat volgens hem de vertalingen letterlijk met elkaar overeenkomen.

Fadil slaapt 's nachts in de receptie.

Ik zoek met mijn lampje in het donker de weg naar mijn huisje. Doodstille duister met boven me het donkere hemelkleed met briljanten die schitteren; de sterrenhemel.

's Ochtends slaapt Fadil nog. Ik wandel langs de zee. Langs het water liggen zwarte keien.

Er staan een aantal villa's bij elkaar.

Volgens Fadil kun je hier een nieuwe villa laten bouwen voor € 15.000,-

Later die dag drink ik thee bij de villa van een gepensioneerd Turks echtpaar.

Ze hebben in Duitsland gewerkt en bezitten daar ook een woning. Ze brengen een half jaar in Duitsland en een half jaar in Turkije door.

Fadil moet weinig van de dorpsbewoners hebben. Zelf is hij onafhankelijk en heeft hij alles.

Hij heeft niets nodig, maar wil ook niet lastig gevallen worden.

Hij kijkt neer op de beperkte en domme leefwereld van de gemiddelde Turk. Er heerst in Turkije veel analfabetisme.

Met een fiets rijd ik naar Arsuz om enkele boodschappen te halen. Arsuz is een schilderachtig plaatsje aan zee. Door het dorp stroomt het bleekgroen heldere water van een riviertje naar zee. Het wonderlijke helle licht van de zee geeft het dorp een aparte glans.

Met komkommer, kaas, tomaat en drie kg yoghurt aan het stuur fiets ik terug.

Fadil tovert er een heerlijk maal van met pasta en veel verse groenten uit zijn tuin. De yoghurt gaat ook over de pasta. Erna drinken we thee en we praten met elkaar tot middernacht.

Fadil, verkommerde in Nederland. Hij werd ziek en voelde zich ongelukkig. Hier in zijn eigen koninkrijk kan hij zijn talenten kwijt.

De dorpsbewoners noemen hem "DE Vliegerman". Hij kan hier vrij ademen.

Hier schept hij zijn paradijs met het sjouwen van keien voor een zwembad.

Het is arbeid die thuishoort in een strafkolonie. Hoewel de camping alles van een paradijs heeft, is het hemelse geluk nog niet gearriveerd.

Tegen acht uur ontbijten we.

Thee van eigen kweek, komkommer, tomaat en kaas.

Samen zitten we aan een tafeltje tussen weelderige vegetatie in de beschutting van imposante hoge bergen.

Jonge palmboompjes, geplant in rechte rijen, wachten op de kampeergasten.

Donkere contouren van cipressen steken scherp en statig af tegen het koele ochtendlicht.

De droom van Fadil is hier verwezenlijkt. Ik hoop dat het uitgroeit tot een gelukkig paradijs.

Bij het afscheid geeft Fadil me een briefje mee voor de muhtar van Kale, het laatste dorpje langs de kust.

Een doorgaand weggetje slingert tegen heuvels omhoog. Bij een wegsplitsing spannen marktkooplui canvas zeilen met touwen aan palen en zetten deze vast met grote grondpennen.

Er wordt vooral textiel verkocht. Ik moet nog verder omhoog klimmen.

Diep beneden me deinen de golven van de Middellandse Zee. De weg is uit de rotsen gehakt. In enkele bochten zet ik me schrap om niet door de harde wind omver te worden geblazen.

De witte moskee van het dorpje Isikli doemt op tussen de groene gewassen tegen de berg en

verraadt de schuilplaats van het dorp. Onder de betonnen fundering van een huis is een open ruimte.

Vrouwen bakken daar grote ronde platte broden.

Na Isikli zie ik niemand meer, behalve enkele mannen, die boomstammetjes ontschorsen.

Aan het eind van de weg zie ik beneden me tussen de bergen en de zee het kleine dorpje Kale.

Het dorp wordt bewoond door twee families. De mensen leven van de visvangst en de landbouw.

De Muhtar is er niet thuis. Hij helpt deze dag bij de bosploeg.

Kale is een klein knus dorp. Arm maar ook zorgeloos. De mannen varen 's nachts uit voor de visvangst. De vrouwen bewerken het land en verzorgen de kinderen en het vee.

Achter op een motor word ik naar het strand gebracht. Er staat een oude keet, het visrestaurant van Kale, eigendom van de muhtar.

Mijn slaapvertrek is dicht. Ik moet wachten tot de muhtar thuiskomt.

Aan zee is een stuk terrein afgesloten. Daar is het centrum voor zeebiologisch onderzoek van de Mustafa Kemal Universiteit.

Er lopen twee forse honden achter het hek. Ik blijf wijselijk buiten de omheining en geef met mijn fluit een scherp signaal.

Na een tijdje verschijnt een jonge man, Egemen. Hij studeert aan de Universiteit is hier voor zeebiologisch onderzoek gedetacheerd. Hij zit helemaal alleen op deze post.

Egemen vindt het prima als ik hier overnacht. In het Engels kunnen we gemakkelijk met elkaar praten.

Twee witgekalkte bunkerachtige gebouwtjes en enkele bassins met vissen langs de zee vormen het onderzoekscentrum.

De golven uit zee bonken tegen de rotsblokken en spatten uiteen in een witte waaier.

Het onderzoekscentrum staat op een smal stukje grond dicht tegen de zee aan.

Twee palmbomen decoreren de kale witte gebouwtjes.

Voor de komst van het Universiteit werd deze accommodatie gebruikt als militaire bewakingspost..

De huisjes van het dorpje Kale staan los verspreid op de grijsgroene helling. De bergketen domineert trots, vastberaden het gebied. De bergtoppen schuilen onzichtbaar tussen de grootse wollige witte wolken. Na de stof en stank van de afgelopen tijd ben ik hier beland in een wondermooi gebied met pure lucht. Het is hier zo mooi, zuiver en rustig.

Egemen leidt me rond en laat me de vissen, kreeften en garnalen in de bassins in de schuur zien.

Een vissoort is tweeslachtig. Dit wil zeggen dat de vis van geslacht kan wisselen.

De kreeften kruipen traag over de bodem van de tank. Zodra Egemen ze vastpakt protesteren ze krachtig en snel.

Over enkele weken start de universiteit hier in dit centrum met een uitgebreid onderzoek.

Buiten lopen de honden met ons mee. De vissen in de buitenbassins worden gevoerd.

Op het water drijft een melkgroene slijmerige drab.

Langs de rotsen naast de golven wandel ik met Egemen naar het pas aangelegde vissershaventje.

Het is uitgehakt in de rotsen. De vissersbootjes van Kale kunnen hier veilig binnenvaren. De jongste hond loopt met ons mee.

Egemen waarschuwt me voor gevaarlijke plekken waar de weg ondermijnd is door water.

In Kale halen we boodschappen in het enige winkeltje van het dorp. We kopen eten voor ons avondmaal. Mijn gastheer wil niet dat ik de boodschappen betaal.

Hij koopt het laatste vlees uit de vriezer, ingevroren kippenvleugeltjes voor de barbecue.

Vanaf Kale is beneden uit de rotsen een pad uitgeschaapt. Dit pad loopt langs de zee tot Çevlik, een dorpje even voor de Syrische grens, op 24 km vanaf Kale.

Op mijn geografische kaart staat de verbindingsweg niet ingetekend.

De informatie, die ik vooraf van diverse mensen krijg, wisselt sterk. Onbewoond, gevaarlijk tot zeer mooi, geweldig.

Door deze uiteenlopende uitspraken kan ik niet inschatten wat me te wachten staat.

Dit onbewoonde stuk van deze kust tussen Kale en Çevlik –Samandagi daagt me op een prettige manier uit..

De kruidenier biedt royaal aan om me op zijn motor naar Çevlik te brengen. Ik sla dit weloverwogen af. Het zou betekenen dat ik een prachtige kans zou laten schieten.

's Avonds laat Egemen me op zijn laptop foto's zien.

Hij maakt samen met zijn vriendin bergtochten. Zijn uitrusting ziet er professioneel en welvarend uit.

In de luwte achter de onderzoeksruimte duurt het een poos voor de takjes voldoende gloeien. De kippenvleugeltjes garen erg langzaam.

We kluiven de magere vleugeltjes, verorberen brood en vers gesneden groente. Naast ons barsten golven uiteen tegen de rotsen en verstuiven als witte waterkuiven in de wind.

De twee honden krijgen de afgekloven botjes. Ze smullen ervan.

's Nachts musiceren de rollende golven en de suizende wind.

Soms schuif ik het stuk vod voor het raam opzij en kijk naar buiten over de donkere zee.

Het water deint op en neer, alsof de zee tijdens zijn nachtrust ademt.

Bij het afscheid van Egemen, moet ik beloven om hem vanuit Samandagi te bellen, zodat hij weet dat ik goed aangekomen ben.

Daarna vertrek ik en loop over het pad tussen de rotsen en de zee. Een bulldozer maakt een geul, waar het water uit de bergen niet vrij naar zee kan stromen.

Beneden bij ons heeft het niet geregend. In de bergen des te meer.

Het kiezelpad is vlak geschraapt. Het lijkt recent aangelegd. Er is stevig hakwerk nodig geweest om een doorgang voor het pad te kunnen banen door de donkere keiharde basalt.

De zwartblauwe rotsen, de wilde groene zee en de dreigende zware regenwolken vloeien samen tot een onheilspellende compositie.

Een loslopende muilezel vlucht voor me uit en zoekt beschutting bij een verlaten legerpost, halverwege het traject. Ik ontdek enkele spelende kinderen.

De legerpost is gekraakt door een familie.

Een brommer met passagier achterop rijdt langs. Ze stoppen even om te vragen waar ik vandaan kom en of ik iets nodig heb.

Daarna rijden ze door. Ze dragen luchtdrukbuksen aan de schouder. Men schiet kleine vogeltjes voor consumptie.

Even voor de haven van Çevlik hoor ik boven me opgewonden vibrerende stemmen van vrouwen.

Nieuwsgierig klim ik de heuvel op.

Op een plateautje zit een groep Arabische vrouwen. Het zijn vriendinnen uit Samandagi, die op deze dag een uitstapje maken.

Ik word bestormd met vragen en overladen met etenswaar.

De omslag van de gesluierde vluchtende moslima's naar deze open vlotte dames is verrassend.

Ze hebben voor hun uitstapje een busje met chauffeur gehuurd.

In het volgende dorp Magaracik word ik onthaald met Turkse gastvrijheid.

Een man van mijn leeftijd nodigt me uit, waarna we verder praten in het Frans.

Na een rondleiding door zijn huis en werkplaats vertrek ik.

Een groepje kinderen loopt achter me aan en roept de standaard zin: Sir, what is my name? "

Ik kan er niet op ingaan, want het zijn de enige woorden die ze kennen en blijven roepen.

Uiteindelijk ontmoet ik een bekende van hen, waarmee ik in het Duits zinvol kan praten.

Hoger in de bergen ligt het Armeense dorp Vakifli. Daar leven nog ca. 70 Armeense gezinnen. De Armeniers zijn ook Arabieren.

Ca 75% van de moslims zijn Soenieten. Zij zijn strenger in de leer.

ISIKLI

BROOD BAKKEN

BAKPAUZE

VUURTOREN KALE

ZEEBIOLOGISCH ONDERZOEK

EGEMEN

KALE-CEVLIK 24 KM

KUSTPAD

ARABISCH

VRIENDINNEN

*Moslims**De Alevieten woonden in Zuid-Oost Turkije, Irak en Syrie.**Magaracik is 350 jaar oud.**Soenieten waren in Irak en Syrie in de meerderheid?**Alevieten werden beschermd door Christenen en leven nu 350 jaar in vrede.**Vrouwen van Alevieten zijn niet gesluierd. Na de dood van Mohammed kozen zij voor Alie.**De Alevieten vieren de Christelijke feestdagen**Speelgoed**Als ik een groepje kinderen vraag welk speelgoed ze hebben, reageert een 10-jarige onmiddellijk met: "Ik ben te groot voor speelgoed!"*

Na het lange stuk lopen, lijkt ik in Arabie te zijn beland.

De straten zitten vol gaten waarboven een nevel van stof hangt.

Melodieuze vloeiende Arabische klanken hoor ik om me heen. Winkeltjes zijn gezellig rommelig stoffig met handmatig vervaardigde voorwerpen.

In Samandagi vind ik de brandweer in het uitgeleefde gemeentehuis.

Het is een betonnen galmgebouw met kale lege gangen.

De brandwachten Josef, Ilmer, Nourdine en Karim zitten rond een bureautje in het krappe wachtlokaaltje. Ze zijn verdiept in een kaartspel.

De kaarten scheren achteloos snel en scherp over het tafelblad.

Mijn brieven worden traag gespeld.

Een half brood met vlees wordt bezorgd. Het is voor mij bedoeld.

Ik word gewaarschuwd voor "Ali Baba" (zakkenrollers)

Men heeft een man in een net pak te hulp geroepen om ons taalprobleem op te lossen.

Slapen kan niet in deze kazerne. In het krappe kantoortje staan 3 gelaste bedden rond een gehavend spaanplaten bureautje.

Samen met een brandweerman zoeken we naar een betere slaappleats. We lopen naar de moskee,

Voor de moskee staat een handelaar achter een handkar met bonen.

De oude gekromde Arabier, met een bruin gebreid mutsje en een geruiten jack, is behulpzaam.

Hij haalt een jonge man, Mustafa Terzi., die in de moskee helpt.

Mustafa neemt me mee naar zijn huis.

Na een tocht door steegjes en passages stappen we een benedenwoning binnen in een complex met meerdere appartementen.

Er is een keukentje, een kamer met een bank, 2 fauteuils en een houtkachel.

Ildrim is bakker in Antalya. Hij is tijdelijk in Samandagi onder dak. Hij zorgt geweldig voor mij.

Ik slaap op de vloer in de huiskamer. Ildrim is een stille schuchtere zorgzame moslim.

Op de vaste tijden rolt hij zijn kleedje uit in de huiskamer voor zijn gebeden.

De TV staat de hele nacht aan. 's Ochtends drinken we een glaasje Mekkawater.

MUSTAFA

KRUIKEN

LEMEN

LAATSTE STUK SAMANDAGI NAAR ANTAKYA

SUIKERSPINNEN

WAKER MOSKEE

RONDRIJ ANTAKYA

SINT PETRUSKERK

ORTHODOXE KERK

ISLAM 2

De Koran moet strikt en letterlijk geaccepteerd worden. De uitleg gebeurt door Imams. Daarmee creëert men een onwrikbaar wetboek. Geloven lijkt in mijn beleving op onwrikbaar weten.

De Islam handhaaft een religieus gezag en biedt Moslims zekerheid.

Dit was hetzelfde bij het Katholieke Geloof in mijn jeugd.

Desondanks voel ik respect ten opzichte van mijn gastheren en hun diep geworteld geloof.

Evenals bij het Christendom zie ik kostbare kerken en moskeeën.

Ik vraag me af waarom men geen afbeelding mag maken van Allah, terwijl hij wel vorm krijgt in de imposante moskeeën en ook de sierlijke Arabische lettertekens.

Waarom moet een zo almachtige Allah of God elke keer opnieuw geëerd en aanbeden worden?

Ik jingleer tussen het respect voor de religie van mijn gastheren en het besef hoe sterk de godsdienst een kwestie van indoctrinatie is.

Onderweg zie ik hoe een geloof mensen steun, troost, berusting en perspectief biedt.

Hier in Turkije geven moslims mij boeken, verhalen en teksten als onwrikbare waarheden.

Fascinerend vind ik de kracht waarmee mensen zich vastklampen aan hun religie.

WEEK 6 ANTAKYA - ISTANBUL

4 mei: Antakya

5 mei: Antakya

6 mei: Antakya

7 mei: Antakya

8 mei: Antakya (bus Istanbul)

9 mei: Istanbul- Frankfurt- Amsterdam

10 mei: Amsterdam- Oisterwijk

*HATAY**Na de eerste wereldoorlog was Hatay deel van Syrie en viel onder Frans bestuur..**In 1939 gaf Frankrijk de provincie Hatay terug aan Turkije.**De stad Antakya aan de voet van de Habib-Neccarberg was enorm groot in de Hellenistische en Romeinse periode. De stad is nu tien keer kleiner.*

Na het afscheid wandel ik richting Antakya. In het glooiend landschap staan verspreid stukjes bebouwing. Regelmatig krijg ik onderweg eten en drinken aangeboden.

De gestage kadans van het lopen wordt daarmee telkens verbroken. Onderweg stoppen soms voertuigen. Mensen stappen uit en nodigen mij uit om met hen mee te rijden.

Enkele vrouwen kneden zware grijze stroken klei, plakken deze in cirkels op elkaar en smeren de leem glad. De grote natte grijze kruiken, drogen in rijen in de zon.

Het lijkt een eeuwenoud ambacht. De weg gaat met bochten omhoog en omlaag. De hete zon wordt afgewisseld met een frisse wind

Voor Antakya daalt de weg in een lange helling. Vanaf mijn hoge plek is het mooie panorama van de stad zichtbaar. De stad ligt in een dal, geklemd tussen bergen.

Talloze kleine bedrijfjes vormen de entree van de stad. Ik bewonder een werkplaats waar van oude olieblikken kacheltjes maakt worden. De baas snapt niet wat er te zien valt.

Hij is eigenaar van vier werkplaatsen naast elkaar.

Hij kocht ze met het geld dat hij in Jordanië en de VAR had verdiend.

In de eerste werkplaats worden van olieblikken kacheltjes gemaakt.

Vandaar is de stap naar het uitdeuken van auto's niet groot.

Als men van een blik een kacheltje kan maken, kun je ook van een verkreukte auto een nieuwe maken. In de tweede werkplaats staan deze gedeukte vehikels te wachten op de metamorfose.

Hetzelfde geldt voor motoren en scooters in werkplaats nummer drie.

In de laatste werkplaats worden onderdelen verkocht.

In de lange smalle hoofdstraat krijg ik gezelschap van een enthousiaste onderwijzer.

Hij is behulpzaam en loopt met me mee. Bij een winkeltje trakteert hij me op een warme honingdruipende gefrituurde deegring.

Een busje in de winkelstraat stopt naast me. Ik hoor luid mijn naam roepen: "Hallo, Terie."

Verbaasd zoek ik rond, waar de stem vandaan komt. Eerst gis ik, dat het misschien mijn verbeelding is. Dan ontdek ik de chauffeur, die de vorige dag de vriendinnenclub rondreed en die ik tegenkwam aan zee bij Cevnik.

Hij rijdt nu weer zijn vaste ritten als chauffeur van een Dolmus.

Ik voel een verrassende warme verwondering, om zo ver van huis mijn naam te horen.

De Brandweerkazerne ligt in het centrum volgens de mensen die ik de weg vraag.

In het centrum ontdek ik dat de kazerne nog ver weg in een buitenwijk ligt.

Het is erg warm. Deze dag heb ik een lange afstand gelopen. Het valt tegen om na de finish nog een stuk verder te moeten.

De kazerne van de brandweer is groot en ziet er verzorgd uit. Op het terrein staat ook een grote broodfabriek. Achter het kazerneterrein liggen twee kerkhoven.

Ik vraag of ik hier twee nachtjes kan blijven; ondertussen kan ik zoeken naar een logeeradres voor de dagen tot mijn vertrek naar Istanbul. De commandant is onmiddellijk akkoord.

In de grote kazerne kan ik eten. De wachtcommandant legt me uit hoe de douche werkt.

Als niet iedereen een douche neemt, moet de zonneboiler op het dak voldoende warm water kunnen leveren.

De volgende ochtend sta ik op en kleeft me aan.

Een brandweerman loopt enthousiast mijn slaapzaal op. Hij spreekt Nederlands tegen me. Erdoan Ağan heeft familie in Nederland, in Den Haag, Rotterdam en Amsterdam.

Ik mag tot vrijdag op de kazerne blijven logeren. Daarmee is mijn verblijf gedurende de laatste week veilig gesteld

Het ontbijt bestaat uit "Trekbrood", brood waar je een stuk aftrekt en dan sopt in de gezamenlijke pot, voedsel met de pluk opvist en het brood met de vangst opeet.

De vaste groenten komen op tafel; tomaat, komkommer, kaas, olijven, en omelet.

Het samen soppin in de pan en het smakken tijdens het eten zorgt voor een gezellige sfeer.

Met de jeep van de brandweer rijden we door het centrum van Antakya, langs bezienswaardigheden, kerken en moskeeën.

In de rotswand van Haç Mountain is de Sint Petruskerk uitgehouwen.

In de jaren 29 tot 40 na Christus preekte apostel Petrus in deze kerk. Hier ontmoetten de eerste Christenen elkaar.

De jeep rijdt naar boven via een steil weggetje. Voor de kerk word ik afgezet met de mededeling dat ik om 18.00 uur in de kazerne word verwacht voor het avondeten.

Binnen in de kerk is het schemerig. Achterin is een vluchtweg, waar ik een donker gat zie.

Voor de kerk staan stalletjes met souvenirs. Ook hier kijk ik in alle richtingen uit over de grote stad. Beneden slenter ik rustig door Antakya, ook Hatay; genaamd.

De vaart van de tocht is er uit. Er wordt hier voornamelijk Arabisch gesproken.

Tijdens de rugzakfase genoot ik een ongelooflijke gastvrijheid, overal gingen deuren open en werd ik met eten, thee en met belangstellende vragen onthaald als een gast.

Zonder de opvallende rugzak ben ik hier in deze grote stad een buitenlandse toerist.

Ik bezichtig enkele kerken; een orthodoxe kerk, de kerk van de Heilige Barbara, een Katholieke kerk, die er als een moskee uitziet.

In de kazerne wacht de trouwe Erdoğan op me.

Lang geleden was hij op vakantie in Nederland. Hij herinnert zich vooral de patat.

Overdag zoekt hij mij telkens op in de kazerne.

Zodra hij de kazerne binnenstapt galmt zijn stem door de gangen: "Mieneer, Mieneer."

Hij heeft zorg voor mij. Na het wassen en scheren geeft hij me lotion, "zodat ik bij alle vrouwen kan slapen."

Drie ploegen van tien man lossen elkaar elke 24 uur af.

Erdoğan introduceert me enthousiast bij zijn collega's.

De kennismaking met de baas van de kazerne, de commandant, verloopt eigenaardig.

De man komt chagrijnig de kazerne binnen, wrijft zijn schoenen tot ze glimmen, gromt tegen een medewerker en neemt hem mee naar zijn kantoortje. Duidelijk is hoorbaar hoe ze daar een probleem uitvechten..

Erdoğan brengt me koekjes als ontbijt voor de volgende ochtend. Hij vreest dat ik zonder eten zit, als hij er niet is. 's Avonds brengt een man me honinggebakjes.

"Dag Mieneer", galmt de stem van Erdoğan door de kale gangen van de kazerne.

"Hoe gaat het? Koet quschlaapen? Jaai moeet koet eeten, viel chay drienken.

Loipen, loipen, altijd loipen. Ontzet drukt hij zijn handen tegen zijn wangen en schudt zijn hoofd.

's Ochtends maak ik kennis met de volgende ploeg..

In een internetcafé werk ik mijn mailtjes af.

Het jonge Arabische echtpaar , eigenaars van het café, nodigen mij uit voor het middageten. We kunnen goed met elkaar praten, mede doordat de man Engels spreekt. Zijn vrouw giebelt verlegen. Ze is schuchter mooi.

Mijn GPS wijst met een rechte streep de richting naar de kazerne aan.

Door de GPS kan ik dwalen door de straatjes van Antakya en vanaf elk punt de weg naar de kazerne terugvinden.

Langs de oever van de rivier staan groenten- en fruitkraampjes.

Een vrouw , met aan beide armen volle boodschappentassen, spreekt me aan in het Frans.

Ze wil graag met me praten en nodigt me uit bij haar thuis.

We wandelen door smalle steegjes, tot we haar schamele behuizing bereiken.

Binnen in het halfduistere hokkerige onderkomen vertelt ze haar levensverhaal.

Ze heeft bij Alliers gewoond in Frankrijk. Haar familie is daar omgekomen bij een auto-ongeluk.

De vrouw was daarna depressief.

In Turkije trouwde ze met een veel oudere man. Samen hebben ze een zoontje van 14 jaar.

Ze romantiseert Frankrijk. Achter een klein raampje verschijnt enkele malen het gezicht van een buurvrouw, die wil weten wat er zich binnen afspeelt.

De volgende ochtend zet de brandweerjeep me af bij halte van de Dolmus naar Samandagi.

In dit dorp, dichtbij de grens van Syrie, ben ik al geweest en trof er een speciale sfeer. Vandaag wil ik het nog een keer rustig bekijken.

Het weer verslechtert. Het waait stevig. In de lucht drijven donkere wolken jachtig voorbij.

In Samandagi ben ik weer terug in het stof en de rommel.

Deze wanorde heeft iets charmants en kleurigs. Het leven en werken van mensen is zichtbaar.

Als kind keek ik vroeger gefascineerd naar het werk van bijvoorbeeld een hoefsmid. De oude hoefsmid is hier in allerlei ambachten te zien .

In een zaaltje, een Internetcafe met voornamelijk jeugd, valt plots de stroom uit. In het donker rent iedereen naar buiten.

Ik ook, maar mijn zojuist gecomponeerde mailtje is gesneuveld tijdens de stroomstoring.

Vandaag wil ik het Armeense dorp in de heuvels bezoeken, waar ik onderweg mensen over heb horen vertellen.

Boven aan een weg, die omhoog gaat tegen een heuvel, staat een ziekenhuis. Er zijn geen wachtkamers.

De gangen staan vol wachtende mensen. Binnen is het drukkend warm.

De deuren naar interne afdelingen worden bewaakt door veiligheidsagenten.

In een theelokaal staat een groot ouderwets kopieerapparaat. Mensen komen uit het ziekenhuis en laten recepten en verklaringen kopiëren.

Verderop in de bergen staat een kapel. Deze ligt op de route naar Vakifli.

Langs het stille pad liggen sinaasappelplantages.

Om me heen klinken korte plofjes van schoten. Er wordt met luchtbuksen op vogeltjes gejaagd.

Een jongen met een buks aan zijn schouder loopt met me mee naar de pas gerenoveerde kapel. Deze is gesloten.

Ik loop terug naar Vakifli Koyu, een Armeens dorp. Het zou het laatste en enige dorp in Turkije zijn geweest, waar Armeniërs veilig leefden (1915)

Ze wonen reeds 700 jaar in dit gebied, verspreid over zeven dorpen. Nu wonen alle Armeniërs bij elkaar in dit dorpje.

ANTAKYA MOSKEE

KAZERNE ANTAKYA

ERDOGAN

MYSELF

ANTAKYA

BIDDEN BIJ GRAF

KINDEREN

ARMEENSE KERK VAKIFLI

JAMIL

RUINE KLOOSTER ST SIMON

De Armeense Kwestie

Tijdens de Eerste Wereldoorlog zag men de Armeense minderheid als een belemmering bij het vormen van een grote Turkse staat.

Op 24 april 1915 werden honderden Armeense leiders in Istanbul gearresteerd, oostwaarts getransporteerd en gedood.

In mei, nadat massadeportaties al waren begonnen, werden Armeniërs naar de Syrische woestijn gedeporteerd.

Volwassenen en jongeren in de tienerleeftijd werden afgezonderd van de gedeporteerden en onder leiding van jonge Turkse beambten gedood.

Vrouwen en kinderen werden maandenlang over bergen en door woestijnen gedreven; verkracht, mishandeld en verminkt. Gebrek aan voedsel en water, vaak zonder kleding, kwamen duizenden onderweg om.

Uiteindelijk werd de helft van de Armeense bevolking, 1 ½ miljoen verdreven uit hun land, terwijl de andere helft omkwam.

Vakifli is het enige Armeense dorp buiten Armenië. Het is een dorp met ca. 70 gezinnen. Armeniërs zijn ook Arabieren.

Vakifli ligt momenteel tussen dorpen met Arabische Alevieten, Christenen, Turkmenen en Turken.

De relatie met de andere gemeenschappen verloopt zonder problemen.

Men werkt zelfs op gemeenschappelijke akkers.

Het binnenweggetje langs kleine paadjes is alleen bekend bij ingewijden. Een man op een brommer brengt me het laatste stukje langs verborgen paadjes naar het dorpje.

Soms dreigen we om te vallen in de rulle moddersporen of in de korte bochten.

Vakifli, een klein dorpje, ligt verscholen in een uitgestrekt berggebied, boven op een heuvel..

Tussen het gebladerte van de sinaasappelbomen door kijk ik over de grote vlakke beneden met de Middellandse Zee, de Golf van Akdeniz.

De brommer stopt voor een rechthoekige stenen schuur. Het is de bushalte van de dolmus en het clubhuis van het dorp.

Binnen drinken mannen uit het dorp thee, terwijl ze kaarten. Er ontstaat een felle woordenstrijd.

Eerst is er ruzie over het spel, daarna volgt een woordenstrijd over de kwaliteit van de sinaasappels.

Ze zijn volgens een man te klein, doordat de boom teveel vruchten draagt. Hij laat een vrucht zien en vergelijkt de kleine vrucht met de grote sappige vruchten uit Spanje.

Na een bezoek aan de met zorg onderhouden Armeense kerk neemt de passerende schoolbus me mee omlaag naar Samandagi. Onderweg is er oponthoud doordat een tegenligger naar boven rijdt en op het steile pad blijft steken.

Samandagi toont zich weer als het stoffige, drukke, rommelige plaatsje. Het is aardig, omdat het voor mij er zo apart uit ziet.

In een ijzerwinkel koop ik een zakmes en een katapult. Alles is eigenhandig gemaakt.

Met de dolmus, een vrij nieuwe Volkswagen bestelbus, rijdt ik terug naar Antakya.

De chauffeur van de Dolmus speurt langs de wegbermen naar klanten.

Nadat passagiers in- of uitstappen, scheurt de bus weg.

De chauffeur probeert zijn concurrenten voor te blijven om zoveel mogelijk klanten op te pikken.

Het systeem van Dolmussen werkt perfect. Ik begrijp niet hoe men met het lage tarief de kost kan verdienen.

In de kazerne zwerf ik rond. Thee drinken in de kantine of in de “centrale” ; een wit gekalkt wachtlokaaltje bij de ingang, met aan weerszijden rood-witte slagbomen.

Hier komen alle brandmeldingen binnen.

Ik heb de indruk dat het merendeel van de binnenkomende telefoontjes privégesprekken zijn.

's Avonds kruipen de brandweerlieden bij elkaar in het kleine commandohokje, het vrijstaande gebouwtje bij de ingang.

De glaasjes thee worden steeds doorgegeven, terwijl er gezellig gebabbeld wordt.

De ruimte is eigenlijk te krap voor de groep, maar door dicht tegen elkaar aan te schuiven lukt het net.

De eerste dagen merkte ik dat iedereen verdween en voelde ik me buitengesloten.

Toen ik later het commandocentrum binnenstapte, werd er onmiddellijk een plek voor mij vrijgemaakt, thee gebracht en nam ik deel aan het groepsgesprek.

In de garage staan twee bejaarde brandweerauto's, geschonken door de Duitse gemeente Aalen.

Ook deze wagens worden iedere ochtend gestart.

Op een brandweerauto vind ik een geschikte plek waar ik oefen met mijn trompetmondstuk. Aan het mondstuk zit een stuk tuinslang van ongeveer 1 ½ meter. Wanneer ik via een lange brandslang blaas, klinkt het als Midwinterblazen.

Brandweerlieden proberen ook geluid te krijgen uit het vreemde apparaat. Het lukt soms aardig en veroorzaakt hilariteit bij de toeschouwers.

In het centrum van Antakya word ik aangeklampt door een haveloos uitziende man. Hij heeft me herkend van berichten met foto's in verschillende kranten. Hij gaat ze halen en komt terug met drie verschillende kranten.

De man vraagt me om geld, maar ik kan nergens geld wisselen.

Uiteindelijk trakteer ik hem op thee in de hoop dat men een bankbiljet kan wisselen. Mijn opzet mislukt, omdat ik niet mag afrekenen.

Hoewel dit niet goed voelt, raak ik geïrriteerd. Het kost moeite om me los te maken van de man.

In elk krantenartikel over mijn tocht wordt gesproken over "Kudus", hetgeen betekent, pelgrimage naar Jeruzalem.

Misschien is de vertaling in mijn aanbevelingsbrief niet correct.

Ik wilde principieel niet naar Jeruzalem lopen.

Alle religies, die naar mijn overtuiging een vredebrengende missie zouden moeten uitdragen, spelen in Jeruzalem een rol in het conflict. Daarom heb ik ervoor gekozen om naar Antakya te lopen, juist als symbool van vrede.

Met een dolmus rijd ik naar Harbiye, het vroeger Daphne.

Na enkele regendagen komt de zon weer tevoorschijn.

Langs groen begroeide rotswanden klateren frisse witte stroompjes en watervallen naar beneden.

Harbiye, vanaf de oudheid bekend als buitenverblijf en nu zeer geliefd bij toeristen.. Er zijn volop terrasjes, toeristen en souvenirwinkeltjes.

Men verkoopt vooral fijn geweven zijden stoffen.

Omdat de drie ploegen elke 24 uur wisselen, neem ik al twee dagen voor mijn vertrek afscheid van de eerste ploeg.

Afscheid nemen van minstens 30 brandweermannen en van een kazerne waar ik me de afgelopen week zo thuis heb gevoeld.

Donderdagochtend loop ik over de binnenplaats naar het commandohokje. Het gebouwtje is rondom voorzien van ramen, vanwaar men zicht heeft op de brede weg naar het centrum van de stad.

De werkdag van een brandwacht bestaat uit wachten, thee drinken, biljarten, de apparatuur testen en veel praten. In dit kleine wachtgebouwtje worden nieuwtjes uitgewisseld en grapjes verteld.

Ik moet er vanochtend wachten op Erdoğan

De dochter van Erdoğan is slechtiend. Haar speciale bril is in Amerika gemaakt en nu stuk. Erdoğan vertelt dat hij in Den Haag naar "De Mevrouwen" ging. De juiste naam voor prostituees weet hij niet meer. Het was erg duur en na de daad nam hij afscheid met "Dag Mevrouw." Hij vertelt het alsof hij een boodschap deed.

Verder bestaat Nederland in zijn herinnering uit Frietjes en Pindakaas.

Opmerkelijk is hoeveel hij van de Nederlandse taal kent. Hij moet er langer geweest zijn dan een korte vakantie.

Erdoğan, mijn dribbelende bedrijvige attente verzorger heeft mij geadopteerd.

Zeven dagen lang legt hij me in de watten, vertroetelt mij en loopt me na met shampoo, thee, brood, een warm vest, papieren zakdoekjes, enz.

Een dag zocht hij naar me in de stad. Hij wilde me verrassen met een uitstapje naar Aleppo (Haleb) in Syrië. Voor een visum had hij mijn paspoortnummer nodig.

Samen met Jamil, zijn vriend, verrast hij me met een uitstapje op de dag voor mijn vertrek.

Vandaag is de verrassingsdag. Eerst arriveert Erdoğan. Hij heeft bij de bakker vers brood gehaald. Even hierna rijdt Jamil, zijn vriend, in een Turkse Fiat het terrein op.

We stappen in en rijden naar het centrum van de stad. Jamil stopt bij een wachtende vrouw..

Deze goedlachse aardige vrouw stapt in en neemt plaats op de achterbank naast Erdoğan.

Fatima, 35 jaar, heeft drie kinderen en is al 15 jaar bevriend met hem.

Jamil scheurt in de richting van Samandagi. Halverwege slaat hij af en rijdt over een bergweg richting Syrië naar de ruïne van het klooster van de Heilige Simon.

Hoog in de bergen naast de ruïne stoppen we. Vanaf ons hoge punt zien we over het omringende machtige berglandschap met spannende eindeloze vergezichten.

Jamil wijst waar dichtbij de Syrische grens is. Beneden me liggen diepe dalen.

Uit de bagageruimte van de auto komen de ingrediënten voor een uitgebreide picknick tevoorschijn.

Een tafeltje, stoeltjes en brood, brokjes kaas, tomaat, kleine komkommertjes en thee.

Jamil zet zijn cowboyhoed op en samen klimmen we over rotsen naar de ruïne.

Erdoğan en Fatima hebben een vaste relatie, zonder dat het duidelijk uitgesproken wordt.

De Heilige Simon leefde in dit klooster van 541-592. Het klooster ligt op een heuvel van 479 mtr hoogte. Een deel van het klooster is uitgehouwen in de rotsen, terwijl het andere deel is bovengronds op de rotsen gebouwd, omringd door hoge wallen.

Het kruisvormige klooster heeft drie ingangen. In het complex zijn drie kerken.

Ook Samandagi, oftewel Simonsberg, is genoemd naar de Heilige Simon.

We rijden terug na de picknick en de bezichtiging van de ruïne in de richting van Vakifli en stoppen in de bergen bij het gehucht Yogunoluk.

Daar staan fraaie gewelven van een Orthodoxe kerk. Zonnestralen breken door de prachtige boogvensters en kleuren de kolommen met romig warme tinten.

Op de terugweg wordt in de auto druk getelefoneerd.

Erdoğan en Fatima stappen in Antakya uit, waarna Jamil mij naar de kazerne brengt.

Ik krijg de indruk dat Erdoğan deze dag in meerdere opzichten goed heeft voorbereid.

Rond de kazerne liggen twee Islamitische kerkhoven.

Uit het raam op de eerste verdieping van de kazerne hoor ik op het kerkhof het gezang van een Imam. De dode ligt, in doeken gewikkeld, in een uitgegraven gootje.

Aan het eind van de ceremonie wordt losse aarde over de dode uitgespreid. Daarna nemen eerst de mannen afscheid van de overledene. Als de vrouwen langs het graf lopen, stort een oude vrouw in elkaar. Enkele vrouwen ondersteunen haar..

Erdoğan:

Jaai straks in het vliegtuig en ik hier en niet slaapen;

denke, "Waar blaif Terie? Terie isse niet meer hier."

Erdoğan wil me nog een pak baklava (honinggebak) meegeven voor mijn vrouw.

Het kost moeite om hem daarvan te weerhouden; hij wil zo graag iets meegeven.

Zijn vrouw geeft een hoofddoek en een stola mee.

Ik wil geld geven aan hem en Jamil. Hij weigert het pertinent.

Wel vraagt hij me om zijn moeder te bezoeken. Ze is 67 jaar en weegt 150 kg.

Ze slikt veel medicijnen en belast Erdoğan met al haar problemen.

Erdoğan wil dat ik me voorstel als dokter en haar adviezen geef.

De oudste dochter van Erdoğan, Fatiha, is in 1995 op 6 jarige leeftijd overleden.

"Mooi kiendje, slaapen, niet wakker, dood," vertelt hij berustend zonder emotie te tonen.

Tragische gebeurtenissen vertelt hij op een hulpeloze manier, ingedikt tot feitelijke constatering.

Zijn zoontje is bij de geboorte overleden.

Erdoğan heeft moeite met zijn leven.

Het lijkt of zijn trouwe hulp aan mij hem betreft in een avontuur wat hem afleidt van zijn wat sombere bestaan. Hij lijkt weinig ontspannen, lacht ook weinig, maar houdt van knusse gezelligheid.

Vrijdagochtend klinkt om 6 uur 's ochtends weer een klaaglijk gezang van een Imam op de begraafplaats. Elke dag is er wel een begrafenis.

Auto's en brommers rijden bijna tot aan het graf, waar de Imam de gebeden zegt of zingt. '.

Om 6.00 u. 's ochtends komt de eerste brandweerman bij mijn bed afscheid nemen.

Ik voel me hier gehecht en opgenomen. Om 8.00 uur bij het wisselen van de wacht neem ik afscheid van de oude ploeg en begroet de nieuwe mensen.

De motoren van alle brandweerauto's worden gestart, de sirenes worden uitgetest, de ladder op een wagen wordt uitgeschoven.

Met Erdoğan bezoek ik het familiegraf.

Daar liggen zijn twee kinderen begraven. Hij koopt bij de ingang van het kerkhof een verfrommeld bosje gele afrikaantjes, rukt het bosje uit elkaar en maakt er twee bosjes van.

Hij knielt voor de beide grafstenen en zet bij elk graf enkele bloemen.

Daarna prevelt hij staande bij de afzonderlijke graven enkele gebeden.

Hij heeft de grafplek gekocht. Hier zullen alle gezinsleden begraven worden.

We rijden daarna naar de nieuwbouwflat van zijn ouders.

Als een uit model geraakte waterballon zakt zijn moeder in een plastic tuinstoel.

Ze weegt meer dan 150 kg. Ze klaagt met een dun zeurend stemmetje.

Erdoğan stelt mij voor als dokter die in een Nederlands ziekenhuis werkt en de oplossing weet voor haar problemen.

Ze lijkt weinig gevoelig voor mijn voor de hand liggend advies, waarvoor ze zich zal moeten inspannen. Pilletjes om af te vallen lijken haar een ideale oplossing.

De vader van Erdoğan is 72 jaar en ziet er vitaal uit. Hij vraagt of ik in Nederland zijn familie wil bezoeken.

De familie is wel in Turkije op vakantie geweest. Ze waren in Antalya en zijn niet bij hen op bezoek geweest. Ook kent geen enkel kleinkind de Turkse taal. Het zit iedereen erg dwars.

Daarna maken we een tochtje door de stad. We gaan langs het nieuwe busstation, vanwaar ik deze middag zal vertrekken en langs honderden werkplaatsjes waar alle mankementen van auto's worden verholpen. Er staan heerlijk gehavende wrakken.

Erdoğan koopt presentjes voor mijn vrouw en kinderen. Met moeite kan ik hem weerhouden om ook nog een paar nieuwe schoenen voor mijn vrouw te kopen.

Op weg naar het busstation belt Erdoğan zijn vrienden. “Terie jaai even praten” dus spreek ik enkele verkreukelde Turkse zinnnetjes tegen Fatima en Jamil en als laatste met de vrouw van Erdoğan.

Voor ik in de bus stap, neem ik afscheid van mijn zorgzame vriend Erdoğan. Hij dringt er op aan, dat ik volgend jaar weer naar Antakya kom.

Ik reis met een zeer luxe bus (HAS) met twee chauffeurs en een steward. Het buskaartje kost 60 TL. De bus vertrekt om 18.00 uur en arriveert de volgende ochtend om 9.00 uur in Istanbul.

In Iskenderun stappen nog enkele passagiers in. Daarna wordt ‘s nachts nog twee keer gepauzeerd; stops van 30 minuten. De bus zit helemaal vol.

Op de autosnelweg dichtbij Adana wordt de bus streng gecontroleerd door de narcotica-brigade. Een drugshond snuffelt aan alle bagage.

Mijn avontuurlijke reis eindigt in Istanbul, op het grote chaotische centrale busstation van Istanbul.

Om 9.30 drink ik thee op het metrostation naast het busstation.

De koekjes, snoepjes en eau de cologne van Erdoğan geef ik aan de man, die de toiletten beheert.

Na de lange busreis was ik mezelf eerst op het vliegveld en check daarna in.

:

AFSCHEID ANTAKYA EN ERDOGAN

TURKSE PERS

KIRKA-AFYON

ESKİŞEHİR

İZNIK

ISKENDERUN

KARAPINAR

KADINHANI

17 persberichten; 3 TV uitzendingen